KR 264b

1 Omnipotē
tis dei poſtulato ſuffra-
gio vt oſtēdā in volumie
ordinē fuiſſe ſeruatū ↄti
nuāda eſt ꝑ Rūica ad ꝑce
dētia. que ꝑ doc. duobus
modis ↄtinuatur. ⁊ ꝑ ſic. Sup viſum ē de iudi
cijs ⁊ eiꝰ ſingulis ꝑtibus. ſed qꝛ clerici debēt ab
eis ꝙ̄tuꝫ poſſunt abſtinere. nā decet ſeruos dei
ꝑuo incōmodo a ſtrepitu iudicioꝝ eſſe getos. c.
i. de ſyndico. Et qm̄ non ſolū a iudicijs abſtine
re debent. ſed vita ⁊ honeſtate fulgē. Ideo poſt
tractatum iudicioꝝ ſbijcitur h̄ Rūica. hec tm̄ ↄti-
nuatio nō eſt multū ↄtexta cū ꝑcedentibꝰ. vnde
forte ponit̄ 2ª. Quia. ſ. viſum ē de iudicijs ⁊ iu-
dices maxime clerici non debēt eſſe in peccato
maxime cū iudicāt. iij. q. vij. iudicet. Ideo poſt
tractatū iudicioꝝ ſbijcitur q̄liter clerici debeāt
ſe habere in vita ⁊ honeſtate. vt ſic vitēt omneꝫ
maculā peccati. Aduerte tm̄ qꝛ in hac ↄtinua
tione doc. ſimpliciter dicūt ꝙ exiſtētes in pecca
to nō poſſunt iudicare qḋ non ē ſimpliciter ve-
rū. dic ģ ꝙ ex merito vite iudicare alios nō poſ-
ſunt. ſꝫ ex poteſtate officij ſic. vide de h̄. iij. q. ij. §
fi. ⁊ iij. q. vij. i glo. ſumme plene ꝑ Inno. in. c. ſci
ſcitatꝰ. ſ. de reſcrip. ⁊ in. c. cū venerabilis. de ex-
cept. peccat tm̄ iudex aliū iudicādo ſi ipſe pecca
toꝛ ē. vt in. c. iudicet. ⁊ in. c. in ģuibꝰ. ⁊. c. qui ſine
iij. q. vij. Et idē dic in ſacerdotibꝰ reſpectu fori
penitētialis. peccāt enim ſi exiſtētes in peccato
alijs penitētiam iiungūt licet abſolutio teneat.
Deberet eni ꝑmo ſe coꝛrigere ſaltē per ↄtritio-
nē ⁊ poſtmodū penitentiā alijs iniūgere. ⁊ vide
tex. cum glo. in v̄. iudicādus. de pe. di. vi. c. i. glo.
in. d. c. in grauibꝰ. Et vtꝝ maloꝝ ſacerdotū pre-
ces noceāt vel ꝓſint illis ꝓ quibꝰ fiunt vide tex.
cū glo. in. d. c. in grauibus. meliꝰ vide. xlix. di. in
ſūma. Itē adde ⁊ aliud ꝙ licꝫ malꝰ ſacerdos
ita ↄficiat ſicut bonꝰ. i. q. i. multi. tm̄ facilꝰ exau-
diunt̄ boni ſacerdotes ꝙ̄ꝫ mali. i. q. i. in. c. ipſi ſa
cerdotes. Cū enim ſint interceſſoꝛes apud deuꝫ ſi
diſplicēt deo nedum exaudiūtur. ſꝫ potius deū
ad irā prouocant. vn̄ tex. nō. in. d. c. in grauibꝰ. di
cit ꝙ ſi is q diſplicet ad intercedēdum mittit̄ irati
animꝰ ad deterioꝛa ꝓuocatur. Nō illuꝫ tex.
ꝑpetuo ꝓ ambaſiatoꝛibꝰ deſtinandis. vt eligant̄
hi q ſunt beniuoli ⁊ accepti illi ad queꝫ mittunt̄
nā ſi diſplicēt redibunt ſine effectu. malus tm̄ ſa
cerdos ex ꝑtāte officij etiā ꝓphetare poteſt. vt
ꝓphetauit Cayphas. nā dicit̄ in euangelio pro
phetauit ⁊c̄. Idē fecit Saul duꝫ ꝓphetauit Da
uid ꝑſequens. vide. i. q. i. dictū. ⁊. c. prophetauit.
Et vtꝝ ſancti ⁊ boni ſacerdotes habeāt ſemper
ſpiritū ſanctuꝫ an vo recedat ad tēpus ⁊ q̄ diffe
rētia fuit int̄ ſanctos ⁊ xp̄m reſpectu ſpiritꝰ ſan
cti. vide tex. in. c. q̄rendum. de pe. di. ij. 3º. pōt
ↄtinuari ⁊ apertiꝰ vt. ſ. in ꝓhe. ↄtinuat̄. Nā in ꝑ
libro dixit de ꝑſonis ⁊ officijs eoꝝ. In 2º. de acti
bus hominū i iudicio. Reſtat videre de actibꝰ
hominū ex iudiciū tam reſpectu clericoꝝ ꝙ̄ꝫ lai
coꝝ. ⁊ qꝛ clerici ſunt digniores laicis. ꝑmo h̄ tra
ctat in 3º. de actibꝰ clericoꝝ. In 4º. vero de acti
bus laicoꝝ. Tractaturꝰ igit̄ auctoꝛ in hoc 3º. li-
bro de actibꝰ clericoꝝ voluit ꝑmittere iſtam ru
bricā de vi. ⁊ honeſta. cleri. qꝛ pre oībus debent
clerici vita et hōeſtate fulgere. ⁊ ne Rūica redar
guat̄ de ſuꝑfluitate dic ꝙ v̄bum vita ↄcernit ne
ceſſaria ad victū clericoꝝ. ff. de v̄. ſig. l. verbo vi
ctus. v̄bum honeſtatis ↄcernit clericū reſpectu
moꝝ. Mā huius Rūice habet̄. xxiij. di. his
igit̄. ⁊. §. clerici. cum q̄tuoꝛ. c. ſe. ⁊. xl. ⁊. xli. ⁊. xliiij
di. ꝑ totum. ⁊ Guil. in repetitione huiꝰ ti. colligit
iura ꝑ que probat honeſtatē clerici inductā per

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ſingula mēbra a capite vſqꝫ ad pedeꝫ. repetit͛ in
vi. ⁊ cle. ¶ Sed circa iſtā rubricam ꝗritur de vti
litate. q. ꝗ appellatiōe clericoꝝ ꝯprehēdunt͛. di
co ꝙ largo ſūpto vocabulo veniūt oēs ī ꝗcūqꝫ
dignitate ſint poſiti. ex ꝗ ſunt electi ad ſeruitium
dei. vñ omnes qui nō ſunt laici dicunt͛ clerici cū
duo ſunt genera xpianoꝝ. vnum clericoꝝ aliud
laicoꝝ. vt dicit Hiero. xij. q. i. duo ſunt gña. h̄ pro
bat͛ p̄mo ex etymologia vocabuli. vt. xxi. di. cle
ros. ⁊ in. c. cum ſᵐ. de p̄ben. ⁊ in. d. c. duo ſunt ge
nera. Dicunt͛ eñi clerici a cleros grece ꝙ ē ſors
latine. qꝛ ſunt electi in ſorteꝫ dñi. vt innuit͛ in di
ctis iuribus. h̄ etiam ꝓbatur h̄ in rubro iūcto ni
gro. nā in rubrica ſolū dicit͛ de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ in ni
gro fit mētio neduꝫ de ſupplicibus clericis ſed
de p̄latis etiā epiſcopis. vt in. c. clerici. j. eo. Idē
probat͛ in ti. de cleri. egro. j. eo. ⁊ in. vi. li. ⁊ ibi per
Jo. mo. Priuilegiū ꝗ tributum ſimpliciter cle
ricis ꝯprehēdit omnes clericos cuiuſcunqꝫ ordi
nis ſeu dignitatis ſint. nā ſi eſt epīs ergo cleric⁹.
ſed de ſtricta ſignificatiōe ſeu in mā odioſa ap
pellatōe clericoꝝ nō credo ꝯprehēdi epiſcopos
c. ꝗꝫ piculoſum. de ſen. ex. li. vi. ⁊ c. in fidei fauo
rē. de here. eo. li. Et idē puto in alijs clericis exi
ſtētib⁹ in dignitate ⁊ in canonicis cathedraliuꝫ
eccleſiaꝝ. Nō quia in eis ē ꝗlitas. ſ. alios ꝗ non
repitur in ſimplicib⁹ clericis. vide ad h̄ tex. nō. ꝗ
facit ad multa in. c. ſtatutū. de elect. in vi. maxi
me iūctis nō. ibi per Jo. an. vbi dicit͛ ꝙ appella
tione eccleſiaꝝ parrochialiū nō veniunt eccleſie
p̄ochiales collegiate in mā ſtricta. qꝛ habent ꝗ
litatē collegij. ſ. curā. Sed in mā nō odioſa cō
p̄hendūtur. ⁊ nō ſemp illum tex. ad māꝫ extēſio
nis. ad idem qđ nō. Inno. in. c. ſedes. de reſcrip.
ſenſit Fre. ꝯſi. xi. ⁊ h̄ quo ad rubricā ſufficiant

Et laici Laici. ꝓpe altare vl͛
in choro duꝫ officia
celebrant͛ ſtare nō debent. ſꝫ cauſa orā
di ire vl͛ accedere poſſunt. vel ſic gñalius. Cū ce
lebrat͛ diuiſus debet eē clerus a populo. Tria
ſunt dicta. 2ᵐ ibi ſed pꝫ. 3ᵐ ibi adorandū. ¶ Nō
ꝑ ibi vt laici. ꝙ alij ſunt laici alij clerici. ⁊ dicūtur
laici ꝗſi populus vt dicit tex. in. d. c. duo ſunt. xij.
q. i. Hinc ē ꝙ appellatione populi nō venit cle
rus nec econtra. vt in. c. ſi ſnīa. de ſen. excōi. li. vi.
⁊ per illū tex. limitādus ē. §. plebiſcitū. inſtit. de
iure na. gē. ⁊ ciui. vbi dicit͛ ꝙ appellatiōe populi
vniuerſi ciues etiā ꝯputatis exiſtentib⁹ in digni
tate. ꝓcedit enim in his ꝗ ſunt eiuſdē ꝓfeſſionis
ſec⁹ in alijs vt eſt tex. cū glo. in. d. c. ſi ſnīa. ⁊ h̄ cla
riſſimū in mā ſtricta. ¶ Quid autē in mā p̄uile
giata vt ſi p̄uilegium ſit ꝯceſſum ſenenſi populo
an cōprehēdant͛ clerici ſatis dubitari poſſet. ſed
pro pte affirmatiua facit tex. in. c. dilecti. cū mate
ria ſua. de foro ꝯpe. ⁊ quod nō. Bar. in. l. i. ff. ad
munici. ⁊ qđ nō. in. c. Rodulph⁹. de reſcrip.
¶ Nō ibi ſecus nā ideꝫ importat qđ circa. Et nō
ꝙ dicit͛ quis ſtare ſecus qñ eſt ꝗſi cōtiguus. ſec⁹
autē vbi eſt aliꝗ̄tulū remotus. vñ ſtans in cho
ro nō dr͛ ſtare ſec⁹ altare vt h̄. qđ facit ꝑ ſtatut.

¶ Nō ꝫ. ibi ſacra miniſteria ꝙ ſacramentū ce
lebratiōis miſſe dicit͛ miniſteriū ex eo qꝛ habet
reconditā virtutē ſicut dicit͛ ſacramētum ꝗſi ſa
cre rei ſignū. ⁊ vide de h̄ tex. latiorem. i. q. i. mul
ti. vbi etiā habet͛ differentia int͛ miniſteriū ⁊ my
ſteriū. nam miniſteriū idem ē quod ſacramētuꝫ
myſteriū vero ē quodlibet officiū. pro h̄. c. cū in
cūctis. §. inferiora. ſ. de elec. ¶ Nō ibi ſtare vl͛
ſedē ꝙ dria eſt inter ſtare ⁊ ſedere. ꝗ autē ſit dif
ferētia inter iſta habet͛ in. c. ꝗd eſt h̄. l. di. ⁊ in. c.
epīs. xcv. di. nā ſtare dicit͛ qui nō ſedet ſtans ere
ctus in pedibus. ¶ Et nō ꝙ licitū eſt qñqꝫ in ec
cleſia ſedere tꝑe tamen oratōis debet ꝗs ſtare ⁊
nō ſedere. l. di. quid eſt h̄. ⁊ facit illud pſal. Stan
tes erāt pedes noſtri ⁊c. ¶ Item nō ex eiſdeꝫ
v͛bis ꝙ itineratio ſeu acceſſus ad clericos vl͛ ad
altare tēpore celebratiōis non ē laicis ꝓhibitus
ꝑ iſtum tex. qꝛ hic tm̄ prohibētur laici ſtare vel
ſedere. ⁊ facit ad. q. quā. j. ſbijciam. ¶ Item nō
ꝙ eccl͛ia aliquando habet tres ptes. p̄ma eſt illa
que ē prope altare mai⁹. ꝗ ſolet quandoqꝫ cācel
lis includi. ⁊ iſta pars qñqꝫ appellat͛ ſacrarium.
qñqꝫ preſbyteriū. qñqꝫ ſancta ſanctoꝝ. vt ī iuri
bus allegatis in glo. ⁊ in hac pte debēt ſtare cle
rici celebrātes vt preſbr̄ diaconus ⁊ ſbdiacon⁹.
⁊ de hac pte loquit͛ p̄ncipium. c. ibi ſecus altare.
2ᵃ pars ē chorus. ⁊ h̄ pars ſbdiuidit͛ ab altari in
multis locis ꝑ cancellos ac etiaꝫ a toto corpore
eccl͛ie ⁊ in hac pte debent ſtare clerici tm̄ pſallē
tes ex duplici cā. j. ſbijciēda. ⁊ de hac 2ᵃ parte lo
ꝗtur tex. in v͛. ſed pꝫ. Tertia pꝫ eſt reliquū cor
pus eccl͛ie. ⁊ vulgariter appellat͛ nauis eccl͛ie. et
in illa pte eccleſie debēt ſtare laici audientes di
uina. Quid autē in clericis ꝯiugatis vel in alijs
clericis audiētibus miſſaꝫ vel alia diuina. j. ſbij
cit͛. ⁊ per h̄ declarat͛ iſte tex. in ſuperficie ſui.
Nō ibi tantū pſallētibus ⁊c. ꝙ clerici exiſtentes
in choro debēt pſallere ⁊ ꝗnto exiſtētes in maio
ri dignitate ſiue nobiliori. tāto magꝭ debēt deo
pſallere. cū magis ſint deo ꝯiuncti ⁊ deo aſtricti
vt. in. c. clerici. j. eo. ⁊ qđ ibi nō. ¶ Nō in v͛. ado
randum. duos caſus in ꝗbus laici licite accedūt
ad altare. ſ. cā orādi ⁊ corpus xpi ſumēdi. Ideꝫ
dicūt doc. ī alijs ſacramētis eadem rōe. ¶ Nō
ibi laicis ⁊ feminis ar. ꝙ appellatiōe laicoꝝ non
veniunt femine. ſed ꝯrium puto veꝝ per. c. duo
ſunt gña. xij. q. i. ſed ad maioreꝫ exp̄ſſiōem fecit
mētionē de feminis. qꝛ de eis poſſet magis du
bitari. nunꝗd poſſint accedere ad altare maxīe
ꝓpter ꝗndam ꝯſuetudinē quorūdam clericoꝝ
impitoꝝ qui indifferēter impediūt feminas vo
lētes accedere ad altare cā orandi. h̄ enim ē eis
licitū vt h̄ probat͛. ⁊ idem reſpectu cōionis.
¶ Nō ibi ſicut mos eſt ⁊c. ꝙ in his multū attēden
da ē conſuetudo. ⁊ per h̄ v͛bum vident͛ ſentire
doc. vt expleto officio liceat laicis ⁊ feminis ac
cedere ad altare cā orādi. ꝗſi ſecus tēpore cele
bratiōis. ⁊ h̄ eſt de more in multis locꝭ. Et h̄ faci
unt ad. q. ꝗtidianā. nunꝗd liceat laicis cā offerē
di accedere ad altare tēpore celebrationis. Jo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

de lig.īducit iſtū tex.ad ꝑtem negatiuam. Ego
putarē ꝯtrium q: vt.ſ.dixi nō prohibet̄ hic itine
rato maxime cā offerendi ad altare. ſ; prohibe̅
tur laici ibi ſtare ⁊ ſedere ⁊ cā prohibitiōis fuit
duplex. Prima ne impediāt clericos diuina mi
niſtrantes.2ᵃ vt clerici honorificent̄ ⁊ ſic eis de
ferat̄ in ſedibus.vt habet̄ de ꝯſe.di.ij.in.c.ſacer
dotū.ſed ꝑ acceſſum cā offerēdi ceſſant iſte due
cauſe cū magis clerici honorificent̄ ex oblatio
nibus diuinoꝝ ne impediant̄ celebrare.niſi eſſ;
maxima multitudo offerre volētium. Itē tex.
h̄ ſimpliciter ꝑmittit acceſſum cā orandi vel cōi
candi nec diſtinguit tēpus celebratiōis ab alio
tp̄e ſed tm̄ dicit ſicut mos eſt ſeruet̄ ḡ in h̄ ꝯſue
tudo.Ad idē tex.in.c.duo ſunt gn̄a.xij.q.i.in fi
vbi dicit̄ ꝙ laici offerre debent in altari.vt.in.c.
oīs xp̄ianus.de ꝯſe.di.i. Itē probo ꝑ locū a ſpē
ciali in.c.oblatiōes.xc.di.vbi tex.nō.⁊ menti te
nend⁹ dicit.ꝙ oblatiōes diſſidētium fratꝝ non
ſunt nec in ſacrario nec in gazofilatio recipiēde
⁊ vide ibi glo.nō.qui ꝓhibeant̄ ab oblationib⁹.
⁊ tene mētī illum tex.ꝯ iſtos fouētes inimicitias
⁊ nolētes recōciliari proximis vt nō admittant̄
ad offerēdum.ſic repellit̄ vſurari⁹.c.q:.de vſu.
Sed h̄ dubitat̄ qd de clericis ꝯiugatis an de
beant ſtare int̄ clericos tp̄e celebratōis. Fran.⁊
Jo.an.poſt eū ⁊ cōiter doc.dicunt.ꝙ int̄ laicos
debēt ſtare non int̄ clericos.ar.in.c.diuerſis fal
lacijs.j.de cle.ꝯiu.⁊ in.c.i.eo.ti.li.vi.vbi dicit̄ cle
ricos coniugatos gaudere ꝑuilegio clericoꝝ in
duob⁹ dūtaxat dūmodo deferāt habitum ⁊ tō
ſurā.ḡ non includūtur h̄ appellatione clericoꝝ.
Credo poſſe dici ꝯtrium.q: iſtud nō eſt ꝑuilegi
u; clericoꝝ. ſ; vt pſallētes nō īpediant̄ ⁊ vt eis
deferat̄ h̄ emanauit vt ꝑdixi.Cum ḡ clerici ꝯiu
gati nō ſint pure laici vn̄ appellant̄ clerici. vt in
ſpica de cle.ꝯiu.hic tm̄ excludunt̄ laici ḡ nō ve
niūt appellatione laicoꝝ.ꝓ hoc facit vnū nō.di
ctū Jo.an.in.c.Joannes.de cle.ꝯiu. vbi dicit ꝙ
ſtatutū ep̄i excōicans certo caſu laicos nō ꝯpre
hēdit clericos ꝯiugatos cū materia ſit odioſa.⁊
illi nō ſint pure laici ſed quoddā genus ſeu que
dam ſpēs mixta.facit.d.c.ſtatutū.de elec.li.vi.⁊
adde.c.ſiqdem.xxxij.di.vbi dicit̄ ꝙ clerici ꝯiu
gati debēt vigilare in pſalmis dicendis. ꝑmittit̄
ḡ eis cantare cū cleric.poſſunt ḡ ſtare inter pſal
lētes vide dīo glo.xxiij.q.iiij.quant⁹ q̄ ſentit ꝙ
poſſunt inter clericos. Sed eſt dubiū qd de
alijs clericis q venīūt cā audiendi diuinū offici
um ⁊ non cantāt.certe ſi impediantur pſallētes
ꝑ eos nō eſt eis licitum facit ꝓ hoc dictio tantu;
h̄ poſita.dicit enim tex.tantū pſallētibus ⁊c̄. ſed
vbi nō impediūtur pſallētes ſatis poſſet ꝑmitti
vt in choro ſint q: ceſſant tunc rōes ſtatuendi.⁊
q: iſte tex.excludit ſolum laicos.habuit ḡ reſpe
ctū forte q: clerici cōiter ſunt incluſi int̄ eccleſi
as eoꝝ. Sed quero an peccāt laici nō ſeruan
do h̄ ſtatutū. Inno.dicit ꝙ non.loquitur enī h̄.c.
de honeſtate ideo nō ligat ꝯfacientes maxime
vbi ꝯſuetudo ē in oppoſitū. Nō h̄ dictum ꝙ
ſtatutu; loquēs de honeſtate nō ligat ꝯfaciētes
ad peccatū vide tex.iiij.di.§.h̄ et ſi.in fi.h̄ dictu;
limito dūmodo nō fiat ex contēptu.vnde con
tēnens exhortatiōem ſupioris peccat. vide ho.
glo.cū tex.in.c.qs autē.x.di. Itē intelligo in ꝯſi
lio ꝑfectionis.ſec⁹ in ꝯſilio reuerētie.vt nō.in.c.
ad aures.de eta.⁊ q̄lit.⁊ glo.in cle.i.de teſti.
Quero autē ꝯgnoſcat̄ vtꝝ ꝯſtitutio ſapiat con
ſiliū vel ꝑceptum dic ꝙ ꝑ recurrendū eſt ad ma
teriā ſbiectam. nā ſi illa de ſui nā non neceſſitat
dicit̄ potius q̄dam exhortatio lic; v̄ba aliud ſa
piāt.xi.q.iij.rogo cū glo.⁊ in ꝓhe.decretoꝝ.iū
cta glo.⁊ in cle.exiui de paradiſo.de v̄.ſig.h̄ au
tem nā nō neceſſitat cū in eccl'ia omnes vnū ſu
mus nec diſtinguit̄ ſeru⁹ a libero ſed oēs ſunt
filij dei.hinc oēs dicūt pater nr̄ ⁊c̄. ⁊ ad h̄ denō
dum cū papa celebrat clerici ⁊ laici ſunt mixti ſ;
honeſtū eſt ꝓpter rōes premiſſas vt fiat diuiſio
de qua hic. Ultimo h̄ querit̄ de vtili.q. vltra
alias nunqd audire miſſam ſit in ꝑcepto cū iſte
tex.faciat mentionē de clericis ⁊ laicl.dic ꝙ oēs
laici debēt audire miſſas ꝯpletas diebus dn̄icis
⁊ in alijs ꝑcipuis dieb⁹. ⁊ ſtare in miſſa vſq; ad
bn̄dictiōe; ſacerdotis incluſiue.al's peccāt mor
taliter iuſta cā ceſſante cū eis hoc ꝑcipiat̄ ab ec
cleſia.vt in.c.miſſas.cu; duobus ſe.de ꝯſe.di.i.⁊
dixit miſſas i pluri nō ꝙ artent̄ audire plures
numero ſ; ſufficiat eis vnica ſed dicit̄ in plurali
q: orat̄ pro viuis ⁊ defunctis. Idē dic i clericis
maxime nō curatl.debent enī in his dieb⁹ maxi
me ꝯuenire ad eccl'ias eoꝝ ſeu cathedralē ⁊ ibi
miſſam audire.vt in.c.⁊ h̄ attēdendū.de ꝯſe.di.
.i.⁊ per illū tex.dico ꝙ non miſſa peculiaris ſeu
ꝑuata miſſa ē in precepto ſ; miſſa magna ⁊ pub
lica q̄ fit cū cantu. ꝯſuetudo tn̄ habet oppoſitu;
ſed de iure pⁱᵐ verius eſt.nā clerus orat ꝓ popu
lo vn̄ popul⁹ debet tūc eſſe ꝑſens his diebus ꝑci
pue.⁊ ideo dicitur i.d.c.⁊ h̄. ꝙ miſſe peculiares
aut ꝑuate debent ita dici illis dieb⁹ in illis locis
ſecretl.vt populus nō abſtrahatur ab audiēdo
miſſam ſolēnem.⁊ ꝑ illum tex. q facit mētione;
de ſacerdote infero ꝙ ſacerdotes nō habentes
curā non tenent̄ celebrare ſingulis dieb⁹ domi
nicis ⁊ feſtiuis cū ſolum iniungat̄ eis ꝙ vadant
vna cū laicis ad audiendū miſſam ex quo nō ha
bēt populū.vt habet̄ in.d.c. ⁊ hoc aduertendū.
De ep̄o dic ꝙ niſi cā rationabilis eū excuſet nō
debet ꝑterire diē quo min⁹ dicat vel audiat miſ
ſam.c.fi.de ꝑui.li.vi.nec debet ſaltē diebus dn̄i
cis deeſſe i eccl'ia ſua.de ꝯſe.di.iij.ep̄s. In gl'.ij.
ibi vt liberi⁹ adde aliam rōe; quam.ſ. dixi.ſ. vt
clerici honorent̄ ꝑlaicis. Sed quid ſi laici inuiten
tur a clericis vt ſtēt inter eos.dicūt doc.ꝙ licitū
eſt eis pro h̄ tex.ibi nō preſumāt auctē ꝓpria q:
illud v̄bum ſonat in viciū q: ſi inuitant̄ a cleri
cis nō preſumūt.pro h̄.lxiij.di.c.i.ij.⁊.iij. vn̄ lici
te deficiētibus maxime clericis inuitant̄ laici ad
cantandū cū clericis ⁊ maxime hoc fit in frācia
vbi ſunt laici boni cātores.ſil'r in Alamania baſ
ſa.nunqd autē poſſit ſol⁹ clericus miſſam dicere

cũ laicis.vide.xxxviij.di.ſedulo.de ꝯſe.di.i.hoc
quoqꝫ.⁊ in.c.nõ liceat.xcij.di. ⁊ in defectu cleri
coꝝ h̄ licebit.alias ſec⁹.vt in.c.ꝓpoſuit.de fi.pre
ſby. In glo.fi.i fi.h̄ expoſitio cõiter nõ recipit̃
a doc.q̄ꝛ eſſet de indubio cum oẽs laici poſſunt
intrare eccliã niſi ſint excõicati.xxi.di.cleros.
de ꝯſe.di.ij.eps.xxv.di.plectis.q̄ꝛ tales nõ de-
bẽt eccliã intrare.⁊ h̄ tempore celebratiõis di-
uinoꝝ.ſec⁹ videt̃ ſi diuina nõ celebrent̃ vt ẽ glo.
nõ.i.q.i.q ſtudet.in v̄.miſit.debet enĩ intelligi ſm
diſpoſitiõe3 glo.p̄cedent.vt dicat̃ ſancta ſancto
rũ illa ps que ẽ prope altare q̃ appellat̃ ſacrari
um in q̃ ſunt clerici ad celebrandũ ꝓpter ſacra-
mẽta q̃ ibi ꝯficiunt̃ ⁊ q̄ꝛ in altari maiori cũ ſole-
at eſſe ſacrariũ includũtur reliq̄.j.de ꝯſe.eccle.
vel alta.ꝑ totũ.Alij dicũt ꝙ appellat̃ ſancta ſan-
ctoꝝ capella ꝯſtãtini in Roma vbi ſeruant̃ capi
ta aploꝝ Petri ⁊ Pauli ſed cõiter h̄ non tene
tur q̄ꝛ iſta cõſtitutio q̃ ad h̄ eſſet localis qđ non
eſſet dicendũ ideo tene ſupiorem.⁊c.

CLerici Breue ẽ nec poteſt breui⁹ ſummari ſed
ꝓ ſummario nõ ꝙ armoꝝ delatio cle-
ricis ẽ inhibita in tñ ꝙ ꝯfacientes grauiter pec
cant.h̄ colligit̃ ex eo q̄ꝛ tale delictũ eſt excõica-
tiõe dignũ vt hic. ſꝫ excõicatio non fert̃ niſi pro
grāui crimine.vt in.c.null⁹.⁊ in.c.nemo.xi.q.iij.et
q̄zuis hic caueat̃ ſolũ de clericis.idẽ dic in laicis.vt
patet in rubro ⁊ nigro.C.vt armoꝝ vſus inſcio
p̄ncipe inẽdictus ſit.li.xi. ¶ Sed ꝯ hoc op.de
.c.dilecto.de ſen.excõ.li.vi. vbi ille decan⁹ aſſum
pſit arma mãlia. Ad idẽ.c.olim.ꝑ de reſti.ſpo.
So.illa iura loquũtur in armis defenſibilib⁹ ⁊
nõ offenſibilib⁹.poſſunt.n.clerici ad eoꝝ defen-
ſionẽ arma aſſumere vt in ꝯrijs. ¶ Sed q̄ro vl
tra alios nunq̄d ſit h̄ clericis licitũ indiſtincte.
So.diſtigue plene ꝑ an liceat ꝓ defenſiõe pro-
prie pſone.2°.quid ꝓ defenſione reꝝ.3°.an ꝓ de
fenſione ꝓximi.4°.q̄d in religioſis. Ad p̄m dic
ꝙ ſi cleric⁹ non põt mortem aliter vitare põt im
pune occidere ſuũ aggreſſorẽ nec vllã irregula
ritatem incurrit.nã potius aggreſſor vr̃ ſeipſu3
occidere q̄3 ab aggreſſo occidi.vt probat̃ in cle.
ſi furioſus.de homici.⁊ ideo nullũ peccatũ icur
rit ⁊ dicit Jo.de lig.in tractatu de iuſto bello.ꝙ
ſi cleric⁹ celebrãs inuadit̃ iuſte dimittit celebra
tionẽ ⁊ ſi defendendo ſe occidit aggreſſorẽ põt
incõtinenti redire ad altare ⁊ officium perficẽ.
Si vo poterit aliter mortẽ vitare puta fugiẽdo
tũc eſt dubiũ nunq̄d clericus teneat̃ fugere an
vo poſſit arma mouere.glo.in.c.de his clericis
.l.di.⁊ in.c.ſicut dignu3.de homici.ſentiũt ꝙ tũc
nõ debet ꝓcurrere. Sꝫ in ꝯrium induco.d.c.oli3
vbi ꝓ defenſione reꝝ licitum eſt clerico mouere
arma ḡ fortius ꝓ repulſiõe iniurie pſonalis.nã
iniuria ẽ fugari ⁊ iniuria q̄libet corpalis vr̃ ma
ior q̄libet iactura reꝝ.l.in ſeruoꝝ.ff.de penis.
facit qđ nõ.Bar.in.l.i.ff.vñ vi.puto ſic in clerico
diſtinguendũ ꝙ ad ſeua puta ad occiſionẽ non
debet cleric⁹ ꝓcedere ſi põt fugere ſꝫ aliter reſi-
ſtere ⁊ vberare põt.ar.in.c.oli.iuncta.d.cle.ſi fu
rioſus.tũc enim occidẽdo euitat irregularitatẽ
q̄n aliter mortẽ ꝓpriam vitare nõ poterat. 2°.ca
ſu cũ querit̃ nunquid pro defenſione reꝝ.videt̃
ꝑ ꝙ nõ ſit licitũ arma mouere.ar.in.c.ſuſcepim⁹
.j.de homici.⁊ in.c.ij.eo.ti.dũ dicit te tuaq3 libe
rãdo ⁊c.⁊ ſic req̄rit illa duo copulatiue. In ꝯri-
um facit.d.c.olim.ꝯcludo ſic ꝙ ad occiſionẽ ſeu
mẽbri debilitationẽ clericus ꝓcedere nõ debet
ꝓ defenſiõe reꝝ.vt in dictis iurib⁹ ſed aliter vbe
rare ſeu reſiſtere poteſt.vt in.d.c.olim.⁊ h̄ ſenſit
Inno.in.c.ſi vo.el.i.de ſen.excõ. In 3° membro
.ſ.q̄d pro defenſiõe ꝓximi videt̃ p̄mo ꝙ nõ lice-
at clerico p.c.ex multa.j.de voto.vbi dr̃ ꝙ cleri-
cale officiũ reddit clericos inhabiles ad pugnã
dum etiã cũ ſarracenis.Ad idẽ.xxiij.q.viij.rep̄
henſibile.⁊.vij.q.i.c.ſciſcitat⁹.⁊ quod ibi nõ. In
ꝯriu3 facit.d.c.dilecto.vbi dicit̃ ꝙ licet vnicuiq3
vicino ꝓpulſare iniuriã inferendã ꝓximo ⁊ ꝑ il
lud verbũ cuiq3.dicit ibi Hoſti.⁊ etiã Inno.ꝙ
laico ⁊ clerico h̄ licitum ẽ puto ſic ꝯcludendũ.ꝙ
aut cleric⁹ habet iuriſdictiõem in loco ⁊ tũc pro
defenſione ſuoꝝ licet arma mouere ⁊ ſic loq̄tur
.d.c.dilecto. Si vo non habet iuriſdictiõe3 aut
ſine ope clerici iniuria põt propulſari ⁊ nõ deb3
cleric⁹ pugnare.vt.ſ.in ꝯrijs.aut non põt aliter
ꝓpulſari ⁊ tũc licet clerico capere aggreſſorem
ꝓximi ⁊ vberare ac etiã occidere ſi alit̃ iniuria3
ꝓpulſare non põt.xxiij.q.iij.in.c.maximian⁹.⁊
.c.qui põt.⁊.d.c.dilecto.incurrit tñ occidẽdo ir
regularitatẽ.vt nõ.xxiij.q.viij.§.i.⁊ in ſumma.
Nunq̄3 enĩ euitat irregularitatẽ occidendo vel
mutilãdo niſi q̄n aliter mortẽ euitare nõ poteſt.
vt in.d.cle.ſi furioſus.Pro defenſione ḡ ꝓximi
incurrit irregularitatẽ ſine peccato.ſic in iudi-
ce ⁊ in teſtib⁹ exercẽtibus coꝝ officiu3 in cauſa
criminali.li.di.c.i.⁊ qđ ibi nõ. ¶ Sꝫ circa h̄ ver
titur pulchꝝ dubiũ nunq̄d Papa poſſit dare li
centia3 clerico pugnãdi in bello iuſto ſine metu
irregularitatiſ.⁊ ꝑ videt̃ ꝙ non.q̄ꝛ h̄ videt̃ prohi
bitũ iure diuino.nã ab ipſo xp̄o dictũ fuit Pe-
tro volẽti defendere magiſtꝝ ſuũ ab iniuria iu-
deoꝝ.Cõuerte gladiũ tuu3 in vaginã vt habet̃
in euangelio.⁊ trãſumptiue.xxiij.q.viij.§.i. Itẽ
in veteri teſtamẽto dixit de⁹ ad Dauid Nõ edi
ficabis mihi tẽplum q̄ꝛ vir ſanguinis es.vt habe
tur trãſũptiue de ꝯſe.di.i.c.n. Cõtrariũ determi
nat Cal.in.c.petitio.j.de homi. ¶ Mouet̃ q̄ꝛ irre
gularitas ẽ de iure poſitiuo.alle.c.is qui.de ſen.
excõ.li.vi.ſꝫ tu adde dictũ Inno.in.c.ad audiẽ-
tiã.j.de homi. Itẽ ſola ꝯſtitutio eccleſie ꝓhibet
clericũ pugnare in bello iuſto.ḡ Papa q eſt.ſ.
iſtas ꝯſtitutiones humanas.vt in.c.ꝓpoſuit.de
ꝯceſ.p̄ben.põt hanc ꝓhibitiõe3 relaxare maxĩe
cũ ipſe Papa poſſit ex iuſta cã bellum indicere
p̄ſertim ꝯ infideles.xxiij.q.viij.c.oĩ.⁊.c.p̄terea.
ea.cã.⁊.q. Hec ob.p̄a auctoritas alle.in ꝯrium.
q̄ꝛ non ſolũ illa fuit dicta Petro ſꝫ etiã alijs lai
cis vt colligit̃ ex eo qđ in eadem auctẽ ſubijcitur
dũ dicit̃ nam oĩs qui gladiũ accipit gladio ꝑibit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſic etiā Rndeť ad 2ᵃᵐ auctem ꝛ pōt dici melius
ad illā 2ᵃᵐ ꝙ loqtur de effuſiōe ſanguinis iuſta
Nā Dauid ꝓditorie fecerat īterfici Uriā vt cō-
mitteret adulteriū cū Berſabe eius vxore.ꝛ ad
huc nō fuit penitens qñ illa verba fuerūt ſibi di
cta ſ3 nos loqmur qñ bellū eſt iuſtū vt dicit alibi
Aug.ł.ille dr̄ accipere gladiū q ſupiore nō iubē-
te vel ꝯſentiente gladiū aſſumit ad effundendū
ſanguinē.vt eſt nō.tex.in.c.ille.xxiij.q.iiij. Item
videm⁹ ꝙ Papa diſpēſat poſt penitentiā in ir-
regularitate ex peccato ꝯcta.vt nō.Hoſti.ꝛ cōi-
ter doc.in.c.ſic dignu3.de homi.ꝛ nō.in.d.c.i.de
ꝯſe.di.i.ꝛ h̄ eſt valde nō. ¶ Ueenio ad vltimum
qd in religioſo an poſſit ſe defendere ſine ſupio
ris licētia. ꝛ videť ꝑ ꝙ non q2 etiā act⁹ liciti ꝛ in
ſe laudabiles ſunt ſibi ꝓhibiti ſine ſui ſupioris li
cētia vt vouē ꝑegrinari ꝛ ſi.xx.q.iiij.monachis
Itē defenſio fit ex ꝓpria volūtate ſ3 volūtas re
ligioſi depēdet a volūtate abbať.vt in.c.ij. de te
ſta.li.vi.cū ſi. Io.de lig.in.d.tractatu ꝯcludit ꝙ
ſi pōt cōmode haberi ſupioris licētia poſtulāda
eſt.al's autē licitū eſt ſe defendere cū h̄ ꝯpetat de
iure nāli.i.di.ius nāle.ꝛ quo ad actus nāles non
cenſeť mortu⁹.ad h̄.xvi.q.i.placuit.ꝛ qō ibi nō.
ꝛ in.l.deo nobis.C.de epi.ꝛ cle.pro h̄ p̄mo facit
glo.nō.xij.q.i.c.nō dicat ł.q̄ dicit religioſu3 poſ-
ſe elemoſynā facere de bonis monaſterij mori-
enti fame ſi nō pōt licētia ſupioris ꝯmode habe
ri.Si ḡ per actū alias ſibi illicitū pōt ſubuenire
vite alteri⁹ fortius ꝑ actū licitū pōt ſbuenire vi-
te ꝓprie immo ē plus dicendū vt aduerſus ſuū
ſupiore3 poſſit ſe defendere ſi ſupior eū inuadit
ꝯ omnē regulā.ar.in.c.ex ꝑte.j.de accuſa.ꝛ h̄ be
ne nō.Et inq̄ꝫtum iſtud.c.ſimplr̄ ꝓhibet delatio
nē armoꝝ itellige in cultello feritorio ſeu offen
ſorio.ſec⁹ autē in cultello ꝑuo apto ad icidendū
panē ꝛ alia necīa.talē enim cleric⁹ licite defert.vt
in.c.latoꝛ.j.de homi.Nā ſi ille clericus licite nō
portaſſet illū cultellū incidiſſet in irregularitatē
q2 dediſſet operā rei illicite ſecuta morte alteri
us.put ibi diciť.ꝛ idē dic in religioſo. vt ꝓbať in
cle.ne in agro.de ſta.regu.§.null⁹. ¶ Et aduer
te q2 licet clerici ſeculares nō ſint excōicati ipſo
facto ex delatiōe armoꝝ ſ3 excōicandi vt h̄.reli
gioſi tñ tenētes arma int̄ ſepta monaſterij ſine li
centia ſupioris ipſo facto ſunt excōicati. vt in.d.
cle.ne in agro.de ſta. regula. ¶ In glo.i.ibi ad
terrorē latronū idē dic ex alia iuſta cā.vt in.d.c.
dilecto.ꝛ.§.plen⁹ dixi. ꝛ poſſūt portare ob hāc
cā3 nedū arma defenſionis ſ3 etia3 offenſionis.
vt ſatis ꝓbať in.d.c.dilecto.ꝛ.d.c.olim. ¶ In fi.
glo.nō glo.hñ. vult eni ꝙ ex ſola delatiōe armo
rū cleric⁹ perdit ꝑuilegiū ſi tertio monit⁹ nō de
ſiſtit.de q̄ plene dic vt dixi in.c.ꝯtigit.ꝛ.c.ad au-
dientiā.in glo.alle. ¶ In glo.fi.in fi.h̄ glo. vult
ſepare caudā a capite intelligēdo ꝑincipiū illius
.c.in clericis.ꝛ finē in laicis ſ3 vt dicūt doc.ꝛ hñ
etiā in clericis finis.c. adaptari pōt ꝛ magis cō-
gruit Pice vt ꝓcedať ꝯ clericu3 ordine ſucceſſi
uo.nā ꝑ ſuſpendiť.2ᵒ. excōicabiť.3ᵒ. deponeť.vt
in iurib⁹ allegatis in glo.nā ꝛ ꝯ laicū non ꝓcedi
tur īmediate ad excōicatiōe3 ſ3 ꝑus incipiendū
eſt a penis ꝯcilij gñalis.j.de vſur ł.q2 in oībus.ꝛ
nō bene h̄ dictū.Ber.vt cleric⁹ vſurari⁹ non de
ponať incōtinenti ſed ꝓcedať ordine ſucceſſiuo
ꝑdicto.Et ex h̄ intellectu glo.nō ꝙ qñ copula ꝛ.
poniť inter eque ꝑincipalia exponiť copulatiua
ꝓ altnatiua.facit qō nō.in.l.i.ff.de his q nō.infa.
ꝛ ibi Butr ł.ꝛ Bar.nā ad ferendā excōicatiōe3
nō requnť iſta duo copulatiue.ſ.ꝙ ferat arma
ꝛ ꝙ ſit vſurari⁹ ſ3 ſufficit alteꝝ duoꝝ.potes dice
re ꝙ id qō dictū ē in clericis h3 locū rōe ꝯtinen-
tie ſ3 vbi ꝓpter ipſum crimen vr̄ ꝙ poſſit peti ꝙ
deponať ꝑ ea q̄ habenť in.d.c. q2 ꝛ ꝑ id qō dicit
hic glo.

Et quiſq3

Presbiter ha
bēs populū de
bet habē clericu3 q ſecū cātet ꝛ in alijs
h̄ expſſis eū iuuet. ¶ Nō ꝑ ꝙ in dubio reddit⁹
ecclie ꝑſumūtur ſufficere ꝓ duob⁹. dicēs ḡ non
ſufficē ꝓ clerico habet h̄ ꝓbare ꝛ ad h̄ quotidie
allegať iſte tex. ¶ Nō 2ᵒ. ibi ſecū cantet ꝛ ibi le
gat ꝙ drīa ē inter cātare ꝛ legere.ꝛ ꝙ officiū di-
uinū licite cantať.Aduertendū tñ ꝙ cātās in ec
cleſia diuinū officium vt placeat populo peccat
ḡuiter.vñ alibi dicit tex.ꝙ deu3 morib⁹ ſtimulat
qui vocib⁹ populū delectat.xcij.di.c.i.ꝛ.ij. Can
tandū eſt ḡ ꝑincipaliť ad laudē dei ꝛ magis cor-
de q̄3 ore.ad h̄ facit.xxiiij.q.i.in.c.odi ꝛ proieci.
vbi glo.colligit ar. ꝯ ſcholares q vadūt ad eccle
ſia3 vt videant dñas.nō enim ꝓdeſt eis auditio
diuinoꝝ ſed poti⁹ nocet vt habeť ibi. ¶ Itē nō
ꝙ in ecclīa ꝓrochiali debet ad min⁹ eſſe vn⁹ cle-
ric⁹ vltra ſacerdotem.ꝛ dicit Pau. in cle. ne in
agro.de ſta.regula. de mēte iuriū eſſe vt iſte cle
ric⁹ ſit ibi intitulat⁹ licet de facto cōtrariū ſeruet.
facit ad hoc.c.poſtulaſti.de iurepa.ꝛ.c.ꝓpoſuit
de fi.ꝑſby. ꝛ nō.circa q̄ verſať officiū huius cle
rici. ¶ Itē nō presbyteꝝ nō debere dicere miſ-
ſam ſine clerico.vide ho. tex.in.d.c.ꝓpoſuit.de
ꝯſe.di.i.c.h̄ quoq3.ſi tñ ſolus dicer3 nihilominus
cōficeret licet cū peccato.vt nō.in.d.c. h̄ quoq3.
q2 ad ſbſtantiā ꝯfectiōis ſeu actiōis ſufficiūt illa
pauca vba q̄ dicit ſacerdos in ſecreto. vt in.c.pa
nis.de ꝯſe.di.ij. ¶ Ultimo nō ꝙ licite presbr̄ te-
net pueros in ecclīa cā docendi eos imo teneť
hortari ꝓrochianos ſuos vt ſuos pueros mit-
tant ad ecclia3 ad addiſcendū fidē.i. ꝑincipia fi-
dei vt pr̄ noſter aue maria ꝛ ſymbolū ꝛ ꝯſequē
ter ꝑma lr̄aꝝ rudimēta ſeu alphabetū.debet eti
am ſ'm do.An.docē pueros pſalmū illū qcunq3
vult ſalu⁹ eſſe ꝛc̄. In glo.i.ibi ſine capella.ꝛ cre-
do h̄ etiā procedere in capella ſine cura.nā ex q̄
habet on⁹ celebrandi miſſam debet habere cle-
ricū cū ſine clerici ſuffragio celebrare non debe
at.ꝓbatur in.c.ꝓpoſuit.alle.§.ſed forti⁹ aſtrin-
giť ad tenendū clericū qñ habet curā vt h̄ diciť
¶ In glo.ij.in fi.nō glo.iuncto tex.q̄ dicať duos
ſufficiēs ꝓ eccleſia tā collegiata q̄3 ſimplici.vide
ho.glo.i.c.cū ſicut.de ꝯſe.ec.vł alta.ꝛ.xxi.q.i.c.i

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sz op.ↄ̃ tex.ꝛ glo.de.c.ħ quoqꝫ.ꝑalle. vbi dr̄
clericū nō debē celebrare niſi in pn̄tia pluriū cle
ricoꝝ ſaltē duoꝝ vt veriſicet̄ ſua pluralis locutio
cū dicit dn̄s vobiſcū. So.iura in ħ varie diſpo
nūt ſꝫ ↄcludēdo dic ꝙ aut eccl'ia ſufficit,ꝑ pluri
mis ꝛ tūc ſua illud.c.ħ quoqꝫ. Aut non ſufficit
niſi duob⁹ ꝛ tūc ſi ē poſſibile habeat clericū ſui
ordinis.ſ.ſacerdotē.vt vno deficiēte ali⁹ ſupple
at ſic itellige.c.illud.vij.q.i.ſi nō pōt ↄgrue habe
re ſacerdotē habeat diaconū.xxiij.di.pſ̄byteri
Si vō non pōt habere diaconū habeat clericū
in īferiori ordine vt ħ.nā min⁹ ſufficit pſ̄bytero
ꝛ ſuitori ſeu clerico qꝫ duob⁹ pſ̄byteri.vide ho.
glo.in.d.cle.ne i agro.§.ad ħ.nec peccaret cleri
cus ſi,ꝑpt̄ inopiā nullū teneret. ar in.c.de his.j.
de ec.edi.q̄ caſu licite admittit populū ad adiu
uandū eum.ar.in.c.nō liceat.iūcta glo.xcij.di.ꝛ
ſic tempa glo.in.c.ſedulo.xxxviij.di. q̄ dicit nō
ſufficē ꝙ popul⁹ rn̄deat amē. In glo.iij.ibi qm̄
videm⁹ mēs glo.ē allegādo illū tex. ꝙ in pulpi
to q nō eſt ſb̄diacon⁹ ep̄l'az legē nō debet. Con
clude dicta doc.ſic ꝙ nō ordinat⁹ ad ſb̄diacona
tū nec in pulpito nec in veſtib⁹ ſacris deputatis
ſb̄diacono ep̄l'am legere pōt.xcij.di.nō licet al's
peccaret ḡuit et puniet̄ vt habet̄.j.de cle.nō or.
mi.c.i.ꝛ.ij.q2 nō poſſet,ꝑmoueri ad ſb̄diacona
tū ſine diſpēſatiōe ꝑ ea q̄ habent̄ i.d.c.i.ꝛ.ij.imo
vr̄ ꝙ regrat̄ diſpēſatio pape. vt ibi tāgit̄ in glo.
qō nō.q2 de facto fit ↄ̃riū. Sic ḡ nō in veſtib⁹ ſa
cris ꝛ nō in pulpito etiā in necitate pōt dicē epi
ſtolā ad ħ qō le.ꝛ nō.i.d.c.nō licet.ꝛ voluit Jo.
an.qō nō. In ea.glo.ibi ab ordine ſuo recedere
vt dicit Jo.an.ꝛ bn̄ hoc nō,ꝓbant iura ſequētia
nec etiā admittit̄ ↄſuetudo nā q̄tidie videm⁹ ne
dū diaconū ſed etiā ſacerdotē dicere ep̄l'az.nā ꝑ
,ꝑmotōez ad maiores ordines nō amittit q̄s mi
nores ordies nec eorūdē executiōez.ꝛ vide glo
in.c.ſi q clerici.lxxiiij.di. q̄ dicit ꝙ vr̄ recedere a
minorib⁹ ordinib⁹ q̄ ad onera.ꝛ ſatis poſſet dici
ſaluādo iſtā glo.ꝛ illā vt necitate nō iminēte nō
debeat ↄpelli ad officiū minoris ordinis exq̄,ꝑ
mot⁹ fuit ad maiores.ꝛ referas glo.ad opi.vul
gariū q2 forte putāt vulgares illū retroceſſiſſe ꝛ
ē ħ vtile in eccleſijs collegiatꝪ.vbi ſunt multi cle
rici i diuerſis ordinib⁹ vt ordinat⁹ ad maiores li
cite recuſet necitate nō iminēte in minorib⁹ fui
re.ꝛ tene mēti iſtā glo. ſic intellectā quaꝫ cōiter
reprobāt doc.ꝛ forte non bn̄ ita ſimpl'r. In glo.
penul.in fi.ꝛ ꝑ ħ tollit̄ ↄ̃rium qō forte poſſet for
mari de toto ti.⁹ de magiſtris vbi patet mag̃ros
ↄſtituēdos in eccleſijs collegiatis nō autē in mi
norib⁹. Dic.n.ꝙ iura ill'⁹ ti.loquūtur in alio ma
giſtro.ſ.de idoneo. ħ aūt de inſtructore pueroꝝ
q̄ ad pm̄a rudimēta l'raꝝ ꝛ q̄ ad eccleſiaſtica de
q̄bus in iſta glo.ꝛ ſe.

Si quis ex clericis

Non pōt breui⁹ ſūmari ſed nō ex tex.
clericū nō debere deferre tōſurā capilloꝝ ſꝫ de
bet habere raſurā in ſupiori ꝑte ꝛ tōſurā in infe
riori. Et q̄d ſignificet illa raſura q̄ al's clerica di
cit̄ ꝛ q̄d circul⁹ capilloꝝ q alias dr̄ corona ꝛ q̄d
tōſura in īferiori ꝑte vſqꝫ ad aures.vide glo.in
cle.ij.de vi.ꝛ ho.cle.q̄ ſac̄ nōbilis ē q̄ ad ħ.ꝛ vide
tex.xij.q.i.duo ſunt gn̄a. Et nō ꝙ nō deferēs tō
ſurā peccat mortalit̄.nā dign⁹ ē anathemate vt ħ
ꝛ.c.ſi q̄s.xxiij.di. Quid aūt i monialib⁹ vide ho.
glo.quā tenebis menti in cle.attēdentes.de ſta.
regu.ꝛ fuerūt opi.ꝑ tex.in.c.q̄cunqꝫ.xxx.di.qui
dicit mulierē eē excōicandā ſi ſine cā capillos ſi
bi p̄cideret.debet eni portare comā in ſignū ſb̄ie
ctiōis ſic alibi dicit tex.licꝫ male ſuet̄ in Tuſcia
ꝛ Lōbardia mulieres poſtqꝫ nupſerūt debē ve
lare caput ſuū in ſignū ſb̄iectiōis de q̄ dic vt ha
bet̄.xxxiij.q.v.ħ imago. ꝛ.c.mulier.glo.tn̄ in.d.
cle.attēdētes.ↄcludit ꝙ moniales debēt habere
tōſurā in ꝑte inferiori ꝛ ita ſuat̄ de ↄſuetudine.
nā p̄cidunt̄ ſibi crines vſqꝫ ad aures. idēꝫ dicit
glo.de ↄuer.in.d.cle.ij.vn̄ ↄuerſi ꝛ moniales nō
portāt clericā in ꝑte ſupiori ſed tm̄ tōſurā in īfe
riori ꝑte.rōez vide ꝑ glo.alle.ſ.additio. In glo
fi.in fi.nō glo.ꝙ qn̄ canon loq̄tur ꝑ vba pn̄tis tē
poris nō ē canō late ſentētie ſed ferēde. de quo
in.c.ſi diligēti.de fo.ↄpe.

Clericus

Breue ē et ali
ter nō ſūmat̄.
Nō clericū nō debē nutrire barbā qō
,ꝑcedit et l.i his q ſūt ō ordie militātiū.ħ n̄ ſt alia

Clericus

Legit̄ duob⁹
modis.p̄ ꝙ pn̄
cipiū ꝛ finis ponāt vnū caſū mediū vō
ponat aliū ꝛ ſm̄ hūc intellectū.h.d. Si cleric⁹ nō
in ſacris ↄ̃hit mr̄io^m vxorē nō dimittit ꝛ ſi,ꝑfeſſ⁹
ↄ̃hit ſepabit̄ ab vxore ꝛ iteꝝ tōdebit̄. ꝛ legit̄ 2.⁹
mō vt vnū caſuꝫ ponat ꝛ iſte mod⁹ ē magis l'e
ꝑſentane⁹ ꝛ ħ dicit in ſūma. Cleric⁹ nō in ſacris
nec,ꝑfeſſus pōt vxorēꝫ ducere ſꝫ iteꝝ tōdebit̄ ſi
vult gaudē ꝑuilegio clericali vl' diſpēſatiue tenē
bn̄ficiū. Nō ꝑ ibi ſi ſit ſine gradu iūcto pn̄ci
pio ꝙ cleric⁹ in minoribus ordinib⁹ pōt dici ſine
gradu exq̄ do. An. arguit ꝙ exiſtēs i minorib⁹
nō degradat̄,ꝑpt̄ delictū.ħ tn̄ ar.ē falſum. vt cla
riſſime habet̄ in.c.ſi q̄s ep̄s. xxvij.q.i. vbi patet
ꝙ in q̄cunqꝫ ordine ↄſtitut⁹ rōe delicti degradā
dus ē.ad idē.c.cū non ab hoīe.de iudi.vide nō.
in.c.ij.de cle.ex.mi.ꝛ dic ad iſtū tex.ꝙ ē ſine gra
du.ſ.ſacro.vt dr̄ in glo.nec ꝑ ħ exiſtimes q̄etiā
ordines miores ſint ſacri cū ordo ſit ſignaculuꝫ
ſacꝝ ſꝫ maiores ordines dicunt̄ ſacri ꝑ excellē
tiā de q̄ vide ho.glo.xxxij.di.i ſumma. Nō
2.⁹ a ↄ̃rio l'e duo q̄ impediūt mr̄imo^m ↄ̃hendūꝫ
ꝛ dirimūt poſt ↄ̃tū vt ē ſacer ordo ꝛ,ꝑfeſſio in
religione approbata ꝛ vide qō lati⁹ le.ꝛ nō.in.c.
vnico.de vo.li.vi. Vltimo nō ibi iteꝝ tōdeat̄
ꝙ cleric⁹ ↄiugat⁹ nō ꝑdit irrecupabilit̄ ꝑuilegiū
clericale ex dimiſſiōe tōſure ſꝫ illud recupat ſta
tim qn̄ retōdet̄. nā iſte cleric⁹ de q̄ in l'a nō ton
det̄ iteꝝ ad aliū finē niſi vt gaudeat ꝑuilegio cle
ricali. Gaudet eni ſoluꝫ in duob⁹ de q̄bus in.c.
vnico.de cle.ↄiu.li.vi.ꝛ ſm̄ iſtā lec.vr̄ hic tex.pro

nō.ꝑ doc.in.d.c.vnico.ꝗñmo dicunt pl⁹ ibi doc,
ꝙ ſi mortua vxore cleric⁹ reaſſumit tōſurā ipſo
facto recupat oīa priuilegia clericalia dūmodo
fuerit vnica ꝛ vgo. In glo.ij.ibi ita ꝙ monach⁹
eēt vult dicere ꝙ ſola parētū traditio nō ſuffice
ret ad inhabilitandū ipꝫ ad mr̄imoⁱᵐ ȝhendū ſꝫ
reqrit volūtas ꝑpria ipſi⁹ ingreſſi. vt in.c.cū ſci
mus.alle.in glo. ꝛ an ꝛ qñ pr̄ ꝛ mr̄ vel tutor poſ
ſint quē tradē religioni dicet̄ plē in.c.i.ꝛ.ij.j.de
regula. ¶ In glo.ſi.ibi debet portare coronā.
ſed ȝ h op.de.c. Joannes.de cle.ȝiu.ꝛ de.c.vni-
co.co.ti.li.vi.vbi parꝫ ꝙ ē in optiōe ipſi⁹ ȝiugati
ꝗ nō debebat h diſponi vt iteꝝ tōderet. So.vt
ꝑdixi iſte tex.hꝫ duos intellect⁹. Prim⁹ ꝙ ꝑnci
piū ꝛ finis intelligant̄ de clerico ſeculari in mio
rib⁹ ȝſtituto ꝛ iſte nō mādat̄ tonderi.mediū vō
loqtur in ȝuerſo ſeu monacho ꝛ iſte debet iteꝝ
tōderi q2 nō potuit mr̄imoⁱᵐ ȝhere ꝛ ſᵐ hūc in-
tellectū ceſſat ȝriū.2ᵒ. pōt intelligi vt tota lr̄a po
nat vnū caſuꝫ ꝛ loqtur in eo q nō ē in ſacris nec
ꝓfeſſus. ꝛ ad ȝriū cōiter rn̄det̄ ꝙ debet tōderi
cauſatiue.ſ.ſi vult gaudere ꝑuilegio clericali. vl̄
ſi diſpēſatiue vult tenē bn̄ficiuꝫ ſine cura ꝛ de h
plene dicet̄ in.c. Joānes.ꝑalle.ꝛ ſᵐ hūc intelle-
ctū h ē caſus rotūdus de eo qd̄ ꝑdixi ꝙ cleric⁹
ȝiugat⁹ ex dimiſſiōe tōſure nō ꝑdit irrecupabi
lit̄ ꝑuilegiū clericale ſꝫ incōtinēti reaſſumēdo tō
ſurā reaſſumit ꝑuilegiū. ꝛ h nō.ꝛc.

Clericis Breue ē ꝛ pōt ſic ſūmari. Cleric⁹
debet tōſurā deferre ꝛ ſi non vult pōt
inuit⁹ a ſuo ſupiori tōderi.h.d. ¶ Nō ꝑ ex tex.
ar. ꝙ archidiacon⁹ hꝫ iuriſdictiōeꝫ in iſtis mini
mis ȝ clericos.facit.c.ad h.de offi.archi.ſed dic
vt ibi nō.in.§.in qdam. ¶ Nō 2ᵒ. ꝙ ſupior pōt
ꝑcidere capillos clerico ſibi ſbiecto etiā reluctā
ti ſine metu excōicationis.ꝛ pōt lr̄a iſta intelligi
dupl̄r. Primo a ſuis archidiaconis.i.de māda
to archidiaconoꝝ.nō eni teneī ipſe facere mani
bus ꝑpiis.2ᵒ. vt arbitror pōt intelligi ꝑprie vt in
ignominiā clerici ſupior incidat ſibi crines non
ordinate ſicut faceret barbitōſor ſꝫ ita ꝛ talit̄ ꝙ
ille nō poſſit comā nutrire ꝛ intelligerē iſtū tex.
qten⁹ loqtur de inuitis vt ꝓcedat in clericis ȝſti
tutis in ſacris vel in minorib⁹ volētib⁹ gaudere
ꝑuilegio clericali.nā forte portāt tōſurā ꝑuam ꝛ
nutriūt comā more mulieris qd̄ tēdit in obpro
briū cleri.facit cle.ij.co.ti.ꝛ vide qd̄ dr̄ in.c.ſi.de
cle.ȝiu. In glo.ſi.ibi ꝙ iam ſuſcepit ſileꝫ habes.
.xxiij.q.vi.in ſūma.ſꝫ ȝ h facit q2 bonū nō volū-
tariū nō ē remunerabile.c.non ſat.lxxxvi.di.vn̄
alibi dicit glo. ꝙ de⁹ ē remunerator aduerbioꝝ
ꝛ nō nominū in.c.i.de collu.detegē.i.de⁹ nō re-
ſpicit qd̄ fit ſꝫ q̄ aīo fit ꝛ an bn̄ fiat.ꝗ qs nūqꝫ de
bet ȝpelli ꝑ eccliaꝫ ad bonū faciendū.ſolue hoc
ȝriū vt habet̄.xxiij.q.vi.in.c.vides.ꝛ in.§.ſi.ca.
cā ꝛ.q. In ſi.glo.ſꝫ ȝ hāc ȝcluſionē glo.ē tex.ex
ꝓſſus.ff.de regu.in.l.inuito. vbi inuito nō ȝfert̄
bn̄ficiū.ſolue ȝriū.put nō.glo.ꝛ Bar. in.l.ſoluē
do.ff.de negl.gl. Sꝫ meli⁹ pōt ſic dici ꝙ reſpe-
ctu volūtatis ſeu dū ȝſulit̄ volūtati nūqꝫ bn̄ſi
ciū pōt ȝferri in inuitū q2 bn̄ficiū gn̄aliter ſum-
ptū ē beniuola actio gaudiū ꝑbēs capiēti.vt i li.
feu.in ti.q.mo.feu.amit.c.i. Sꝫ reſpectu vtilita
tis pōt bn̄ficiū ȝferri in inuitū vt ſi te volentem
mittē in ignē vi cohibeo vt ē tex.in.c.ꝛ q emen-
dat.xlv.di.ad ꝓpoſitū.ꝗ h ȝſulit̄ vtilitati clerici
ꝛ decori toti⁹ ordinis clericalis nec habet̄ reſpe
ct⁹ ad volūtatē ipſi⁹. Additio.vide etiā ꝑ Bar.
in.l.ſeru⁹.de v.ob.ꝛ ſoluit ipſe ꝙ aut bn̄ficiū ſeu
ȝmodū tm̄ reſpicit inuitū ꝛ ȝdicentē ꝛ ꝓcedit re
gula in inuitū.aut reſpicit etiā 3ᵃᵐ ꝑſonā ꝛ tūc ra
tione eiꝰ ȝfert̄ etiā in inuitū ſicut dicim⁹ in cleri
co q nō pōt renūciare ne ȝueniat̄ corā eccliaſti-
co. Itē honores ꝓpter publicā vtilitatē etiā in-
uitis ȝferunt̄.vt in ti.de mu.ꝛ ho.ꝑ totū. ꝛ vide
ad mām id qd̄ dicitur in.l.ſi qs in ȝſcribēdo.C.
de epi.ꝛ cle.ꝛ in.l.nō tātum.ff.de appel.

Monaſteria Frequē-
tans mo
naſteria monialium ꝛ monit⁹ nō deſi-
ſtēs ſi cleric⁹ ē deponit̄ ſi laic⁹ excōicat̄.h.d.
Nō ꝑ ꝙ ex frequētatiōe ad monaſteria monia
liū orit̄ ſiniſtra ſuſpitio ȝ accedētes.nā ꝑiculoſa
ē ſex⁹ ȝmixtio vt ē tex.cū glo.in.c.mulieres. de
iudi.li.vi. iō cleric⁹ ꝓhibet̄ ſol⁹ immiſcere fabu
lis cū muliere.lxxxi.di.c.clericus.ꝛ.c.clerici.
¶ Nō 2ᵒ. duo reqſita vt qs poſſit iꝑune frequēta-
re monaſteria monialium.ſ.cā rōnabilis ꝛ ꝙ ſit
manifeſta. Nō eni ſufficit cāꝫ rōnabilē allegare
niſi illa ſit manifeſta nec ſufficit occaſio ȝſangui-
nitatis ſᵐ Jo.an. nā licet raro poſſit viſitare cō
ſanguineā nō tm̄ h ꝑtextu debet fieri frequēs ac
ceſſus q2 etiā in ȝſanguineis id ſcel⁹ ꝑpetratū re
pitur.vt in.c.i.de coha.cle.ꝛ mulie.ꝛ ad ꝓpoſitū
vide tex.xviij.q.ij.diffinim⁹.ꝛ in.c.in decima.
¶ Itē nō caſum in q̄ laicus efficit̄ de foro ecclie.ſ.
peccādo vel nimis ȝfabulādo cū monialib⁹. nā
ȝmittit ſacrilegiū qd̄ ē de foro eccleſiaſtico.c.cū
ſit.de fo.ȝpe.xvij.q.iiij.ſi qs ſuadēte. ¶ Sꝫ op.
ȝ iſtud ꝑncipiū.c.nā viſitare monaſteria nō ē in
ſe malū.facit.xli.di.in.c.ꝑſimonia. So.iſte tex.
dupl̄r exponit̄. Primo vt ponat̄ ȝtinēs ꝓ ȝten
to ꝛ ſic exponat̄ monaſterium ſanctimonialiū.i.
monaſterio ꝝ moniales.2ᵒ. pōt intelligi ꝑprie.nā
licet qs nō loqtur cū monialib⁹ nō tm̄ debet fre
quētare ad ipſaꝝ monaſteria. nam ſepe intactis
ab īmunda violatiōe corꝑibus fugat caſtitas ip
ſa de moribus. vt dicit tex.Augu.in.c.nec ſolo.
.xxxij.q.v.periculoſum eni eſt ſepe viſitādo mo
niales.Eſt eni facies mulieris vent⁹ vrens vt di
cit Salomō. ¶ 2ᵒ. oppo.ad ſi.c.cū mandat lai-
cos excōicari ꝛ a cetu fideliū excludi.nā per ſo
lā excōicationē excluſi ſunt a cetu fideliūꝫ.xi.q.
.iij.c.cū excōicato. So.ꝑ exponit̄ ꝛ ꝓ ideſt.ꝛ
ex h nō ꝙ qñ copulatiua ponit̄ inter duo quo-
rū alteꝝ eſt ſeqla ſeu effect⁹ alterius copula ex-
ponit̄ pro.i.facit.l.i.ff.de pac.ꝛ qd̄ ibi nō.2ᵒ. ſolui
tur ꝙ debēt excludi a cetu fideliū per ſbtractio
nē ſacramentoꝝ de facto vel meli⁹ loquitur de

denũciatiõe q̄ ſit per excõicatiõem.c.paſtoralis
de appell. vt ſit ſenſus ꝙ ep̄s debet iſtos laicos
excõicare ⁊ ita eos poſtmodum denunciare vt
ꝓfeſſus careãt cõione fideliũ ⁊ nõ ex h̄ ⁊ ex tex.
duo.p̄ ꝙ officiũ epiſcopoꝝ eſt intẽdere circa ho
neſtatẽ monaliũ vt nimis nõ frequẽtentur ꝑ lai-
cos vel clericos.vñ hodie põt epiſcop⁹ ⁊ debet
oẽs moniales viſitare annuatī etiã ſi ſint exem-
pte.vt in cle.attẽdentes.de ſta.regu. 2⁹. ꝙ freq̄n
tans monaſteria monialiũ nõ eſt excõicat⁹ ipſo
facto.ep̄i autem per eoꝝ ſtatuta ſolẽt fulminare
excõicatiõez.Additio.vſq3 ibi in glo.ij. In glo
.i.ibi ⁊.c.diffinimus.ibi dicit̃ ꝙ qñ quis vult loq
moniali debet loq in p̄ñtia abbatiſſe ⁊ cũ ea cõ-
pẽdioſa v̄ba dicere ⁊ dicit Hoſti.ꝙ ſicut nõ licet
frequentare monaſteria monialiũ ſic etiã hoſpi
tia ꝯmatꝝ vl' beguinaꝝ.vt in.c.ꝑiciosũ.in glo.
alle.⁊ facit quod habet̃ in cle.i.de reli.domi. In
ea.glo.ibi nõ ſunt.vbi dicit̃ ꝙ non ſufficit dicere
ꝯſciẽtia mea mũda ẽ q̄ ad deum nõ curo qd alij
loquant̃ qñ quis frequẽtat monaſteria q2 nõ ſo
lũ expedit quẽ habere bonã ꝯſcientiã q̄ ad deũ
ſed etiã habere bonã famã ne alij ſcãdalizent̃.
In glo.ij.in fi.nõ glo.ad ſtatuta faciẽtia mentio
nẽ de frequẽtatiõe vt ex duab⁹ vicibus iducat̃
freq̄ntatio ⁊.p iſta glo.fac dictũ archi.in.c.illud
.xij.di.vbi dicit ꝙ ex duab⁹ vicibus inducit̃ con
ſuetudo ad maleficiũ3.facit.l.iij.C.de epi.audi.
Hoſti tñ diſcrepat a dicto glo. ⁊ dicit recurren-
dũ ad cõez vſum loquẽdi. vt.l.iij.ff.de re.du.ar.
i.l.i.ff.de flumi.⁊ meli⁹ in.c.de cauſ.de offi.dele.
Jo.an. ſentit ꝙ ſi poſt admonitiõem acceſſerit
h3 locũ diſpoſitio hui⁹ tex.quod ſatis placet.nã
orit̃ maxima ſuſpitio ꝯ monitũ iterantẽ acceſſũ
Et aduerte q2 h̄ non ponit̃ debita pena cohẽũti
um cum monialib⁹ ſed tñ puniũtur iſti ex ſuſpi
tione.ꝓpter inobediẽtiam ex ꝯtẽptu monitiõis
ſupioris. nã vbi vere ꝯſtaret de delicto clericus
in q̄cunq3 ordine debet deponi ⁊ detrudi in mo
naſterio ad agendũ ꝑpetuã penitentiã.xxvij.q.
.i.c.ſi q̄ monacha.⁊.c.ſi qs epiſcop⁹. Laicus v̄o
ſ̄m leges decapitat̃ ⁊ oĩa bona applicant̃ mona
ſterio cui intulit iniuriam vt ẽ lex canonizata ea
cã.⁊.q.ſi quis rapuit.ad idẽ.l.ſi qs non dicã ra-
pere.C.de epiſ.et cle.⁊ in corꝑe vñ ſumitur ⁊ ꝙ
peccata ꝯmittat talis ꝑpetrans h̄ ſcelus cũ mo-
niali.vide glo.quã ſemper tene mẽti in.c.v̄gini-
bus.ea.cau.⁊.q.ꝯmittit enĩ ſacrilegiũ q2 ledit ſa
crũ.Itẽ inceſtũ q2 cum ꝯſanguinea ſpũali.Itez
adulteriũ q2 cũ ſponſa dei.Et an poſſit accuſari
accumulatiue de q̄libet iſtoꝝ delictoꝝ an v̄o de
beat eligere alteꝝ.vide ibi glo. que iudicio meo
nõ vſquequaq3 ſoluit.q.ſed reducas illã glo.ad
nõ.ꝑ Bar.in.l.ſenat⁹.ff.de accuſa.⁊ ꝑ Jo.an.in
addi.ſpe.in ti.de homi.in p̄n.

q⁹ QUoniam Ep̄os põt ſta
tuere i eccl'ia
certũ numeꝝ clericoꝝ ſ̄m ipſius facul-
tates q̄ viuant in cõi ⁊ ꝯdictores ad h̄ ꝯpellere
⁊ iſtos in cõi viuẽtes poteſt abſoluere ab excõi-
catiõe incurſa ꝓpter iniectiõez manuũ in ſociuz
⁊ tria ſunt dicta.p̄ͫ ibi ſi qui.3ͫ ibi indulgem⁹.
Nõ p̄ caſum nõ.ſ̄m cõem intellectũ ꝙ ep̄s cũ ca
pitulo eccl'iam ꝓchialẽ põt facere eccl'iam col
legiatã ⁊ diſponẽ vt clerici licet ſeculares viuãt
in cõi ⁊ ſub vno tecto dormiãt ⁊ ſic dicit Ab.fu
iſſe diſputatũ ⁊ determinatũ ꝑ magiſtꝝ ſuum ⁊
ſeruatũ in dio.claromõ.auctẽ huius.c. ⁊ facit.c.
a nobis.de iurepa.⁊ qd̄ nõ.in.c.cu3 dilectus.de
ꝯſue. Nõ 2⁹ ꝙ ex eo ꝙ clerici viuũt i cõi i ali
qua eccl'ia p̄ſumit̃ ibi eſſe collegium. ad h̄ vide
nõ.ꝑ Inno.⁊ in.c.poſtulaſti.de iurepa. 3⁹ nõ
ibi valeatis ꝙ ep̄s nõ artatur ad faciendũ cleri-
cos viuere in cõi vt hic dicit licet poſſit facere ꝓ
h̄ facit tex. ibi licitũ vobis ſit ⁊c.nã ſ̄biectũ volũ-
tati nõ ſ̄bijcitur neceſſitati.xxxij.q.vij.c.apl's.et
.l.nõ quicqd.ff.de iudi. Itẽ nõ in v̄.ſi cui.ca-
ſum in quo durior vita inducit̃ clericis ſeculari
bus.nã ꝯpellunt̃ ponere reddit⁹ in cõi ⁊ ſimul
cũ alijs viuere. Nõ in v̄.indulgem⁹. vnũ ꝑui
legiũ clericoꝝ etiã ſcholariũ habitantium in cõi
poſſunt enĩ abſolui ab excõicatione inflicta pro
iniectiõe manuũ in ſociũ ab ep̄o loci.⁊ idẽ tenet
glo.in.c.decimas.xvi.q.i.⁊ in.c.null⁹.xvij.q.iiij.
⁊ Inno.h̄. Sed diceres tu h̄ videt̃ mihi eſſe re
gulare.vt in.c.peruenit.j.de ſen.excõ.dic illud.c.
ꝓcedere in leui iniuria ſ3 inferẽs clerico iniuriã
in mediocrem nõ poteſt regularit̃ abſolui niſi a
Papa.vt in.c.ſi qs ſuadẽte.xvij.q.iiij.vñ ꝑuile-
giũ iſtud operat̃ cũ iniuria fuerit mediocris et
idẽ eſt in religioſis vt ẽ in.c.monachi.de ſen.ex.
Sꝫ ſeculares non abſoluunt̃ niſi ab ep̄o vt hic
cũ iſtud ꝑuilegiũ ſolum ſit indultũ epiſcopis vt
patet in antiq̄ ex ſuꝑſcriptione ſ3 monachi poſ-
ſunt abſolui per eoꝝ abbatẽ.vt in.d.c.monachi.
vbi v̄o iniuria fuerit atrox nec illi nec iſti abſol-
uunt̃ niſi a ſolo Papa vt h̄ in fi. ⁊ in.d.c.mona
chi.⁊ in.c.cũ illoꝝ.eo.ti. In glo.i.ibi habẽda
eſt rõ expenſaꝝ nõ glo.iũcto tex.ad quã debent
aduertere maxime iuuenes vt tñ expendant ⁊
nõ amplius q̄tũ3 habẽt in redditib⁹ immo ꝯſi
lium eſt ꝙ ſemꝑ aliqd ſuperſit.nã ſi qs expendit
tantũ quantũ habet in redditib⁹ ex caſu aduer
ſo efficit̃ pauperior ⁊ ita cõſulit̃ tutori pupilli.l.
.iij.ff.vbi pupil.edu.debe. In fi.glo.nõ allegat
glo.tex.aliquẽ pro h̄ vltimo dicto ſ3 vide tex.in
.c.fi.s̄.de p̄ſumpt.Et inſtãt doc.h̄ circa hoc.ſed
ꝯclude ſic ꝙ aut p̄bende nõ ſunt diſtincte nec ẽ
numer⁹ in eccleſia ⁊ tũc ꝯ impetrantez licite põt
opponi de defectu facultatũ ⁊ vnus ſol⁹ etiã in
uitis alijs põt opponere vt ſentit h̄ Jo.an. facit
.c.ex p̄te ⁊ quod ibi nõ.de ꝯceſ.p̄ben. Cui autẽ
incũbit on⁹ probãdi an excipienti ꝙ facultates
nõ ſufficiant an impetrãti ꝙ immo ſufficiũt dic
vt nõ.in.d.c.fi. Si v̄o p̄bende ſint diuiſe tũc mi-
hi placet opi. vt iſta exceptio defect⁹ facultatu3
nõ ſufficiat qm̃ ex quo p̄benda vacat vel ẽ vaca-
tura nõ poſſunt clerici p̄tendere inteſſe ſtãte in
tegritate p̄bendaꝝ.Quidã tñ tenent dictum hu
ius glo. ſed p̄ͫ plus placet qd̄ tenet Bonagui.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in.c.dilecto.de ꝑben. In glo.ij.in fi.iſte vltimus
intellect⁹ vt loquat̃ in regularib⁹ cõiter nõ reci‑
pit a doc.ꝛ bñ.ꝓ patet q: tex.dat epis facultatẽ
ꝛ nõ neceſſitatẽ h̃ faciẽdi ſed regulares tenẽtur
ad h̃ de neceſſitate.vt in.c.cũ ad monaſteriũ.de
ſta.regu. Itẽ hic diſponit̃ vt reddit⁹ iſtoꝝ veni‑
ant in cõi ſed regulares nõ habẽt reddit⁹ diſtin
ctos.vt in.d.c.cũ ad monaſteriũ. Itẽ h̃ indulge
tur epis vt iſtos poſſint abſoluere ſ; in regulari
bus h̃ non eſt ↄceſſum epis ſed ꝑlatis ipſoꝝ reli
gioſoꝝ.vt in.d.c.monachi. Cõiter ꝗ intellige h̃
.c.vt loqtur in clericis ſecularib⁹ nõ ꝙ ipſi neceſ
ſitent̃ ex iure debito ad viuendũ in cõi nec eps
neceſſitat̃ ad h̃ faciendum ſed dat̃ facultas epo
vt poſſit eccliã; erigere in collegiatã ꝛ diſpone‑
re vt h̃ dicit̃.na; non fit deterior ↄditio clericoꝝ
inſpecto fine. ¶ Unũ tñ aduerte h̃ dicit Jo.an
ꝛ fuit dictũ Hoſti. in ſum.e.ti.§.i.ꝙ hoc põt eps
niſi ↄſuetudo ſit ꝑſcripta vt clerici viuãt diuiſi;
niſi ex tali ↄſuetudine nutriret inhõeſtas ſeu cõ
tẽneret̃ ſeruitiũ ecclie.nã tũc nõ ob ↄſuetudine
poterit eps diſponere,put h̃ dicit̃. ar. in.c.inter
q̃tuor.de reli.do. Ego autẽ non video ꝙ ↄſuetu
do poſſit ſimplr̃ induci ↄ̃ diſpoſitiõe; huius. c.
cum hic nõ imponat̃ neceſſitas epis ſed dat̃ eis
facultas h̃ faciẽdi.ſed in his q̃ ſunt mere faculta
tis ex nõ vſu nõ introducit̃ ↄſuetudo. nã ſi ego
frequẽtaui molẽdinũ tuum dũtaxat p.xl.annos
nõ ex h̃ eſt itroducta ↄſuetudo vt nõ poſſim ire
ad aliud molẽdinũ ꝛ ſic de ſimi.vt nõ.plene in.c
Johãnes.de cle.ↄiu.p Cy.in.l.i.C.q̃ ſit lon.cõ.
ꝛ nõ.in.c.ex pte Aſtẽſis.de ↄceſ.ꝑben.facit.l.i.ff
de via pub.tex.op.in.l.ſi certĩ annis.C.de pac.
niſi forte epo volẽte clerici ↄ̃dixiſſent ꝛ tũc for‑
te potuiſſet induci ↄſuetudo vt nõ.in iurib⁹ pal.
Et h̃ faciũt ad.q.q̃tidianã de q̃ alias interroga‑
tus fui de facto nũqd maior ps canonicoꝝ poſ
ſit inuita minori pte oĩa bona ponẽ in cõi ꝛ ſta‑
tuere vt cõiter viuãt in cõi ecclia ꝛ facit in.ar.ꝓ
pte affirmatiua.c.fi.j.de his q̃ fiũt a ma.pte ca.
vbi maior ps diſponit de redditib⁹ ꝑbendaꝝ ſin
gulariũ ad op⁹ piu; inuita minori pte. Credo ꝙ
ſoli canonici ſine epo h̃ nõ poſſunt etiã vno ↄ̃di‑
cẽte.ar.in regula qð oẽs tangit.ꝛ qð ibi nõ. per
glo.de regu.iur.li.vi.ꝛ q: per h̃ ſtatutũ nõ ſolũ
diſponit̃ de redditib⁹ ſed etiã de pſonis. Itẽ in
ſcio epo nõ poſſunt alterare ſtatutũ ecclie. vt in
.c.cũ ↄſuetudinis.de ↄſue.vide glo.in.c.ij.de v̄.
ſig.li.vi.ſed eps cũ maiori pte capituli poterit h̃
ar.op.h̃.nã ſi põt de nouo diſponere forti⁹ col‑
legiũ iã inductũ põt inducere vt viuãt in cõi. vt
ꝓbat̃ in.c.panis.circa mediũ.de ↄſe.di.ij.intelli
ge tñ iſtũ tex. cũ ↄſilio capl̃i ſeu cũ ↄſenſu ſed ſi
ſine cã rõnabili nõ vult ↄſentire tũc ↄ̃dictio ha‑
betur p ↄſenſu.vt nõ.Archi.in.c.i.de ↄſti.li.vi.

C [guide letter: c] Um ab omni

Eccleſiaſtici iudices ꝛ delegati gratis
iudicare debẽt nec exigere poſſunt decimam vl̃
aliã quotã litĩ etiã ſi h̃ habeat ↄſuetudo. ꝓ repre
hẽdit auariciã iudicũ.2⁹. ponit repħenſiõis cau
ſam.3⁹. ↄcludit iuſticiã. ¶ Nõ ꝓ ꝙ non ſolũ ab
ſtinendũ ẽ a malo ſ; ab omni eo qð ſpẽs mali ẽ.
tex.in cle.cupiẽtes.de pe. in ꝑn. immo a bono ſi
tñ ſequeret̃ malũ p id qð habet̃ ne cle.vel mo.c.
.i. ¶ Et ꝓ intellectu aduerte poſt abbatẽ h̃.que
dã eni ſunt bona in ſe q̃ nulla intẽtione poſſunt
fieri mala vt laudare deũ. q̃dam eni ſunt i ſe ita
mala vt nulla intẽtõe nõ poſſunt fieri bona ſic
vt blaſphemare deum adulterari ꝛ ſĩlia facere.
q̃dam ſunt de gñe bonoꝝ vt dare eleſymonã ie
iunare ꝛ ſi.ꝛ iſta ex circũſtãtijs poſſunt fieri ma
la.nã ſi darẽ elemoſynã vel ieiunarẽ ad põpam
pot⁹ demereor q̃; mereor q: abutor bono. xij.
.q.i.certe.i.q.i.nõ eſt putãda. q̃dam vͦ ſunt in
dĩa vt puta q: non ſunt in ſe bona nec mala nec
de gñe bonoꝝ nec maloꝝ ꝛ h̃ intentiõe poſſunt
fieri bona vel mala vt leuare lapidẽ de terra.nã
ſi leuo eo aĩo vt ꝓximus nõ ledat̃ efficit̃ bonu;
ſi dimitto vt ꝓxim⁹ ledat̃ efficit̃ malũ.ꝛ de iſtis
indifferentib⁹ intellige illũ v̄. vulgatum qcquid
agũt hoĩes intẽtio iudicat oẽs. Intẽtio ergo nõ
ꝓdeſt in his q̃ in ſe ſunt mala.ad h̃ bo.tex.in.c.
nõ ſolũ.de regula.li.vi. vbi dicit̃ ꝙ puritati ↄſci
entie nõ debet deeſſe iudicium rõis.ꝛ alibi dicit
apl̃s q ignorat igrabit̃. xxxviij.di. q ea que dei
ſunt ꝛc. Senſus ꝗ hui⁹ lr̃e eſt vt nõ ſolũ ſit abſti
nendũ ab eo qð in ſe ẽ malũ ſed etiã ab eo qð oc
caſionalr̃ põt eſſe malũ ſicut recipe pecuniã; ꝓ
iudicãdo.poſſet eni inducere iudicẽ ad iniuſtici
am ꝛ ideo dicit̃ in pſalmo Beat⁹ q excutit ma‑
nus ſuas ab oĩ munere.ꝛ vide.i.q.i.ſunt nõnul
li. ¶ 2⁹ nõ ibi ſeculariũ more ꝙ ↄſuetudo ſecula
riũ honeſtati obuia non ẽ a clericis imitãda.
3⁹ nõ ar.ex iſto tex. ꝙ valet ↄſuetudo in foro ſe
culari vt detur iudici ꝓ labore ſuo certa q̃ta litĩ.
puta viceſima vel decima.ꝛ vide ſpe. qui h̃ tene;
in ti. de ſalarijs.§.i.vſi.ſi vͦ ordinarius.vtꝝ poſ
ſit h̃ induci in foro eccliaſtico.j.dicet̃ cũ glo.iſte
tñ tex.aptiſſime facit ꝙ non. ¶ Nõ ibi ꝑter ex‑
pẽſas ꝙ dictio ꝑter q̃nq; includit.ſenſus eni lr̃e
eſt ꝙ nedũ petebãt iſti expẽſas victualiũ ſed eti
am certã quotã litis ꝛ vide de hac dictiõe quod
nõ. Jnno.in.c.dudũ.ij.de elec.ꝛ ibi lati⁹ dixi.
Nõ ibi vt ex ipſis honeſte viuẽ pulchru; tex.ꝙ
reddit⁹ eccliaſtici aſſignant̃ clericis ꝑncipalr̃ vt
ex ipſis honeſte viuere poſſint. nõ eni tenent̃ ꝓ
ſubuenire paupib⁹ q̃; eis nec ꝓ reedificare edifi‑
cia ecclie.ꝓ enim debet ipſe viuere ꝛ de his que
ſupſunt alia pia opa facere.ſic intellige tex.xvi.
.q.i.c.fi.vbi dicit̃ ꝙ quicqd habẽt clerici paupe
rũ eſt.ꝛ vide bo.tex.in.c.de his.j.de eccle.edi.et
nõ illud vbu; honeſte viuere.nõ enim debẽt ex
redditib⁹ viuere inhoneſte ꝛ vide dictũ Hiero.
.xliiij.di.in ꝑn. ¶ Itẽ nõ ibi gratis ꝛc.ꝙ nullum
ꝓſus mun⁹ debet iudex eccleſiaſtic⁹ exigere a
ptibus. ¶ Ultimo nõ ex fi.iuncta glo.fi.ꝙ ſniã
lata intercedẽte pecunia ẽ ipſo iure nulla. Nun
qd autẽ ↄmittat̃ ſimonia vide glo.mẽti ↄmẽdã‑
dã.i.q.iij.vendentes.que ↄcludit ꝙ in ꝓphanis

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

nō ꝯmittit̃ ſimonia licet ſit grauiſſimū peccatum.
Rō q̄ꝛ ſimonia ꝯmittit̃ tm̄ in ſpūalibus vel an-
nexis.i.q.i.quaſi ꝑ totū.⁊ maxime ibi in ſumma
ſꝫ in reb⁹ ſpiritualibus ſatis pōt dici ſimoniā cō
mitti ſi do pecuniā vt habeā ſententiā pro me q̄ꝛ
volo ꝯſequi ſpūale vel ſibi annexū. In glo.i.in
pn̄.videt̃ glo.excipiēdo caſum a regula ꝙ redi-
mere vexationē ſuam ſit ſpēs mali qḋ a doc.cōi
ter reprobat̃ cum h̄ fiat auctē iurl. ḡ non ē malū
nec ſpēs mali.xxiij.q.iiij.ꝗ peccat.⁊.l. gracch⁹.
.C.de adulte.ſꝫ forte glo. habuit reſpectum ad
actū in ſe.i.ad ipſam datiōem pecunie iudici fa
ctā.Et an ⁊ qn̄ liceat dare pecuniā ad obſuatio
nē iuris ſui.plene nō.in.c.dilectus.de ſimo.⁊.c.
ad aures.e.ti.⁊ dic vt ibi. Sꝫ h̄ cadit vna bona
.q.⁊ vtilis nunqd tradens pecuniā iudici poſſit
illā repetē tanq̄ꝫ indebite ſolutā. ⁊ exclude vnū
caſuꝫ indubitabilē qn̄ dedit eo aīo vt iudicē coꝛ
rūperet ad ferendā ꝑuerſe ſentētiam ꝓ ſe.nā tunc
ceſſat repetitio cum turpitudo v̾ſetur ex vtraqꝫ
pte.fiſcus eni taleꝫ pecuniā repetere pōt q̄ꝛ ipſe
accipit oīa iſta illicite acq̄ſita. vt.l.luci⁹.ff. de iu-
re fiſ. Sꝫ dubitabilis caſus ē qn̄ dedit pecuniaꝫ
vt ꝯſeruaret ius ſuū ⁊ vt ſn̄iam recte ferat. ⁊ de
h̄ vide glo.xiiij.q.v.c.nō ſane. ⁊.xi.q.iij. ꝗ recte.
vbi ponunt̃ opi.ꝯrie.videt̃ tn̄ ibi glo.magis in-
clinare vt loc⁹ ſit repetitiōi q̄ꝛ nō turpiter dedit
ſꝫ iudex turpiter recepit.pro h̄.d.c.nō ſane.⁊.l.
ij.ff.de ꝯdi.ob tur.cau.ſed Bar. in aut.ſꝫ nouo
iure.C.de pen.iu.ꝗ male iudicauit tenet ꝙ ho-
die ꝑ ius nouiſſimū nō poteſt repeti cū non ſit li
citū quoquo mō dare pecuniaꝫ iudici. Sat̃ ego
putarē ex circūſtantijs hanc.q.diffiniendā vt ſi
veriſimiliter timebat grauari habeat locū ꝑma opi.
vt poſſit repetē al's autē ſec⁹. q̄ꝛ ꝑ fronte ē pre
ſumptio ꝯ dantē ꝙ voluerit coꝛrūpere iudicē.et
in h̄ nō iſtam glo. dū dicit niſi manifeſte ꝓbetur
ꝯrium nā licet oēs hodie vtant̃ bonis v̾bis nihi
lomin⁹ mente id agūt vt iudex ferat ꝓ eis ſn̄iaꝫ
⁊ pecunia ſeu munera ſolent ꝑuertere animū iu
dicl.⁊ cecare vt nō videat ius alteri⁹ ptis.nā af-
ficit̃ incōtinenti ad ius tradentl.pro h̄.i.q.i.ſunt
nōnulli.viij.q.i.c.i.⁊.ij.⁊ pm dictum glo.clare ꝓ-
cedit qn̄ ex iudiciuꝫ qs dat pecuniā iudici vt nō
moleſtet eū. tūc enim nō tractat̃ de ꝑiudicio al
teri⁹ partl. In glo.ij.ibi ordinari⁹ autem non
debet habē niſi ſportulas.ꝓ pro declaratiōe vi-
dendū eſt qd ſint iſte ſportule. 2°. quid poſſit re
cipe iſte ordinari⁹ vel delegatus. ¶ Dic ad pm
ꝙ ſportule ſunt q̄dam vaſa q̄ vulgariter vocant̃
ſportule ⁊ ponit̃ ꝯtinens ꝓ ꝯtento q̄ꝛ in illis va-
ſibus ſolebāt deferri munera iudicib⁹.⁊ qualia
debēt eſſe iſta munera ſeu q̄nta nō eſt lege diffi
nitū.vt in auc.gn̄aliter.alle.in glo. ¶ Et aduer
te q̄ꝛ dubiū eſt nunqd iudex eccleſiaſtic⁹ ordina
rius poſſit petē iſtas ſportulas ſicut iudex ſecu
larl.⁊ tenet Jo.an.hic ⁊ cōiter doc.ꝙ nō.⁊ idem
nō in.c.vnico.de pluſpeti.⁊ ſat̃ iudicio meo ꝓba
tur h̄ in tex.nā licet.q.in pn̄. loquat̃ in delegato.
ratio tn̄ decidēdi nō minus ꝯcernit ordinarios

q̄ꝫ delegatos cū ⁊ ipſi ſint bn̄ficiati ⁊ bn̄ficia dā
tur eis vt ius reddāt ex q̄ habent iuriſdictiōem
ita ꝙ forti⁹ debet abſtinere ordinari⁹ eccl'iaſtic⁹
q̄ꝫ delegat⁹. Itē aduerte q̄ꝛ licet lr̄a in pn̄.loqua
tur de q̄ta lit̄l.tn̄ in v̄.mandam⁹.⁊ in v̄.nō atten-
dētes.clare inuit̃ vt nihil a ptibus ꝓſus ſit exi-
gendū ⁊ hodie vr̄ declaratū in.c. ſtatutū.§.īſup
de reſcrip.li.vi.vbi tn̄ ꝯcedūt̃ expēſe victualiū
cū iudex delegat⁹ proficiſcit̃ ex domiciliū. nun
qd autē valeat ꝯſuetudo in oppoſitū ſpe.in loco
.§.alle.tenet ꝙ ſic cui⁹ dictū reprobat glo.in cle.
ſtatutū.de elec.ꝑ iſtū tex. ꝗ bene facit.nā hic dā
nat̃ ꝯſuetudo vt patet ibi moꝛe ſecularium niſi di-
ceres ꝙ nō erat ꝯſuetudo iſta i foro eccl'iaſtico
ſed tn̄ in ſeculari.do.Car. h̄ dicit attētari poſſe
ꝙ ſi ꝯſuetudo nō habuit ortū ab exactione poſ
ſunt tūc pres ad obſeruandū laudabilē cōſuetu
dinē ꝯpelli.ar.in.c.ad apoſtolicaꝫ.j.de ſimo.ſed
h̄ dictū mihi nō placet qm̄ aut ꝑceſſit exactio et
tūc claꝝ vt ꝯſuetudo nō potuerit induci q̄ꝛ ꝯ ho
neſtatē ⁊ ꝯ mentē hui⁹.c.⁊ facit.i.q.iij.ex multis
Aut non ꝑceſſit exactio ⁊ tūc non inducit̃ ꝯſue
tudo ex liberalitate donātiū ſed q̄libet donatio
habet effectū ſuū iux̄ ea que nō. Bar.in.l.cū.de
in rē v̾ſo.ff.de v̾ſurl.facit.l.ſi certis annis.C.de
pac. Nec ob.c.ad apoſtolicā. q̄ꝛ illud loquit̃ qn̄
diu aliqd fuit datū in piam cām tūc enim laici vi
dent̃ voluiſſe inducē illā ꝯſuetudinē vt ibi nō.
Conclude ḡ ꝙ de iure ciuili ordinari⁹ petit iſta
munera a lege nō diffinita. Delegat⁹ autē petit
ꝓut dicit̃ hic in glo.ſed de iure canonico nec oꝛ
dinari⁹ nec delegatus poſſunt petere aliqd pro
laboꝛe iudicādi ꝑ id quod habet̃ in lr̄a. Sꝫ du
biū eſt qd ſi delegatus nō habet ſufficiēs bn̄fici
um vn̄ viuat nūqd poſſit petere ſaltē vt delega-
tus ꝑncipis.iſta lr̄a a ꝯrio in verbo nō obſtante
facit ꝙ ſic.⁊ licet qdam teneāt oppoſitū ꝑ alias
rōes lr̄e.ſ.q̄ꝛ iudiciū debet eſſe gratuitū. Itē q̄ꝛ
obediendū ē ꝑncipi deleganti ⁊ ſic tenuit Pe.
de ancha.h̄ tn̄ vt dixi iſtā opi.nō puto verā.naꝫ
delegat⁹ principis ſecularis recipit pecuniā ꝓ la
boꝛe ſuo non tn̄ eſt iudiciū ſuū minus gratuitū
vt patet in.d.auc.iūcta.d.l.fi.C.qn̄ prouo.nō eſt
ne.ſic etiā tollit̃ alia rō cū ſeculares non min⁹ te
neant̃ obedire Impatoꝛi.vt i.c.ij.de ma.⁊ obe.
In glo.ſup v̄.ꝑter expēſas.in fi.h̄ glo. ꝓſeqtur
in effectu tres.q. Prima de delegato principis
nunqd poſſit petere expēſas cū proficiſcitur ex
domiciliū ſuū occaſione cauſe ſibi delegate.
2° q̄ritur de ordinario.3°.de delegato ordinarij
⁊ 2a ps ibi ordinari⁹.3a ibi itē ſi ordinarius.⁊ cir
ca iſtaꝫ glo.poſſunt formari alie tres.q. Prima
nunqd delegat⁹ ꝑncipis ſufficiēter bn̄ficiat⁹ poſ
ſit petere expēſas iſtas q̄s feciſſet cū ꝓficiſcitur
ex domicilium. ¶ 2°. querit̃ nunqd debeat ꝯpu
tare expēſas quas fuiſſet domi facturus. ¶ 3°.
nunqd veniāt expenſe victualiū et vecturarum
equoꝝ ⁊ ſimiliū.⁊ de his vide ho.glo.in ꝑalle.c.
ſtatutū.§.inſup.de reſcrip.li.vi.⁊ ꝯclude totam
materiam ſic aut querimus de ordinario aut de

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

delegato.ꝑ caſu regulariter iſtas expēſas nō pe
tit cū ad h̄ capiat reddit⁹ bn̄ficij vt ſuſtineat ipſi
us onera niſi in caſu h̄ excepto in glo. Delega-
tus vo q̄ztuncūqʒ ſit ſufficiēter bn̄ficiat⁹ licite
petit expenſas tam ꝓ vecturis q̄ʒ pro victualib⁹
ꝛ ſimilibus.vt h̄ ꝛ in.d.§.inſuper. nā iſta iura lo
quunt̄ indiſtincte ꝛ tacite ſentiunt iſtos delega
tos eſſe ſufficient̄ bn̄ficiatos.nā bn̄ficia iſta non
ꝯferunt̄ eis cum h̄ onere cū nō habeant iuriſdi-
ctionē ordinariā annexā ideo nō cogunt̄ tales
clerici ꝓficiſci ex domiciliū ꝓprijs ſumptib⁹ nec
tenent̄ ꝯputare expēſas q̄s fuiſſent domi factu
ri cū iſta iura indiſtincte ꝑmittant eis illas expē
ſas nec diſtinguūt ſicut faciūt in ordinario. In
delegato inferioris a ꝑncipe ē magis dubiū.naʒ
iſta glo. tenet ꝙ ordinari⁹ delegans debeat ſibi
ꝓuidere.ſʒ glo.in.§.inſup diſtinguit.aut depu-
tat̄ ad vniuerſitatē cauſaꝝ ꝛ tunc ipſe ordinari⁹
habet ꝓuidere.ar.in.c.inter cetera. ꝑalle.aut de
putat̄ ad vnā cauſam ꝛ malicioſe ꝛ idē ſed ſi ceſ
ſante malicia delegat tunc etiā ipſe poterit pete
re expēſas a ꝑtibus.ar.h̄ ꝛ hoc.pl⁹ placet q̄ʒ di-
ctū glo.huius. nā Papa ē ordinarius cunctoꝝ
.ix.q.iij. cūcta per mundū. ꝛ tn̄ non ꝓuidet ſuo
delegato ſed ꝓuidetur a ꝑtibus. Idē nō. Spe.
in ti.de ſala.§.i.v̄.porro.circa fi. Idē ergo ſit in
ordinario inferiori q꜄ eadē debet eſſe rō de ꝑte
ſicut de toto q̄ ad totū.ſ.de offi.dele.paſtoralis
in.§.itē cum totū.ꝛ in.l.q̄ de tota.ff.de rei ven.
Nunqd autē ordinarius poſſit petere ſalariuʒ
ꝓ aſſeſſore Jo.de mōte mur.vt h̄ refert Jo.an.
diſputauit ꝛ formauit.q. in ep̄o cognoſcente de
cauſa m̄rimoniali ꝛ ꝯcludit ꝙ nō.q̄ʒq̄ʒ.q.forma
uerit in cā ſp̄uali tn̄ rōes ſue ꝯcludūt idē in qua
libet cā. Mouet̄ enim ex eo ꝙ ordinari⁹ debʒ
ſcire canones in q̄bus v̄ſatur.c.i.de ꝯſan.et affi.
Item q꜄ ad h̄ habet reddit⁹ vt ſbeat omnia one
ra. Itē non reperitur h̄ iure ſtatutū vt ordinari⁹
h̄ caſu poſſit ſuos ſbditos collectare.i.collectaʒ
ſeu pecuniā exigere.x.q.iij.q꜄ cognouimus.Et
quanq̄ʒ accidē poſſit vt cauſa non ſit deciſibilis
ſm̄ ius canonicū tn̄ hoc raro ꝯtingit vt cā eccleſi
aſtica non poſſit decidi ſm̄ ius canonicū.vt in.c.
ſup ſpecula. de ꝑuile. ꝓuideat ḡ de ſuo qn̄ hoc
cōtingit. ꝛ h̄ ſatis placet ꝛ cōiter tenet̄ a doc.tn̄
delegat⁹ licite petit ſalariū ꝓ aſſeſſore dūmodo
fraudulent̄ h̄ non faciat vt q꜄ dicit ſe indigē aſ-
ſeſſore vbi in v̄itate nō indiget.ar.h̄ et hodie ha
bet̄ clare in.c.ſtatutū.§.aſſeſſorē.ꝑalle. An autē
pro nōrio cauſe poſſit aliq̄d peti in delegato.dic
ꝙ ſic.ar.in.d.c.ſtatutū.§.nōrios. Sed in ordia
rio pōt dubitari q꜄ ipſe debet ꝓuidere ſuis offi
cialib⁹.ꝛ vide qd̄ nō.in cle.ſtatutū.de elect. In
arbitro vo nunquid poſſit exigere ſportulas vi
de qd̄ nō.in ſpe.de ar.§.fi.v̄.ſed nunqd arbiter.
In glo.penult.ibi iuriſcōſultus ꝛc. ex h̄ ꝛ ex iu
rib⁹ alle.in glo.habes ꝙ ꝓ ſciētia iuris licite q̄s
petit mercedem. ꝛ q̄liter merces ſit ꝯſtituenda
iuriſperit. ſiue ſint aduocati ſiue conſultores et
q̄d ſi moriat̄ aduocatus vel doctor ſalariat⁹ an-
teq̄ʒ expleat tēpus ſuū ſeu cām quā ꝓmouendā
aſſumpſit.vide pulchre in.l.i.ff.de va.ꝛ extraor.
cog.ꝑ glo.ꝛ Bar.

Deus qui Ad euitandū ſcā
dalū poſſunt reli
gioſi diuerſi habitus miſſi ad p̄dican-
dū de nouo ꝯuerſis ſe in vnū ſupiorem habituʒ
ꝛ ꝓpoſitū ꝯfirmare.ꝑ ponit exordiū.2°.cāʒ man
dati.ibi ne igitur.3°.mandatū.ibi mādamus.
Nō ꝑ tex. valde nō.ꝛ ſingu.iudicio meo.ꝙ vbi
cunq̄ʒ ex honeſta cā ꝯueniūt hoīes diſparis ha
bit⁹ ꝛ obſeruantie ſi ſcandalū gn̄atur alijs ex di
uerſitate pōt ſe ꝯformare in vnū honeſtuʒ habi
tuʒ ꝛ ꝓpoſitū.ꝛ intelligo ꝓpoſitum q̄ ad modū
viuēdi.ad hoc vide glo.nō.xvi.q.vij.in noua.in
glo.fi.q̄ dicit ꝙ monach⁹ factus ep̄s vel canoni
cus regularis pōt ſi ſcandalū generat̄ alijs ſe cō
formare in ſupiori habitu morib⁹ illoꝝ inter q̄s
viuit.ꝛ pōdera qd̄ dixit de ſcādalo alias ſec⁹.ſic
intelligo glo.q̄ videt̄ illi ꝯ̄ria.xvi.q.i.in.c.de mo
nachis.ꝛ vide etiā duas cauſas nō.ea. cau. ꝛ.q.
in.c.ij.ꝛ.iij.q̄ dicunt ꝙ monach⁹ ꝓmotus ad offi
ciū ſeculare puta ad ep̄atū vel ad aliā eccl̄iaʒ cu
ratā non aſtringit̄ ſeruare regulā ſicut ꝑ ſed ex
ſbſtantialia regule poterit ſe ꝯformare morib⁹
inter q̄s viuit nec ſic ſtricte pōt regulaʒ ſeruare
ex monaſteriū ſicut in monaſterio ꝛ dic vt ibi.
2°. nō.ar. ꝓ vitanda nimia religionum ꝯfuſione
ꝛ multiplicitate.nā diuerſitas habit⁹ ritus ꝛ ob
ſuantie in vna eadēq̄ʒ fide gn̄at ſcandalū apud
infideles.hac rōe grauiter peccāt inueniētes re
gulā de nouo abſq̄ʒ ꝯfirmatiōe romani pontifi
cis.ꝛ vide ho.tex.in.c.fi.de reli.domi.nec excu-
ſant̄ ꝙ h̄ faciant ad bonū finē.nam pōt eis Ben-
deri.put nō.dicit tex.in.c.non ſolū.de regula.li.
vi.ſ.ꝙ puritati ꝯſcie non debet deeſſe iudiciū ra
tionis. Ultimo nō ibi q̄ztum ad h̄ ſpectat offi
ciū ꝙ vbi aliq̄d ꝯceditur ꝓpter neceſſitatē illud
videt̄ eſſe ꝯceſſum q̄tenus neceſſitas h̄ poſtulat
ꝛ ſic cā limitata limitatū parit effectū. In glo.
ibi h̄ veꝝ intellige q̄ztum ad ſolēnitatem.nō glo
iūcto tex.ꝙ ꝯtenta in regula religioſoꝝ nō obli
gāt regulariter ex voto ꝑter tria ſbſtantialia re
gule.Uotū eni in ꝓfeſſione emiſſuʒ refert̄ ad il
la tria ſbſtantialia vt ad ꝯtinētiam obedientiā ꝛ
paupertatē.ꝛ h̄ voluit beatus Tho.vt dicā ple
ne in.c.nā ꝯcupiſcētiam.de ꝯſti. Itē probo rōne
nā ſi votū pariter ꝯcerneret oīa ꝯtenta in regu-
la q̄re fieret ſpecialis prouiſio ꝛ magis ſpecifice
nōrentur illa tria.vt nō.in.c.cū ad monaſteriuʒ.
de ſta.regula.nā ibi dicit̄ ꝙ illa tria ſunt ita an-
nexa ordini monachali ꝙ etiā Papa diſpēſare
non pōt ꝛ intellige vt ibi dicā.ḡ cetera ꝯtenta in
regula ſi nō obligāt ex voto immo tenuit bea.
Tho. ꝙ vbi regula ꝓhibeat in alijs p̄ceptiue vl̄
religioſis peccet ex ꝯtemptu nō obligat̄ ad mo
naſteriū tale ex trāſgreſſiōe cuiuſlibet ꝯtenti in
regula.al's vt dicit ꝑiculoſior eſſet ſtat⁹ regulari
um q̄ʒ ſeculariū cuʒ ex nimia diſtrictiōe difficile
ſit ad vnguē obſeruare ſemp.ꝛ h̄ ſentit etiā iſta

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

glo. dū dicit cetera etiā regri ad ſolēnitatem religionis ꝛ ꝙ papa pōt in illis libere diſponē. Itē ꝓbatur ꝛ alia rōe nōbiliori. Papa ħ non indulget imo p̄cipit vt rōe ſcandali euitādi ↄueniant in vnū ꝓpoſitū ꝛ in vnū habitū ḡ non tenent̄ ad iſtas obſeruantias ex voto qꝛ nō debet qs votū omittere ꝓpter ſcādalū alteri⁹. nam facil⁹ ſcandalū naſci pmittit̄ q̄ȝ veritas relinq̄tur. vt nō. in .c. ij. de no. ope. nū. nō enim ꝓpter ſcandalū proximi poſſet religioſus ducere vxorē ſiue dimittere habitū vel alias obſeruātias q̄ ſunt ad ſolēnitatem ordinis vt ħ habet̄. ꝛ hac rōe qꝛ nō ſunt de ſbſtātia religionis. ꝛ ꝙ p Papā tolli poſſunt conſuluit do. Car. vt ipſe refert in. c. cuȝ ad monaſteriū. ꝙ ſi in certo monaſterio nō eſt memoria in ↄ̄riū ꝙ eſus carniū fuerit ꝓhibit⁹ ꝙ de nouo aſſumētes ibi habitū nō peccant ſcđm mores diuturnos alioꝝ ꝛ maxīe hodie Papa ſciente et tolerante. nā ↄſuetudo tāti tēpoꝛis inducit p̄ſumptiōeȝ alicui⁹ ti. c. i. de p̄ſcrip. li. vi. ꝛ certū eſt ꝙ ex cā iſta poſſunt tolli vt ħ. Ideȝ dic de alijs obſeruātijs ↄcernentib⁹ ſolēnitatē. nā ideȝ videm⁹ in clericis ſecularib⁹. In mult̄ eniȝ coꝝ ſtat⁹ relaxatus eſt ꝛ nō ſunt ſb illa diſtrictiōe q̄ erant tpe aplo͞ꝝ. nam p̄ ꝓhibebant̄ vti ꝓprio hodie ſec⁹. xij. q. i. certe. ꝛ ibi in ſum. Itē grauī⁹ puniebant̄ p̄ ex fornicatōe q̄ȝ hodie vt dicit tex. in .c. fraternitat̄. xxxiiij. di. defect⁹ nr̄i tempoꝛ. quibus nō ſolū merita ſȝ etiā coꝛpora hominū defecerūt cenſurā ꝛ diſtrictiōeȝ antiquoꝝ canonum nō patiuntur pmanere. ꝛ facit quod dicam in. c. vt clericoꝛum. ij. eo. ꝛ facit quod nō in. c. ſup eo. ij de regula. Sȝ nunqd ſi certa religio reducitur ad p̄oꝛē obſeruantiā teneant̄ hoīes ibi ꝓfeſſi ſ̄m obſuantiā laxiorē obſuare diſtrictiōeȝ antiquā nouiter reformatā ꝛ dic vt ibi dicet̄. In ea. glo. ibi ↄformabunt autē iſti ſe nō. glo. q̄ten⁹ dicit de ſupiori habitu. ꝛ licet iſte tex. nō dicat ſȝ loquat̄ indiſtincte tm̄ dictū glo. placet ꝛ cōiter approbatur. facit qđ nō. glo. in ſili in. d. c. in noua. ꝛ ꝓbat̄ rōe ſic ↄformitas iſta in habitu ꝛ obſuantia permittit̄ rōe ſcādali euitandi. debet ḡ eſſe pmiſſio q̄tenus neceſſitas vrget ꝛ quaten⁹ ſcādalum imminet qđ videt̄ ceſſare in habitu inferiori. ꝛ per ħ dicerē limitādo glo. ꝙ vbi ſcādalū poſſȝ oꝛiri ex diuerſitate habit⁹ inferioꝛ. debet eē oīmoda ↄformitas regule nec ꝓcederet iſta glo. ꝛ credo ꝙ glo. nō ſenſiſſet ↄ̄riū ꝛ facit iſta glo. īīcto tex. in ar. de eo q incedit vt laic⁹ vel cleric⁹ ſecularis deferēdo inferi⁹ habitū religionis nunqd incidat in penā. c. ij. ne cle. vl̄ mona. li. vi. ꝛ tenet Jo. an. ħ ꝙ ſic. ꝛ idē glo. in cle. ij. e. ti. ꝛ Jo. an. in mercu. ſup regula ſi. de re. iur. li. vi. ꝛ ſentit do. An. ħ. facit tex. iſte in ar. qꝛ conformitas ħ in ſupiori habitu pmittit̄ vt ſcādalū euitet̄ ḡ aliud vbi nulla cā ſbeſſet. ↄ̄riū tenet ħ Jo. de lig. poſt Zenze. in. d. cle. ij. nō eni valet ħ ar^m nō licet ſine cā ḡ incidit in penā illi⁹. c. ij. ¶ Et aduerte qꝛ adducereȝ iſtū tex. cū glo. de directo ↄ opi. Jo. an. licet ipſe adducat ꝓ ſe. nā vt ħ patet īīcta glo. aliud ē ex toto dimittē aliud ē ſuperi⁹ nō poꝛtare. nam pmittit̄ in ſuperiori dimiſſio ꝛ tm̄ inferi⁹ ꝛ ſubit⁹ tenent̄ poꝛtare vt ħ in glo. ḡ pena. c. ij. nō verificat̄ in iſtis qꝛ aliud ē dimittere oīno aliud in ſupioꝛibus tm̄. vt ħ ꝓbat̄ expſſe ꝛ i. d. c. in noua. vbi glo. nā ↄſtitutio penalis nō debet extēdi ſaltē ad caſuȝ nō habentē oīmodā rōeȝ. vt nō. Jo. an. in regula odia. de re. iur. li. vi. i mercu. facit qđ ipſe nō. in. c. i. de tēpo. oꝛ. li. vi. in glo. ſua in fi. Et in fi. glo. ħ ar^m ſm opi. hanc Hu. cōiter dānatur ꝛ cōis ↄcluſio ē vt religioſus nō poſſit eē canonic⁹ in eccl'ia ſeculari nec habere aliud bn̄ficium ſeculare ſimplex. vt in. c. ſup eo. de regula. p̄ alle. vbi de ħ per doc. facit. c. qđ dei timoꝛem. de ſta. regu. vbi pmittit̄ canonico regulari ꝛ monacho vt poſſint ꝓmoueri ad eccl'iaȝ curatā ſecularem rōe cure aīaꝝ. vbi ḡ ceſſat hec rō cure non poſſūt aſſumi ad bn̄ficia ſecularia. nec ob. c. quorundā. alle. in glo. qꝛ vt ibi nō. debet ītelligi in eccleſia cathedrali regulari. nā illa eccl'ia ſyracuſana fuit olī monachoꝝ. ꝛ idē Hendet̄ ad. c. i. lviij. di. Alibi enī ꝓfeſſus pōt aſſumi vt ſit monach⁹ ſeu canonic⁹ in eccl'ia cathedrali regulari eiuſdē ordinis. ſec⁹ ſi eccl'ia cathedralis eſſet alteri⁹ obſuantie cle. i. de elect̄. ꝛ vide ibi glo. nō. Nunqd religioſus poſſit ꝓmoueri in p̄latū ſeu rectoꝛeȝ eccl'ie ſecularis collegiate ſicut ꝓmouet̄ in epm̄ vel i rectoꝛē eccl'ie pꝛochialis curate nō collegiate. ꝛ dic vt ibi nō. ꝛ mām plene dicem⁹ in. d. c. qđ dei timoꝛē. de ſta. regula.

Cum decorem

[c 12]

Ludi theatrales etiā p̄textu ↄſuetudinis in eccl'ijs vel p clericos fieri nō debēt. h. d. p̄pōit factū reph̄ēſibile. z⁰. illō p̄cipit emēdari ibi ſ̄nitati. ¶ Nō p̄ ꝙ ludi ſeclares nō debēt fieri i eccleſijs ꝛ dicebātur iſti ludi theatrales a theatro. i. in loco apto ad theoꝛādū. i. ſpeculandū vn̄ larue dicunt̄ deformitates hominū ſiue p appoſitiōes pelliū ſiue coloꝝ ꝛ in vulgari dicunt̄ maſchare. ludibria vō dicūtur narratōes reꝝ inhoneſtaꝝ ꝛ tales ludi nō debēt fieri in eccleſijs nec etiā p clericos vbicunqȝ. qnimmo dicit canō clericuȝ nō debere inteſſe iſtis ludis imo ſi clerico exiſtēte in mēſa venit hiſtrio vel buffo debet deric⁹ de mēſa ſurgere ꝛ poti⁹ recedere q̄ȝ iſta videre vel audire geſta illoꝝ. vt in. c. nō opoꝛȝ. de con. di. v. non tm̄ per iſtū tex. ꝓhibent̄ repſentationes ſolēnitatū fidei nr̄e vt ħ dicit̄ in glo. quā nō ꝓ obſeruantia cōi. Sed ħ querit̄ nunqd iſti buffones ſeu hiſtriōes ſeu luſoꝛes poſſunt promoueri ad clericatū ſaltē poſt penitentiam. ꝛ dicit ħ Inno. ꝛ bn̄ ꝙ nō. iſti enī ſunt infames. vt ē tex. li. di. c. i. ꝛ. c. p̄terea. iiij. q. i. c. i. l. ij. §. ait p̄toꝛ. ff de his q nō. infa. imo nec coꝛpus xp̄i debet eis nō penitētibus indulgeri. de ↄſe. di. ij. in. c. pe. requirit̄ tm̄ ad hoc vt repellant̄ a ꝓmotiōe vt dicit Inno. ꝙ habeāt ħ officium in curia vel ꝙ aſſuefecerint ſe in arte illa ſec⁹ autē ſ̄m eum vbi in occulto ħ feciſſent maxime ad ↄplacētiam infirmi

nā David licꝫ eēt iuſt⁹ ſepe pulſauit cytharam ⁊ choreiſauit. Jdē dicit ſi in publico ſel' vel plu‑ries h̄ fecerit dūmodo nō aſſuefecerit ſe q2 infa‑mia ē illa q̄ ꝓhibet eos a ꝓmotōe. h̄ vltimum di‑ctū nō puto ſimpliciter veꝝ. vñ credo ꝙ ſi ſaltẽ bis in publico exercuerit illā artē cā queſt⁹ effi‑cit' infamis. ar. optimū in. l. palā. ff. de ritu nupt. vbi tex nō. inuit dici mulierē meretricē ſi admi‑ſit duos cā queſtus ⁊ nō h̄. idem ḡ dicendū ē in hiſtrionib⁹ vt dicantur hiſtriones ⁊ buffones ſi cā queſt⁹ bis exercuerint illā artē. facit. xxv. q. ij ita nos. ⁊. l. iij. C. de epiſ. audi. ⁊ qō nō. Archi. in .c. illud. xij. di. Et de iſt͡ cytharistis an ⁊ qñ ſine peccato licitū ſit pulſare ⁊ an ſit peccatuꝫ aliqd dare iſtis hiſtrionib⁹ ⁊ buffonib⁹. vide. lxxxvi. di. in. c. donare. ⁊. c. q venationib⁹. ⁊ ibi vide glo.

Et clericoꝝ

Propt dictorū multitudinem nō ſolet ſummari ſꝫ ge‑neraliter ſic pōt dici. Clerici debēt ꝯtinere ⁊ ca‑ſte viuere. ꝯfacientes punit et ſeuerius puniūtur illi q legitimo matrimonio poſſunt vti. h. d. Et qnqꝫ ſunt dicta. p̄ indicit clericis honeſtatē ⁊ ca‑ſtitatē. 2° imponit penā. 3° aggrauat. 4° punit p̄la‑tos negligētes ⁊ corruptibiles. 5° punit grecos incōtinentes. 2ª ibi nec ibi. 3ª ibi ſi qs igit'. 4ª ibi p̄lati. 5ª ibi q autē. Nō ibi p̄ſertim ibi in ſacris ordinibus ꝙ nō ſolū ꝯſtituti in ſacris ſed etiā in minorib⁹ ordinibus tenent' ſeruare ꝯtinentiā et caſtitatē. ⁊ tñ eſt dr̄ia int' ꝯſtitutos in ſacris et mi‑norib⁹. p̄ in q̄ꝫtitate delicti. nā vt arbitror lōge ḡuius peccat in ſacris ꝯſtitut⁹ ⁊ maxime preſby‑ter q̄ꝫ ꝯſtitut⁹ in minorib⁹. nā iſti quaſi ꝯxerunt mr̄imoniū cum eccl'ia. vñ vident' ꝯmittere adul‑teriū ſpūale. ad hoc qō nō. Pau. in cle. i. de offi. ordi. 2ª dr̄ia q2 ꝯſtitutus in minorib⁹ pōt ꝯhe‑re mr̄imoniū. vñ tenet' ad ꝯtinentiā reſpectu for‑nicatiōis illicite ſed ꝯhere pōt. j. de cle. ꝯiu. c. i. ⁊ quaſi ꝑ totū. Cōſtitutus vō in ſacris oīno arta‑tur ad ꝯtinentiā ita vt nō valeat mr̄imoniū per eū ꝯtractū. c. vnico. de voto. li. vi. De laicis vero dic ꝙ tenent' ſuare ꝯtinentiā capiēdo ꝯtinentiā ꝓut. s̄. dixi in clericis ꝯſtitutis in minorib⁹. nam peccāt q̄litercunqꝫ exerceāt actū libidinoſum p̄‑ter vxoriū. vñ etiā ꝯcubinas nō poſſunt habe‑re licet aliud videat' ius ciuile diſponē. vide tex nō. xxxij. q. iiij. c. nemo ſibi blandiat' de. l. ⁊. c. me‑retrices. vbi dicit' nō. ꝙ ſb̄ illo p̄cepto diuino nō mechaberis ⁊c̄. noīe mechie venit oīs illicit⁹ ꝯcu‑bit⁹ p̄ter vxoꝝ. ⁊ vtꝝ coitus cū vxore ſit ſemꝑ licit⁹. vide glo. xxv. di. §. q̄ autē. v̄. ſi. in glo. ſuper v̄. excepto. ⁊ vide qō nō. Jo. an. poſt Hoſti. i re‑gula ſine culpa. de re. iur. li. vi. in mercu. vbi di‑cit ꝙ hodie etiā de iure ciuili v' ꝓhibitus cōcu‑binat⁹ ex quo ius canonicuꝫ ita apte ꝓhibet qm̄ lex ciuilis in iſtis ſpūalibus videt' velle ſb̄ijci di‑ſpoſitiōibus canonis in auē. vt cle. apud ꝓprios epi. ⁊ in auē. de eccle. titu. ⁊ in. c. clericis. s̄. de iu‑di. ⁊. nō in v̄. ne vō ꝯtra iudices faciles in in‑dulgētia penaꝝ ſeu culpaꝝ. nā vident' poti⁹ ſub‑ditos ledere q̄ꝫ eis indulgere q2 facilitas venie tribuit incētiuū peccandi vel delinq̄ndi. non enī valet mīa ſine iuſtitia nec iuſtitia ſine miſericor‑dia ſꝫ ꝯmiſcenda ſunt ⁊ efficiendū eſt optimū tē‑pamentū. vide pulchꝝ tex. xlv. di. in. c. diſciplinā. Jtē nō ibi ꝓut maius vel mi⁹ ⁊c̄. ꝙ ſ'm quali‑tatē ⁊ q̄ꝫtitatem fornicatōis venit delinquēs pu‑niend⁹. nā multe ſunt ſpēs fornicatiōis vt forni‑catio ſimplex ſtupꝝ adulteriū inceſt⁹. ⁊ ꝓſeque‑re lati⁹ vt habes. xxxvi. q. i. in. §. i. Jtē nō ibi q̄s diuinus timor ⁊c̄. ꝓbationē illi⁹ dicti oderūt peccare boni v'tutis amore oderūt peccare ma‑li formidine pene. Nō ibi ſi qs igit'. ar'm opti‑mū ꝙ ꝓ omni delicto fornicatiōis nō eſt cleric⁹ deponēdus ſed qñqꝫ ſuſpēdendus ⁊ de h̄. j. lati‑us. Nō in v̄. p̄lati. ꝙ p̄lati ḡuiter peccāt ſu‑ſtinēdo ſb̄ditos ꝯcubinarios maxime obtentu pecunie vel alterius ꝯmodi tp̄alis. ⁊ pondera il‑lud v̄bum ꝯmodi tp̄alis. nam per h̄ v̄bum arbi‑tror ꝙ ſi cleric⁹ cōcubinarius efficeret' deterior ſi p̄cīſe ꝯpelleret' ad dimittendū ꝯcubinaꝫ ꝙ tūc p̄latus tolerādo ad temp⁹ peccatū non incurrit nā quandoqꝫ ſuſtinet' mi⁹ malū vt maius cui‑tetur. xiij. di. duo. xxxiij. q. ij. c. ſiue ſi ꝯſtiterit. Nō in v̄. q autē. ꝙ greci nō peccāt vtendo mr̄i‑monio ꝯtracto in minorib⁹. nā in mr̄imonio eſt caſtitas. xxxi. di. nicena. ⁊. c. aliter. ⁊ facit ad. q. te‑ſtator dixit relinq̄ vxori mee vſufructuꝫ bonoꝝ meoꝝ ſi caſte vixerit demū vxor mortuo teſtāte tranſit ad 2ª vota. q̄rit' nunquid debeat habere vſufructū. ⁊ dicendū eſt ꝙ ſic. q2 dicit' caſte viue‑re ⁊ ideo cautela ē adijcere ſi caſte vixerit et in viduitate. vide qō le. ⁊ nō. i. l. vnica. C. ſi 2° nup. Et ex his infert' ꝙ ꝯtinentia in clericis nō eſt de iure diuino ſꝫ de iure poſitiuo dūtaxat al's gre‑ci peccarēt de h̄ dicet' plene in. c. cū olim. de cle. ꝯiu. Ultimo nō ꝙ grauī⁹ peccat clericus gre‑cus labēdo in vicium incōtinentie q̄ꝫ latin⁹. Rō reddit' in lr̄a q2 ille pōt vti mr̄imonio legitimo. Et ex h̄ arguit Ab. grauī⁹ peccare laicū ꝯiuga‑tū thoꝝ vxoris violantē q̄ꝫ p̄ſbyteꝝ adulteran‑tē. ⁊ cū hoc ar. tranſeunt cōiter doc. ⁊ do. An. ⁊ do Pe. ſꝫ apud me nō eſt ſine dubitatiōe quin preſbr̄ ꝯmittit adulteriū ſpūale ⁊ ſacrilegium. fa‑cit qō nō. Pau. vbi. s̄. ⁊ glo. in. c. virginib⁹. xxvij. q. i. hinc ē ꝙ ꝯcubine clericoꝝ poſſunt diſtrīgi ⁊ puniri ꝑ iudicē eccl'iaſticū q2 ꝯmittūt ſacrilegi‑um eis ihērēdo. vide tex. cū glo. in. c. eos. xxxij. di. Quero ꝓ declaratiōe lr̄e qualiter ſint pu‑niēdi clerici de incōtinentia. Jo. dicūt h̄ doc. ꝙ olim ꝓ fornicatiōe cleric⁹ deponebat'. lxxxi. di. preſbr̄. vide tex. aptum in. c. a mult̄. de eta. ⁊ q̄li. hodie vō nō deponit' ſed ſuſpēdit' vt h̄ ⁊. xxxiiij. di. in. c. fraternitat͡. vbi ē tex. pulcherrim⁹ ad tē‑perandū rigorē antiquoꝝ canonū. h̄ tamen di‑ctum abſolute nō recipias ſꝫ intellige de ſimpli‑ci fornicatiōe nam ꝓpter adulteriū cleric⁹ debet deponi. c. cū non ab hoīe. de iudi. ⁊ nimiꝝ cū lai‑cus veniat decapitand⁹. l. q̄ꝫuis. C. de adulter͡. Jdem dicit de delicto ꝯnām. c. clerici. de exceſ.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

p̄la. In ꝯcubinario vero tex ē pulcherrim⁹ in.c.
ex p̄te ade. de teſti.inuit ꝙ pōt p̄uari bn̄ficio di
ceẜ pleni⁹ in ti.de coha.cle.ꝛ mu.ꝛ idē dic de in
ceſtu ſtupro.ꝛ ſi.ꝛ pleni⁹ ꝓſequoꝛ in.c. at ſi cleri
ci.de iudi. Intellige ꝗ̄ p̄mum dictū in fornicatio
ne tm̄ nō qualificata.ꝛ Pan.dubitat in preſbro
cū nō videẜ ꝙ poſſit ꝯmittere ſimplicē fornica-
tionē rōe p̄dicta ſꝫ iſte tex. gn̄aliter loquēs mul
tū facit.p p̄ma opi. ¶ 2⁹. queriẜ de qua ſuſpēſio
ne loquaẜ v̄.ſi qs igiẜ.vbi diciẜ ꝙ ſuſpenſus hac
de cā celebrās venit deponendus. Jo.an.intelli
git de ſuſpēſiōe ab hoīe facta vt q̄ꝛ p̄latus ſuſpē
dit ſb̄ditū propter delictū incōtinētie. Idem ſ̄m
eū in ſuſpenſione iur̄.vt q̄ꝛ erat notori⁹ fornica-
toꝛ vt ſunt iſti tenētes publice concubinas.j. ti.
ꝓxi.c.veſtra.ꝛ pōdera h̄ dictū Jo.an.iūcto iſto
tex.ſ̄m hūc intellectū ꝙ cleric⁹ notorie fornicari
us ē ipſo iure ſuſpēſus adeo ꝙ celebrādo incur
rit irregularitatē ꝛ venit deponēdus qđ eſt val-
de p̄iculoſum.ꝛ dicā lati⁹ in.d.c.veſtra. vbi refe
rā plura nōndū ad iſtū articulū. ¶ Vltimo idu
ciẜ iſte tex.in v̄.p̄lati.ad.q.nunq̄d p̄latus poſſit
imponere penam pecuniariā clericis.p delicto.
Cōcluſio cōis eſt ꝙ ſic ꝛ h̄ ſi facit cā correctiōis
vt q̄ꝛ magis timeẜ pena pecuniaria q̄ꝫ ſpiritua-
lis.ꝛ pōt ſic intelligi.c.dilect⁹.de offi.ordi.ſꝫ ſi fa
cit cā auaricie tūc nō licet.ar.h̄ ꝛ in.c.licet.de pe.
vbi dixi plene. Ad euitandam autē hanc p̄ſum
ptionē auaricie debet p̄latus ꝯuertere pecuniā
in piā cauſam.ꝛ dic vt dixi in.d.c.licet.

Crapula

14 Crapula Cleric⁹ crapu
loſus vel ebrio
ſus monit⁹ nō deſiſtēs ab officio vl̄ be
neficio ſuſpendiẜ. p̄.ꝓhibet crapulā ꝛ ebrietatē
2⁹.abuſum ſe obligantiū ad potū.3⁹. penas ſtatu
it.ibi ſi qs. ¶ Nō p̄ ꝯ crapuloſos ꝛ ebrioſos.ꝛ
crapula diciẜ immoderata voracitas cibi. ꝛ dici
tur crapula q̄ſi cruda epula q̄ꝛ hoīes ita voraci-
ter epulātes p̄fecte nō digerūt ſed mām indige
ſtam euomūt. Ebrietas v̄o referẜ ad ſup̄fluitatē
pot⁹.vn̄ ebrietas ē immoderat⁹ vſus vini. ¶ 2⁹.
nō ibi vinū ſibi tēpent ꝯ bibentes vinū ſine aqua
ꝛ adduciẜ h̄ ad.q.an talis peccet mortaliẜ. p̄ vi-
deẜ ꝙ ſic.nam ꝯ.ꝓhibitionē ꝯcilij facit.nā in cali
ce etiā poniẜ de aqua.c.cū marthe. de cele. miſ.
ꝛ h̄ dictū eſt verꝝ ſ̄m doc. niſi ex cā aliud facerēt
nā reperiunẜ q̄dam vina min⁹ potētia.ſatis eſt
eni ꝙ ſe temperēt vino vt ſeqtur in l̄ra.ꝛ diciẜ ſe
tempare vino q̄ñ habet reſpectū ad potentiā vi
ni. Itē reſpectu frequētie bibēdi. nā debet cleri
cus eē ꝯtentus trina vice.tex.in.c.q̄ñ.xliiij. di. ſꝫ
intellige q̄ñ appetit⁹ nālis vltra nō exigit.voluit
eni tempare hoīes immoderatos.ꝛ crederē ꝙ
etiā nō apponendo aquā in vino potēti nō pec-
cet qs mortaliter niſi aſſidue inebriereẜ p tex.
nō.in.§.alſ ea demū.xxv.di.vbi habes tex.ſem
p mēti tenendū ꝙ ebrietas nō eſt peccatū morta
le niſi ſit aſſidua.ꝛ ad iſtū tex. ꝛ ad motiuū doc.
dicas ꝙ nō loqtur p̄ceptiue.p hoc qđ dicā in.c.
ſe. ¶ Nō duos effect⁹ ebrietat̄.nā inducit mē-
tis exiliū ꝛ ꝓuocat libidinē ꝛ ob hanc vltimam
cām olim p̄res abſtinebant ab vſu carnium ꝛ vi
ni.xxxv. di.ab exordio.ꝛ vide tex.xxxv.di.an-
te omnia.vbi dicitur ꝙ ebrietas eſt fomes omni
um maloꝝ. ¶ Vltimo nō ꝙ ꝓpter crapulaꝫ vel
ebrietatem nō debet cleric⁹ p̄uari beneficio nec
etiā ſuſpēdi ſi vult agere penitentiā. Miles au
tē ſecularis ꝓpter ebrietatē remoueẜ ab oī mi-
litia.l.omne delictū.ff.de re mili. pena autē anti
quoꝝ canonū.p ebrietate erat q̄ꝛ clericus ebrio
ſus.xxx.dieb⁹ a canone ſuſpendebaẜ aut corpo
rali ſupplicio ſupponebaẜ in.c.vult.xxxv.di.ſed
hodie nō imponiẜ tāta pena vt h̄ patet. vide qđ
dicā.j.ti.i.c.ij. ¶ In glo.fi.ibi relinqtur arbitrio
ſup̄ioris nō hāc glo.ex q̄ colligiẜ ꝙ in penis alt̄-
natiuis optio daẜ iudici.ꝛ hāc glo.videẜ appro
bare Jo.an.ꝛ cōiter doc.nr̄i ꝛ allegat Jo.an.ho
nū tex.in.c.q̄m̄.in fi.vt li.non con.ſꝫ allego alias
glo.ꝯcordantes huic ꝛ in decreẜ habes.xxxiiij.
di.fraternitatis.ꝛ.j.de iude.c.ſicut.ꝛ facit tex.in
.c.q̄renti.de v̄.ſig. Sꝫ in ꝯriū facit tex.iuris ci
uilis in.l.ij.C.de ſer.fugi.vbi daẜ optio reo ſ̄m
cōem intellectū ibi Bar.in.l.ij.ff. de effracto.di-
cit ꝙ aut v̄ba diriguntẜ iudici vtputa puniat tali
vel tali pena.ꝛ tūc optio daẜ iudici.aut verba di
riguntẜ ad reū vtputa ſoluat mille vel exhibeat
medietatē honoꝝ vel p v̄ba ſilia ꝛ tūc optio da-
tur ipſi reo ꝛ ſic ꝓcedat dicta.l.ij.ꝛ ſilis diſtictio
ſit in legato alt̄natiuo.vt nō. Dy.in.regula in al
ternatiuis de re.iur̄.li.vi.glo.ꝛ doc.in.l.lutio.ff
de le.ij. Sed cāus dubi⁹ eſt q̄ñ ꝯſtitutio ꝓuidet
ſimpliciter loquēdo imp̄ſonaliter vt h̄ ſuſpēdaẜ
ab officio vel bn̄ficio vel amputeẜ ſibi man⁹ vel
ꝯdēneẜ ad mille vel p v̄ba ſilia ꝛ h̄ caſu Bar.vr̄
ibi inclinare in fauorē rei vt ſibi deẜ optio ꝛ mo
tus illa regula gn̄ali ꝙ in penis ē mitioꝛ interp̄-
tatio faciēda vt in iurib⁹ vulgarib⁹. h̄ dictū Bar
nō admitterē ꝛ ꝯriū ſenſerūt cōiter nr̄i gloſato-
res ꝛ doc.ꝛ etiā tex.all̄.nā iſta iura loquntẜ im
p̄ſonaliẜ ꝛ daẜ optio iudici. Itē pena ē imponē-
da p iudicē ꝛ ſic q̄dammō loquiẜ in dubio lex.
Itēꝫ iudex hꝫ vidē q̄ pena magis expediat. vt
in.d.c.q̄niā.facit.xxiij.q.v.ꝓdeſt.ꝛ h̄ nō.nā doc
nr̄i tranſeūt multū lente ſup h̄ paſſu.

Clerici

Clerici A negocijs p̄ſonis
ludis veſtib⁹ ꝛ ornatu
nimis honeſto p̄cipit clericos abſtine
re ꝛ habitu honeſto vti cui⁹ vanitatē in plurib⁹
exp̄mit ꝛ deteſtaẜ.h̄ vult in effectu vſq̄ꝫ ad finē.
¶ Et aduerte diligēter ad vnū v̄bum Inno.di
cit eṗi ꝙ h̄.c.loquiẜ de honeſtate. Pe.v̄o dice-
bat ꝙ q̄dam ſunt honeſtat̄.quedam p̄cepti.
Nō tn̄ ex p̄miſſis ꝙ nō ſemp ꝯſtitutio etiā ꝯci-
lij gn̄alis ligat trāſgredientē ad mortale.nā quē
admodū trāſgreſſio legis ciuilis nō ſemp indu
cit decapitatiōēꝫ corpalem ita nec trāſgreſſio iu
ris canonici inducit ſemp mortale.nā ſeqtur in-
de decapitatio ſp̄ualis ꝛ ꝑpetua dānatio. Cōſi
dera ꝗ̄ p̄mo vtꝝ ꝯſtitutio habeat in ſe mām p̄ce
ptiuā veriſiliter pōderatā multū a ꝯſtituēte ꝛ h̄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

caſu nõ cures de vbis an loquať ꝑ vba exhortia
vel ꝑceptiua ſꝫ vba ſunt accõmodanda materie
tex.cũ glo.xi.q.iij.rogo. vide tex. pulcherrimũ
in cle.exiui de ꝑadiſo.de v.ſig. Si vo non ↄſtat
de mã ⁊ tũc aduerte ad vba. nã ſi ↄſtitutio vtiť
vbis ꝑceptiuis vt q: dicit ꝑcipim⁹ ⁊c. ⁊ tũc illa⸗
queat ↄuenientẽ ad mortale.xiiij.q.i.qd ꝑcipitur
⁊ in.c.ij.de ma.⁊ obe. ſi autẽ vbis impatiuis vel
ſilibus. ⁊ tũc attẽde vtꝝ mã ſit põderoſa vel po
ti⁹ ſit cuiuſdã honeſtatꝭ. ꝓ caſu trãſgreſſio indu
cit mortale z⁹. nõ ⁊ eandẽ diſtinctionẽ facias in
regulis religioſoꝝ q: cõiter aliqua capitula ꝓce
dũt ſtricte ꝑcipiẽdo ⁊ nõ ſimplr diſponẽdo ⁊ ꝓ
h ille tex.pulcherrim⁹ in.d.cle. exiui.queꝫ ſemꝑ
nõ ꝓ vbis impatiuis q: nõ habes alibi i iure ca⸗
nonico tex.ita ho.⁊ ꝑdicta põt h dictũ Inno.
reduci ad ↄcordiã. ¶ Nõ ꝑ ꝙ clerici nõ poſſũt
habẽ officia ſecularia exq̃ infertur ꝙ licꝫ clerici
ſint in minorib⁹ nõ tñ poſſunt in ciuitatib⁹ habẽ
officia ſecularia. ¶ Nõ z⁹. ibi ↄmercia ꝙ clerici
nõ debẽt exercere negociatiões maxie inhone⸗
ſtas ⁊ ꝑ illud vbũ maxime vř ꝙ etiaꝫ honeſtas
negociatiões nõ poſſint exercẽ. ⁊ intellige h qñ
clerici nõ indigẽt.ſi vero indigẽt bñ poſſunt vti
honeſtis negociatiõib⁹ ⁊ q̃rere inde victũ mani
bus.lxxxxi.di.cleric⁹ victũ.⁊ in.c.i.de cele.miſ.
⁊ qs ꝓprie dicať negociator honeſt⁹ ſeu inhone
ſtus.vide pulchꝝ tex.in.c.eijciens.lxxxviij.di.⁊
ↄ clericũ negociatorẽ vide tex. elegantẽ in.c.ne
gociatorẽ clericũ.ea.di.vbi diciť ꝙ eſt fugiend⁹
tanq̃ꝫ peſtꝭ.vide etiã tex.pulcherrimũ in.c. pue
nit.lxxxvi.di.vbi diciť ꝙ cã lucri nõ debẽt ↄdu
cere poſſeſſiões alioꝝ.⁊ nõ bñ illũ tex. ⁊ ibi etiã
habeť nunq̃d poſſint eẽ tutores pupilloꝝ.adde
nõ.in.c.i.j.ne cle.vel mo. ¶ Nõ z⁹. ibi hiſtrioni
bus.ꝙ clerici nõ debẽt habere hiſtriones in do
mo imo nec eos audire debẽt.de q̃ in.c.nõ opor
tet.de ↄſe.di.v. ¶ Itẽ nõ ludũ aleaꝝ ⁊ taxilloꝝ
eẽ clericis ꝓhibituꝫ ⁊ aduerte q: iſta duo ad ta⸗
xillos ⁊ aleas poſſunt itelligi vt ꝓ eodẽ ſumanť
⁊ tũc dictio ⁊ exponiť ꝓ.i. ⁊ ſolet iſte lud⁹ taxil⸗
loꝝ ita nũcupari q: ludiť ſuꝑ alea.i.ſuꝑ tabula.
z⁹. põt intelligi ⁊ meli⁹ vt denotet duos ludos.ſ.
ludũ aleaꝝ.i.tabulaꝝ cũ ludiť ad tabulas cũ ta⸗
xillis ⁊ luduꝫ taxilloꝝ q noiatur azardũ. ⁊ ex h
intellectu nõ ꝙ nõ ſolũ lud⁹ ad azardũ ſꝫ etiã ta
bulaꝝ ẽ clericis ꝓhibit⁹.⁊.j.dicã rõeꝫ.⁊ ex his ⁊
ex tex.inferť ludũ ſcaccoꝝ clericis nõ eſſe ꝓhibi
tũ ⁊ forti⁹ nec laicꝭ.qd tenet h Uin.⁊ cõiter doc.
ſequẽtes ⁊ glo.in auč.inẽdicim⁹. C.de epi.⁊ cle.
⁊ Inno.in.c.lator.j.de homici.⁊ vide Archi.in
.c.eps.xxxv.di.in ꝑn.⁊ latius hãc mãꝫ attingaꝫ
.j.⁊ põdera tex. ꝙ nõ ſolũ debẽt ipſi ludere ſed
etiã huiſmodi ludis ꝓhibiť intereſſe nõ debẽt.
Nõ ibi coronã ⁊ tõſurã ⁊c.diam eẽ inter coro⸗
nã ⁊ tõſurã.nã tonſura ẽ raſura in ſupiori pte q̃
appellatur clerica. Corona vo ẽ circul⁹ capiloꝝ
ad inſtar corone.vide ad h ho.glo.in cle.ij.eo.ti.
in v.tonſura.additio vſq̃ꝫ ibi nõ in v.clauſula.
Tõſura vo fit in pte inferiori.j.capillos ⁊ .õ.au

res ⁊ ideo dicit canõ ꝙ clerici capite detõſo ince
dere debẽt ⁊ patẽtib⁹ auribus.xxiij.di.nõ liceat
Id autẽ raduntur ex pte ſupiori ad deorãdũ ꝙ de
bẽt a ſe abijcẽ vicia ⁊ alia q̃ habẽt impedire ↄtẽ
platiõeꝫ diuinoꝝ officioꝝ. ſũmitas capitꝭ ſignifi
cat eminentiaꝫ mentꝭ.ś.de ſa.vnct.c.i. Ideo ad
denõndũ ꝙ mẽs debet eẽ intẽta diuinis officijs
alijs ſeq̃ſtratꝭ fit raſio ꝓdicta. In ↄuerſis autẽ q
nõ habẽt deſuire in diuinis officijs nõ fit raſio
ex ſupiori ſꝫ ſolũ raduntur ex pte inferiori ad de
nõndũ ꝙ debẽt eẽ abſtracti a tpalib⁹ ⁊ intẽti ad
audiẽda diuia.⁊ de mã plene in glo.alle. ¶ Nõ
in v.clauſa q̃les debẽt eẽ veſtes clericoꝝ nam re
ſpectu forme debẽt eẽ deſuꝑ clauſe ⁊ nimia lõgi
tudine vel breuitate nõ nõnde. ⁊ dic ꝙ debẽt eẽ
vſq̃ꝫ ad talũ.xxiij.di.non oportet.reſpectu colo
ris debẽt eẽ honeſte.in his tñ multũ attẽdenda
ẽ ↄſuetudo loci qd intelligo dũmodo nõ multũ
deuiet ab honeſtate.vt.j.dicã cũ glo.vide tñ glo
in cle.i.de elec.in fi.q̃ dicit clericos ſeculares nõ
habere certã formã in veſtimentꝭ.licet aliq colo
res eis inẽdicant ſꝫ meli⁹ põt dici vt .ś.dixi. ⁊ ꝓ
ut colligiť ꝑ iſtũ tex. nã forma poteſt dici largo
mõ reſpectu breuitatis vel lõgitudinis ⁊ reſpe⸗
ctu clauſure in ſupiori pte. ¶ Nõ in v.pãnis ru
beis aut viridib⁹ duos colores clericis interdi⸗
ctos hodie.vide tex.in cle.ij.e.ti. vbi iſti duo co
lores ꝓhibẽtur clericꝭ.etiã in caligis.vñ qd h fu⸗
it ſtatutũ in veſtimẽtis extendiť ad caligas exq̃
arguo ꝑ ea q̃.j.dicam ꝙ h.c.nõ ↄtineat in oĩbus
ↄſiliũ vel honeſtatẽ ſꝫ in multis ꝑceptũ vt patet
in.d.cle.ij.in fi.⁊ ibi glo.q̃ dicit trãſgrediẽtes pu
niẽdos pena arbitria. vide tñ pulchꝝ dictũ Ho
ſti.in.c.antiq̃.de ꝑuile.vbi dicit ꝙ panni rubei ⁊
frena ⁊ calcaria deaurata et ſilia ornamẽta ſunt
inſignia pape ⁊ ſui legati cũ ꝓficiſcunť vlť mare
Exq̃ inferť ꝙ de iure cõi etiã cardinales nõ poſ
ſunt vti huiuſmõi colorib⁹ ⁊ ornamẽtis. Cõſue
tudo tñ habet oppoſituꝫ ⁊ forte eos excuſat ex
q̃ papa vidit ⁊ nõ reprobat.naꝫ iſta ſunt de iure
poſitiuo.nã clerici oli portabãt veſtes ꝑtitas i fi
gura.videm⁹ etiã ꝙ in eccřia clerici celebrantes
vtũť his colorib⁹ de q̃.j.aliq̃d. ¶ Nõ ibi ſꝫ nec
anulos.ꝙ clerici nõ debent deferre anulos niſi
eis ↄpetat ex officio vř dignitate. q aũt ſunt iſti
q̃bus licꝫ.j.ſtatī ſbijciã. ¶ Ultimo nõ ꝙ religio
ſi etiaꝫ epi nõ debẽt vti rocheto ſꝫ epi ſeculares
debẽt portare in publico ⁊ in eccřia ſuꝑ alia ve⸗
ſtimẽta.⁊ põdera tex. ibi ſuꝑ idumẽtis lineis ⁊c
videť q̃ ꝙ in publico nõ debet rochetũ eẽ coop
tũ alřs nõ dixiſſꝫ ſuꝑ indumẽtis. Itẽ q: tex. vult
ꝙ vtať in publico.dř eni qs vti in publico ſi ſub
tus portat ¶ Et nõ ex hoc ⁊ ex tex. ꝙ i domo
vel in camera vř in alio loco ꝑuato nõ teneť eps
portare rochetũ nã licet i eccřia debꝫ ꝑ alijs ho
norari in camera vo debet ſe reputare collegaꝫ
ſacerdotũ ⁊ ſic viuere familiariť ⁊ ſocialiť ſe ha
bere cũ ſacerdotib⁹.vt in.c.eps in eccřia.⁊.c.oli.
xcv.di.⁊.c.cauẽdum.x.q.iij. ¶ Predictis põt
op.de v.pallijs.q imediate ſeq̃tur vbi dř pallijs

diſſibulatis nõ vtant̃ ꝗ̃ vr̃ referẽdo illã v. ad ep̃z ꝙ epi nõ tenent̃ portare rochetũ in publico ſuꝑ alijs veſtimẽtis cũ ꝑ poſſunt vti pallijs diſſibulatis ſeu ꝯnexis ſ; dic ꝙ ille v. ītelligit̃ de oib⁹ clericis. ⁊ ſic vr̃ intellexiſſe Jo. in. c. ſi qs viroꝝ. xxx. di. vl' intelligo in ep̃is tẽpore neceſſitatꝭ. puta algoris vel pluuie. nã qñ vtunt̃ nõ debẽt vti diſſibulatis ſ; eo caſu q̃ poſſũt vti. ad p̃dicta. facit. c. de⁹ q. ⁊ qḋ ibi nõ. s. eo. vbi põderat̃ veſtis ſuperior ⁊ nõ inferior. ¶ Itẽ nõ ꝙ monach⁹ ꝓmotus ad ep̃atũ nõ mutat habitũ monachalẽ imo nec ſi ꝓmoueat̃ in cardinalẽ. glo. in. c. monachi. xv. q. i. ſ; q; tex. dicit ꝙ clerici nõ debẽt deferre anulos niſi ꝯpetat eis ex officio dignitatis.

Quero q ſint iſti dicit h̓ Jo. an. ꝙ ceſſante p̃uilegio ſoli epi ⁊ ſuꝑiores poſſũt. mouet̃ q; ſol⁹ ep̃s ꝯbit m̃rimo^m ſp̃uale cũ eccl'ia ſua ⁊ ꝑ ipſi⁹ mortẽ dr̃ eccl'ia viduata nõ ſic dicunt̃ alie eccl'ie viduate ꝑ mortem p̃latoꝝ cũ epi ſuccedũt. ad h̓. c. fi. de ſucceſ. ab īteſta. h̓ rõ Jo. an. põt cauillari ꝑ. c. ne ꝓ defectu. qḋ ipſemet alle. s. de elect. nã ibi tex. ⁊ doc. dicũt ꝙ eccl'ia remanet viduata nedũ per mortẽ epi ſ; etiã ꝑ mortẽ cuiuſlibet p̃lati regularis eccl'ie collegiate ⁊ q̃ſq; illoꝝ dr̃ paſtor eccl'ie vt ibi patet expꝛeſſe. ¶ Itẽ aduerte ꝙ iſte tex. nõ dicit ꝙ illi ſoli poſſint vti q ꝯxerũt m̃rimo^m ſpirituale ſ; ſolum fundat ſe ſuꝑ officio dignitatꝭ. ⁊ multi ſũt p̃lati inferiores ep̃o q dicũtur habẽ dignitatẽ. c. indẽnitatib⁹. de elect. li. vi. ⁊. c. vt apoſtolice. de p̃ui. eo. li. nec memini alicui⁹ tex. q vſũ anuloꝝ ꝯcederꝫ ep̃is dũtaxat h̓ñ poſſꝫ in ar^m induci. c. vt apoſtolice. p̃all'. vbi dr̃ ꝙ ſedes ap̃lica ꝯcedit abbatib⁹ ⁊ qbuſdã alijs p̃latis īferiorib⁹ inſignia ep̃alia ⁊ ſic vr̃ ꝙ ex ꝓp̃a dignitate inferiorib⁹ iſta nõ ꝯpetũt ⁊ ſic fere habent oẽs abbates ex p̃uilegio vt poſſint portare īſignia ep̃alia ⁊ ꝯferre minores ordines. ⁊ idẽ dicit de cardialib⁹ nõ ep̃is habẽt enĩ ex p̃uilegio vt poſſint portare inſignia epiſcopalia ⁊ ꝯferre minores ordines ſicut abbates nã vlr̃ officiũ ſacerdotale nihil habẽt a iure ita dicũt Hoſti. et Jo. an. in. c. i. de ſup. neg. p̃la. ⁊ nõ. h̓. Sed poſſet r̃nderi ad iſta iura ꝙ loquũtur in alijs inſignijs ep̃alib⁹ vt in mitra baculo paſtorali ſandalijs ⁊ ſilib⁹. Et ꝑ h̓ facit id qḋ habet̃ in pontificali vbi habet̃ ⁊ diſponit̃ ſuꝑ anulo ꝯcedẽdo abbatib⁹ ſicut ep̃o ⁊ ille liber approbat⁹ ẽ ab eccl'ia. vt in. c. miramur ⁊ qḋ ibi nõ. de ſer. nõ or. ſi tñ vis tenere opi. Jo. an. q̃ cõis ẽ poſſes dicẽ ꝙ quẽadmodũ anul⁹ datur ſpõſe in ſignũ m̃rimonij. xxx. q. v. femine. ita ⁊ ꝑſone eccl'iaſtice in ſignũ m̃rimonij ſp̃ualis et q̃q; alij p̃lati inferiores maxie regulares dicãt̃ ꝯhere m̃rimo^m cũ eccl'ijs eoꝝ nõ tñ illud eſt veꝝ m̃rimo^m quẽadmodũ ꝯbit̃ int̃ ep̃z ⁊ eccl'iaꝫ ſuã. vñ videm⁹ ꝙ ep̃s tanq̃ꝫ m̃rimonialit̃ alligat⁹ nõ põt eligi ad aliã dignitatẽ ſ; debꝫ poſtulari. c. fi. de poſtu. p̃la. ſ; p̃lati inferiores poſſũt eligi. c. abbatẽ. de elec. li. vi. ⁊ ad id qḋ dixi de libro põtificali põt r̃nderi ꝙ habuit reſpectũ ad id qḋ cõiter accidit q; ex p̃uilegio ꝯcedunt̃ abbatib⁹ inſignia ep̃alia id voluit ponẽ formã tradendi. iure tñ nõ cauet̃ nec ꝓ nec ꝯ puto tñ ꝙ doctores clerici licite deferũt anulũ qñ int̃ cetera inſignia q̃ licite īdunt̃ doctorib⁹ etiã clericis dat̃ anul⁹ ad ꝑfigurandũ m̃rimo^m ſp̃uale cẽ ꝯctũ int̃ eũ ⁊ ſciẽtiã. cle. ij. de magiſ. ⁊ qḋ ibi nõ. ⁊ iſte tex. ſolũmodo fũdat ſe ſuꝑ officio dignitatꝭ. doctorat⁹ autẽ ẽ dignitas. c. q̃ꝫto. de magiſ. vbi tex. ſin. ꝭm vnuꝫ intellectũ ſenſit Bar. i. l. i. C. de nouo codi. ꝯpo. ⁊ in. l. fi. C. de iude. licet vacillauerit in. l. ex eo. ff de mili. teſta. In ꝯriũ tñ poſſꝫ adduci iſta l'ra dũ dicit ex officio dignitatꝭ. fũdat enĩ ſe ſuꝑ officio ⁊ officiũ eccl'iaſticũ ẽ adminiſtratio reꝝ eccleſiaſticaꝝ. vt nõ. Archi. in. c. i. de ꝯſue. li. vi. dicã in. c de multa. de p̃ben. ⁊ hãc adminiſtrationẽ nõ hꝫ doctor. Satis vr̃ paſſus iſte dubitabilis maxie cũ tex. s. ꝓhibuerit clericis ornatũ argẽti ⁊ auri etiã circa corrigiã. An autẽ habẽs vſũ anuloꝝ vel īſigniũ ep̃aliũ ex priuilegio poſſit vti illis ex͂ locũ p̃uilegiatũ. Doc. alle. ꝓ ⁊ ꝯ tñ ꝯcludunt recurrẽdũ ad formã p̃uilegij. j. de p̃ui. porro. ſ; ꝙ poſſint adducit h̓ Jo. an. d. c. vt ap̃lice. ⁊ ita etiaꝫ adducit ibi. ⁊ optie facit ille tex. ibi enĩ dicit tex. ꝙ abbates qbus ſũt ꝯceſſa īſignia ep̃alia poſſũt vti in ꝓuincialib⁹ ꝯcilijs ⁊ ſynodalib⁹ ⁊ alijs miniſtris ep̃alib⁹ licet nõ ita p̃tonſis ſicut epi ⁊ hãc ꝑtẽ tenerẽ niſi p̃uilegiũ alit̃ reſtrigeret p̃tatẽ vel ꝯceſſiõeꝫ. ar. in. l. i. ff. de offi. ꝓcõ. vbi ꝓcõſul vtit̃ inſignijs dignitatis ex͂ t̃ritoriũ ſuũ. qḋ ītellige vt dixi in. c. i. vt li. pẽ. In glo. i. ibi ab officio deg̃dentur nõ ex h̓ ꝯ dictũ Inno. q ſimplicit̃ dixit ſe credere h̓. c. loq de honeſtate vides enĩ ꝙ in h̓ ⁊ in multis alijs ꝑtinet p̃ceptũ vt colligit̃ h̓ in glo. in v. ad aleas. ⁊ dic vt. s. dixi. Et inq̃ꝫtum glo. dicit ꝙ clerici exercẽtes officia ſecularia debent deg̃dari non intelligit̃ ita amare ſicut glo. loquit̃ nã ẽẽt de directo ꝯ mentẽ. c. ſe. ſ; intelligo ꝙ debent degradari. i. ſuſpẽdi vel etiã deponi qñ eſſent incorrigibiles ſ; debẽt p̃ moneri vt dicam in. c. ſe. In ea. glo. ibi nunq̃ꝫ de manu ſua exeat pſalteriũ dic ꝙ. c. qḋ alle. glo. ẽ Hiero. ⁊ loquit̃ de religioſis. nec intelligas ꝙ nihil aliud debeat facere religioſus ſ; intellige horis ꝯpetẽtib⁹ ⁊ maxime in illis q nõ habent aliud exercitiũ q nihil intelligũt de alijs ſciẽtijs. alias ipſe Hiero. cẽt ſibi ꝯrius dũ ſcribẽs ad ruſticũ monachũ lõgo tp̃e diſce q̃ poſtmodũ doceas ⁊ int̃ bonos ſemp ſectare meliores. vt in. c. ſic viue. ⁊. c. clericat⁹. xvi. q. i. ex qbus v̓bis clare colligit̃ religioſum poſſe aſſumere officiũ docẽdi dũmodo ad illud ꝓmoueat̃ legitie ⁊ ita ꝯcludũt doc. de magiſ. c. q; nõnulli. nã quẽadmodũ ꝓpter officiũ cure põt de monaſterio exhi. c. qḋ dei timorẽ. de ſta. regula. ⁊ vt ſit cubicularius epi. ij. q. vij. cũ paſtoꝝ. ita ⁊ forti⁹ ꝓpter officiũ docẽdi cũ ibi lõge magis ꝓficiat q̃ꝫ in predictis caſib⁹ cũ ad p̃dicta multi reꝑiant̃ idonei ⁊ nõ ad officiũ docẽdi. ¶ In glo. in v. ad aleas. ibi credo i bñficio obtẽto. nõ. glo. iſtã in prin. ex q̃ habes ꝙ cleric⁹ publice aleator ipſo facto repellit̃ a promotiõe ſed nõ ꝑuatur a

bñficio obtẽto niſi ꝑcedat monitio vt i glo. An
autẽ dicaꝛ publice aleatoꝛ q ſemel vel bis publi
ce ludit de h dic vt Bar. ꝓſequitur in ꝓhemio
ſfoꝝ. ⁊ ibi q̃rit qñ verificent̃ iſta noĩa v̄balia vt
aleatoꝛ calũniatoꝛ mercatoꝛ ⁊ ſilia ⁊ aliqd teti
gi in.c.i.de iudi. ¶ In ea.glo.ibi ſ; nunqd pôt
repeti.nõ iſtam glo.vſq; ad fi.q꜠ q̃tidie fit remiſ
ſio ad iſtaʒ glo.cũ q̃ritur nunqd poſſit repeti in
ludo illud qḋ ꝑdit̃.vide glo.xxv.di.in ſũma. et
in.c.i.⁊ ꝑ Inno.in.c.q꜠ pleriq;.de immu.eccle.⁊
aliqd ponit h Cal.poſt Jo.an.⁊ bea.Tho.2ᵒ ſe
cũde.⁊ vt habeas mãm,ꝓſequere qnq; mẽbra.
ꝑ nunqd poſſit repeti.2ᵒ nunquid valeat ꝯſuetu
do in ꝯ̃rium.3ᵒ nunqd ex mutuo facto in ludo
oꝛiaꝛ actio.4ᵒ an valeat trãſactio ibi facta.5ᵒ nũ
qd videns rẽ in ludo teneaꝛ de euictione.Circa
pᵐ diſtingue tres ſpẽs ludi.nã qdam lud⁹ ẽ con
ſiſtẽs in igenio vt lud⁹ ſcaccoꝝ.qdam ꝯſiſtẽs in
foꝛtuna vt lud⁹ ad azardum.qdam mixt⁹ ꝑtici
pãs de ingenio ⁊ foꝛtuna vt lud⁹ tabulaꝝ cũ ta
xillis.nã ibi v̄ſaꝛ foꝛtuna reſpectu taxilloꝝ ⁊ in
geniũ in voluendo tabulas. ¶ Circa pᵐ dico ꝙ
cũ iſte lud⁹ non ſit ꝓhibit⁹.vt.s.dixi.⁊ vide tex.
in.l.pe.⁊ vlt.ff.de alea.vbi videꝛ ꝯceſſus oĩs lu
dus q fit gr̃a virtutꝭ experiende.⁊ vide tex.in.c.
latoꝛ.pal.q꜠ qḋ ibi vinciꝛ nõ ſbiacet reſtitutõi cũ
nõ ſ̃bmittũt ſe hoĩes foꝛtune imo hoᵐ inde ꝓue
nit cũ exerceãt ſe igenio nõ t̃ñ d; ludi maxia q̃n
titas ad h qḋ hr̃ in.l.vnica.C.vt alea.viſus.nõ t̃ñ
d; qs ſe exercẽ in iſtis ludis cã ſpoliãdi ꝓximũ
ſeu lucrãdi.ſ; ꝑncipalis cã d; eẽ exercitatio ige
nij.alˀs credo id qḋ viciꝛ ibi reſtituẽdũ ſaltẽ pau
ꝑib⁹ ꝓpt̃ intẽtiõeʒ dãnatã ſpoliãdi ꝓximũ.fac in
ar.xiiij.q.iiij.q emit.⁊ melt⁹ ꝑceptũ euãgelicũ.di
lige ꝓximũ ſicᷦ te ipſũ.xxiij.q.iiij.deb;.de.pe.di.
.ij.ꝓximos. De 2ᵒ ⁊ 3ᵒ dicã ſilr̃ qñ iſti duo ludi
ꝑficianꝛ h ⁊ dicerẽ ſic.ꝙ aut ille q ꝑdit nõ habe
bat adminiſtratiõem liberã pecunie.exᵐ in ſuo
filiofa.et monacho ⁊ tũc in dubio repetitio daꝛ
pr̃i dño ⁊ ſupioꝛi.vt in.l.fi.ff.de alea.cũ.n.iſti nõ
haberẽt dñiũ pecunie nõ potuerũt t̃ñſferre i ali
os.ar.i.c.nup.de do.p⁹ diuoꝛ.reſti.⁊ i regula ne
mo pôt.de re.iur.li.vi.aut hẽat liberã adminiſtra
tiõeʒ pecũie ⁊ ſi inueniꝛ fraus ꝯpetit repetiᵒ q꜠
turpitudo v̄ſaꝛ ex pte illi⁹ t̃ñ.ff.de cõdi.ob tur.
cau.ꝑ totũ.⁊ i regula i pari cã.de re.iur.li.vi.ꝑ
glo.aut nulla fraus inueniꝛ ⁊ tunc aut neuꝛ fuit
attrhẽs aut alꝛ t̃ñ.ꝑ caſu cõiter teneꝛ ꝙ de iure
cõi ꝯpetat repetiᵒ vt i.d.auc.alea.vſ⁹.⁊ ar.in.d.l.
fi.⁊ daꝛ repetiᵒ vſq; ad xl.ãnos.Sʒ de iure nã
li ſeu ꝯſuetudĩario nõ ꝯpetit repetiᵒ nã iſte lud⁹
nõ ꝑncipalꝛ ẽ ꝓhibit⁹ ꝓpt̃ ſe ſ; ꝓpt̃ multa mala
q̃ inde ſequũtur.nã iſti cõi ꝯſenſu voluerũt ſe ſ̃b
mittẽ foꝛtune.iſti.de reꝝ di.in.§.ꝑ t̃ditõem.ſ; ſi
alꝛ habuit intẽtiõeʒ dãnatã.puta ledẽdi ꝓximũ
puto pecuniã reſtituẽdã paupibus ar.c.nõ ſane
⁊.c.q habet.l.xiiij.q.v.ſec⁹ ſi cã ſolacij t̃ñ.maxie
i feſtiuitatib⁹.vide glo.in.d.c.xxxvi.di.q̃ dicꝛ ꝙ ſi
modicũ luderẽ ꝓ ꝯuiuio faciẽdo illud l; etiã de
iure ſ; nõ puto illõ ꝓcedẽ in cleric.l.q꜠ nõ debẽt
facẽ ꝯuiuiũ etiã de ꝯfert.l.i.ꝙ qs ponat ptẽ.c.nõ
l;.xliij.di.Si võ fuit alꝛ attrhẽs ⁊ alꝛ attract⁹.di
xit Inno.in.d.c.q꜠ pleriq;.ꝙ ſi attrahẽs vicit te
neꝛ reſtituere attracto q꜠ ille fuit in turpitudĩe
ſec⁹ ecõtra.nã tũc nõ ẽ reſtituẽda attrhẽti ſ; ſaltẽ
paupib⁹ danda.Quo ad 2ᵐ de ꝯſuetudine dicit
Jo.an.h qbuſdã videri q̃s ipſe ſeqtur ꝙ cũ lu
dus aleaꝝ ſit ꝓhibit⁹ ex ꝯſtitutiõe humana ꝙ il
li derogeꝛ ꝑ ꝯſuetudinẽ vt ſic rõe mixture vale
at ꝯſuetudo efficẽ id qḋ alˀs nõ poſſ;.ar.c.ſacr.l.
de ſepul.⁊ põdera hãc rõem.nã videꝛ ſentire h
ꝓcedẽ in ludo mixto.ſ.tabulaꝝ ⁊ dũmõ ceſſent
fraudes blaſphemia ⁊ turpia nõ teneꝛ qs reſti
tuere qḋ vincit nec ſacerdos teneꝛ ſibi facẽ ꝯſci
entiã in foꝛo aĩe ⁊ idẽ Cal.h ⁊ vr̃ velle idẽ volu
iſſe bea.Tho.do.An.dicꝛ tuti⁹ eẽ vt fiat reſtitu
tio ſaltẽ paupib⁹ ꝓpt̃ intẽtiõem ſpoliãdi ꝓximũ
ego pl⁹ credo ꝙ etiã ꝯſuetudo nõ valeat qñ cõ
ſuetudo inducẽs peccatũ ſeu reddẽs facilioꝛes
hoĩes ad peccatũ nõ valet.c.ex pte.de ꝯſue.ſed
certũ ẽ h ꝯtingẽ ex iſto ludo vt expiẽtia docet ⁊
facit qḋ hr̃ in.d.auc.alea.vſ⁹.Et ad 3ᵐ dic breuiꝛ
ꝙ ſi mutuanꝛ pecunie ludẽti non fit repetiᵒ ſec⁹
ſi alteri l; in ludo.ad h vide ho.tex.cũ glo.in.l.i
.ff.de alea.⁊ qḋ nõ.in.l.pe.⁊ vlt.l.e.ti.Ad 4ᵐ nũ
qd valeat trãſactio facta in ludo.doc.h cõiter te
nẽt ꝙ nõ.rõ q꜠ ibi nõ pôt eſſe lis imo eſt euidẽs
calũnia q̃ nõ val; trãſactio.l.in ſũma.ff.de cõdi.
inde.Ad vltimum membꝝ dic vt habes h in fi.
glo.⁊ vide glo.in.c.i.xxxvi.di.plẽ de mã.⁊ q̃ ma
la ꝓueniãt in iſtis ludis ꝑ Hoſti.de exceſ.pla.in
ſũ. ¶ In glo.ij.in v̄.deauraꝛ.in fi.nõ bñ iſtã glo
ꝑ ꝙ i veſtib⁹ ſit multũ attẽdẽda ꝯſuetudo locoꝝ
q꜠ cleric⁹ i veſtib⁹ d; attẽdẽ ne vileſcat dignitas
clericalꝭ ⁊ ſic nõ d; ire veſtib⁹ laceratꝭ cã hũilitatꝭ.
q꜠ ex h vileſcit dignitas vt alibi dicꝛ tex.nõ.oꝛna
tũ infucatũ ꝑter coꝛpis diligẽtiã approbam⁹ fra
ctos veſtib⁹ nõ recipim⁹.xli.di.i.c.pſimoniã.⁊ i
.c.i.⁊ idẽ alibi dicꝛ tex.affectare ſoꝛdẽs nec reqſite
delicie laudẽ periũt ꝙ tã de veſtib⁹ q̃; de cibis i
telligẽdũ ẽ.xli.di.i ſũma.⁊ vid glo.nõ.xxi.q.iij.i
ſũma.vbi diſputaꝛ nũqd cleric⁹ poſſit vti veſti
b⁹ fulgidis maxie ſiric.l.ſi h; h ꝯſuetudo loci ⁊ i
q̃;tũ glo.h dicꝛ clericos ꝯfoꝛmãdos in veſtib⁹ cõ
ſuetudini regionis itellige qñ ſũt tales veſtes q̃
nõ poꝛtãtur ad põpã ſ; ex ꝯſuetudĩe illoꝝ ⁊ alˀs
ſint honeſte.alˀs h.c.de nihilo ꝓuidẽt ⁊ fac.d.de.
ij.eo.ti.additio. In glo.anulos in fi.ꝯclude ꝙ
monach⁹ fact⁹ epˀs nõ penit⁹ abſoluiꝛ a regula
monachali.vt dicꝛ glo.vñ nõ abſoluiꝛ ab habitu
q꜠ d; poꝛtare habitũ monachalẽ nec a ꝯtinentia
nec a voto paupꝛtat.l.vñ nil acqrere pôt ſibi ꝑpˀ ſicᷦ
nec poterat exñs monach⁹ abſoluere eũ regula
monachali q̃ ad diuiã alia q̃; indicta ab eccl̃ia ⁊
a vigilijs.vt dicꝛ glo.in.c.iij.xvi.q.i.ſm aliq̃s ab
ſoluiꝛ vt poſſit ꝯmedẽ carnes ⁊ iſtud tenuit glo
in.d.c.iij.Hugu.l.tenuit cõtrarium de ꝯſe.di.v.in
c.carnem.potes ꝯcoꝛdare opi.vt voluit Archi.
in.d.c.iij.q꜠ vbi pôt ſine ſcandalo abſtinere ſe a
carnib⁹ debet ſe abſtinere et in hoc abſoluitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

a regula monachali, ꝓut tenuit Goff. ⁊ Hoſti, vt
referet Archi. in. d. c. iij. ſec⁹ vbi ſine ſcādalo nō
pōt abſtinere q2 tūc ꝓcedit glo. in. d. c. iij. ⁊ per h̄
videt̄ etiā ꝙ in ieiunijs ſi ꝯmodū ⁊ ſine ſcādalo
poſſet ſuare regulā ꝙ debēt ſuare. al's nō tenet̄
ꝑ ea q̄ dixit glo. ꝑalle. Abſoluit̄ etiā ab officio
monachali ſi ſit fact⁹ ep̄s eccleſie ſecularis quia
debet regere eccl'iā exq̄ ſecularis ē ſ'm officium
clericoꝝ ſecularium. vt nō. in glo. in cle. dignū. de
cele. miſ. Itē etiā abſoluit̄ a ꝑ monaſterio q2 pri
us id qđ q̄rebat monaſterio q̄rebat ⁊ nūc eccl'ie
ad quā eſt tranſlat⁹ ⁊ ſic loq̄tur. c. ſtatutū. alle. in
glo. ⁊ licꝫ glo. h̄ remittit ad nō. in. c. inuētū. tñ ibi
nihil tāgit̄ de mā ſed bñ tangit̄ in. d. c. iij. xvi. q. i

16 **Ex litteris** Clericus q tertio mo-
nitus a negociationibus ſecularib⁹ nō
abſtinet interī ꝑdit q̄ ad bona priuilegium cleri
cale. ⁊ ē tex. multū nō. ⁊ q̄tidie alle. ꝑ ponit̄ que
rela. ⁊c. ꝓuiſio ibi mandam⁹. ¶ Nō ꝑ ar. op. ex
tex. ꝙ clerici poſſunt ad eoꝝ cōmodū vti ſtatutī
⁊ ꝯſuetudinib⁹ laicoꝝ ⁊ pro h̄ tex. in. c. ad nr̄aꝫ.
de ꝓbat. ⁊ de fo. ꝯpe. quod clericis. Exq̄ infero
ad. q. q̄tidianā ſtatuto cauet̄ ꝙ inſtrumentū gua
rētigiatū debet habē executiōeꝫ paratam. certe
cleric⁹ habēs tale inſtrumentū ꝯ laicos pōt tali
inſtrumēto vti ꝯ eos ⁊ idē dic i ſilibus. ¶ 2°. nō
ꝙ ſtatuta ⁊ ꝯſuetudines patrie ſeu laicoꝝ nō li-
gāt clericos in eoꝝ ꝑiudiciū etiā ſi exercerēt ne
gociatiōes nā h̄ clerici gaudent ꝑuilegio clerica
li etiā in mercimonijs licet poſtea ꝑdant ꝑ trinā
admonitionē ⁊ dicit do. An. h̄ ꝙ ad ꝓbandum
qđ. ſ. dixi non pōt reperiri melioꝛ tex. iſto. ⁊ ad
h̄ dicit ipſe h̄. c. ſepe allegaſſe ꝯ opi. Bar. in. l. cū
ctos populos. C. de ſum. tri. Sꝫ tu ꝯſidera dili
gēter ꝙ h̄. c. nō facit in aliq̄ ꝯ opi. Bar. nec ſim-
pliciter ꝓbat qđ ꝑdixi nā iſta ſtatuta ⁊ ꝯſuetudi
nes erant ꝯ ꝑuilegia clericalia vt clerici teneren
tur ſoluere pedagia ſeu gabellā de facultatibus
ſuis q̄ caſu nemo negat. imo Bar. exp̄ſſe ibi fa-
tet̄ ꝙ talia ſtatuta vel ꝯſuetudines nō nocēt cle
ricis. loquit̄ eni Bar. qñ ſtatuta nō tangūt ꝑui-
legiū clericoꝝ ⁊ al's ſunt honeſta ſꝫ ego ꝯ illam
opi. Bar. allegare ſoleo tex. ⁊ glo. i. c. eccl'ia ſan-
cte Marie. de ꝯſti. vbi apte ꝓbatur. ⁊ dic vt ibi
plen⁹ dico. ¶ 3°. nō ibi de facultatib⁹ ſuis ⁊c. bo.
tex. ⁊ mēti tenendū ꝙ quēadmodū cleric⁹ nō te
net̄ aliqđ ſoluē ꝓ facultatib⁹ eccl'ie ita nec pro fa
cultatib⁹ ꝓp̄is. Exq̄ infero ꝙ de ꝓp̄o ꝑſ'mo°. cleri
c⁹ nō tenet̄ ſoluē aliq̄s gabellas v'l aliq̄ pedagia
ad h̄ cle. ꝑñti. de cēſi. ⁊. c. q̄ꝫq̄ꝫ. e. ti. li. vi. ⁊ idē dic
ſi aliqđ donat̄ v'l reliquit̄ eccl'ie vt nō teneat̄ ſol
uere certū qđ pro libꝛa ſ'm ſtatuta quorundā lo
coꝝ. ⁊ vide tex. xxiij. q. viij. §. q̄ꝫuis. cū duob⁹ ſe.
⁊ idē puto ſi donatio fieret clerico ar. bo. hic. Et
ex his ⁊ ex tex. habes caſum valde gn̄alem in q̄
bona clericoꝝ gaudēt eodē priuilegio cū bonis
eccl'ie. adeo ꝙ quidā ex h̄ tex. voluerunt facē re
gulā gn̄alem ꝙ in oībus bona clericoꝝ ⁊ eccle-
ſiaꝝ eodē gaudēt ꝑuilegio qđ indiſtincte nō pla

cet. vt. j. dicā cū glo. ¶ Vltimo nō ibi tales 3°. a
te moniti ⁊c. ꝙ ad h̄ vt cleric⁹ perdat ꝑuilegium
etiā in negociatiōe oportet ꝙ fuerit 3°. monit⁹. ⁊
a ſuo ſupioꝛi. Et ex his v̄bis infert̄ ꝙ nō ſufficit
vnū perēptoꝛiū q2 vbicunq̄ꝫ agit̄ ad penā incur
rendā ⁊ ius exigit 3^am citatiōeꝫ nunq̄ꝫ vna cita
tio etiā ꝑemptoꝛia habet vi trine citatōis qđ eſt
nō. ⁊ h̄ voluit glo. in cle. i. co. ti. in v̄. iij. ⁊ Jo. an. in
c. ex tue. de cle. nō reſi. ⁊ idē Jo. an. in addi. ſpe.
ſup̄ rica. de cle. nō reſi. Idē eſt ſi ꝯ abſentē citā
dū ius req̄rit 3^am citationē. vt in. d. c. ex tue. pro
h̄ facit q2 i penalib⁹ v̄ba debēt itelligi ſtricte nō
autē large. l. iij. §. h̄ autem v̄ba. ff. negl. gl. ⁊ in. c.
in nr̄a de iniur̄. nec ſufficit citatio gn̄alis vt oēs
clerici abſtineāt a negociatiōibus imo debet eē
citatio ſpecifica ita ꝙ app̄hendat iſtos negocia-
toꝛes pro h̄ tex. ibi ſi tales ⁊c. Et circa h̄ pōt dari
h̄ nōbilis regula ꝙ vbicunq̄ꝫ ad ꝑdenduꝫ aliqđ
ꝑuilegiū clericale iura req̄runt trinā admonitio
nē fiendā ipſis clericis nō recte viuētibus opoꝛ
tet ꝙ citatio ſeu monitio ſi fieri pōt app̄hendat
ipſos clericos qđ eſt ꝯ quoſdā ꝑlatos q faciunt
monitionē in gn̄e vt q̄libet cleric⁹ incedat in ha
bitu ⁊ tōſura al's nō gaudebit ꝑuilegio ſuo cleri
cali. Dico ꝙ talis monitio gn̄alis nō ſufficit ad
ꝑuandū clericos aliter incedētes ꝑuilegio cleri
cali. ꝑ h̄ tex. h̄ in v̄. ſi tales ⁊c. ⁊ glo. i. d. cle. i. in v̄.
noīatim. ⁊ qđ le. ⁊ nō. in. c. ſtatutū. de ſen. exc̄. li.
vi. ꝓbatur rōe citatio gn̄alis nunq̄ꝫ habet locuꝫ
qñ certū eſt q ſint citādi vel monēdi. vt in cle. i.
de iudi. ⁊ ꝑ Inno. in. c. ſi. q ma. accu. poſ. ⁊ in. c. ſi
gnificauit. de teſti. ſed ꝑ viā ſtatuti forte h̄ pote-
rit fieri q2 ſtatutū habet vi leg̃. ⁊ ꝑlatus pōt ſta
tuēdo augere penā iur̄. ⁊ infligere penā ſine ad
monitione vbi al's req̄rebat̄ monitio. vt ꝓbat̄ in
c. ij. de ꝯſti. li. vi. facit qđ le. ⁊ nō. in. c. romana. de
ſen. exc̄. li. vi. vbi glo. ponit multas dr̄ias int̄ ſta
tutū ⁊ ſententiā. ⁊ facit qđ le. ⁊ nō. in. c. a nobis.
de ſen. exc̄. ⁊ vide glo. in cle. ne romani. de elec.
⁊ Jo. an. in. c. ſi. de offi. archip̄reſ. ⁊ h̄ nō. q2 vidi
multos errare. In glo. i. in fi. Hoſti. circa h̄ bro
cardū facit hāc diſtinctionem ꝙ in his q̄ tendūt
ad defenſionē fidei pōt fouēs fidē recipere ꝓ ſe
q̄cquid īfideles ſcripſerūt ꝓ fide ſed ꝯ ſe nō te
net̄ alia recipē ⁊ ita loq̄tur. c. ſi q̄s. ⁊. c. ſi heretic⁹
alle. in glo. in priuatis v̄o aut recipit q̄s aliqđ de
facto ꝓ ſe ⁊ tenet̄ recipē ꝯ ſe vt hic. ſed hoc nō
ſufficit qñ non ꝑdunt iſti ꝑuilegiū niſi 3°. fuerint
moniti ſed h̄ operat̄ ꝑuilegiū clericale al's autē
ꝓcederet dictū Hoſti. pro h̄. iiij. q. ij. ſi q̄s teſti-
bus. Aut de iure q̄s allegat ⁊ nō tenet̄ recipere
ꝯ ſe. vt in. c. ex parte decani. de rēp. Tu vide ad
māꝫ ho. glo. in. c. ij. de mutu. petit̄. ⁊ in auē. quas
actiōes. C. de ſa. ſanc. eccle. ⁊ ꝑ Jo. an. in regula
q ad agendū. de re. iur̄. li. vi. in mercur̄. ⁊ ex ibi
nō. dic ꝙ vbicunq̄ꝫ mihi aliqđ ꝯcedit̄ in ꝑuilegi
um motu ꝓprio illud nō teneoꝛ obſeruare ꝯ me
⁊ ideo eccl'ia nō tenet̄ obſeruare p̄ſcriptionem
q̄dragenariā ꝯ ſe. immo p̄ſcribit ꝯ ꝑuatum ſicut
ꝑuatus ꝯtra ꝑuatū. vt nō. in dictis iuribus. Ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓpoſitum ꝗ iſti clerici habebāt ꝑuilegiū clerica
le qḋ non ꝑdunt niſi a iure rōe delicti ꝓueniē.
In glo. i v̄. iij. in fi. pondera bñ fi. glo. q̄ colligiē
vn⁹ intellectus ad iſtū tex. videlicet ꝙ cleric⁹ ꝯ.
monit⁹ nolēs deſiſtere a negociatiōibus nō per
dit oē ꝑuilegium clericale imo videē glo. intelli
gere ꝙ etiā nō perdat ꝑuilegiū fori q̄ illud eſt
minoris ꝑiudicij q̄ꝫ ꝑuilegium canonis ſi qs ſua
dēte. ⁊ in hac vlt. glo. tres opi. reperiunē ſꝫ veri
oꝛ videē illa Jo. an. quā tacite h̄ ſentit glo. ꝙ ſo
lū ꝑdat ꝑuilegiū q̄ ad negociatiōes ⁊ q̄ ad facul
tates ſuas ⁊ q̄ icedit in habitu ⁊ tōſura. ⁊ iſte in
tellect⁹ ſatis videē ꝯueniens lr̄e dū dicit de ſuis
facultatib⁹ ⁊c. Itē iſte tex. ē penalis ꝗ debet ſtri
cte intelligi ſerua ꝗ. c. ꝑpendim⁹. ⁊. c. ꝯtingit. ⁊. c
in audiētia. j. de ſen. excl. in caſib⁹ ſuis. ⁊ ſi dicēs
iſta ē modica pena nā q̄libet clericus nō curabit
deſiſtere a negociatiōibus ꝓpter ſolutl. iſtaꝝ ga
bellaꝝ dic ꝙ ꝓpter h̄ non tolliē q̄n ſuperioꝛ poſ
ſit ꝓcedere ad alias penas iur l. h̄ ſolum adhibe
tur remediū in fauoꝛē laicoꝝ q̄bus ꝑiudicabaē
ꝑ clericos negociatoꝛes volētes ſoluere gabel
las. q̄dam antiq volebāt intelligere tex. in cleri
cis ꝯiugatl. qḋ non ꝓcedit ꝑ. c. vnū. de cle. ꝯiu. li.
vi. q̄ nō gaudent ꝑuilegio in facultatibus vt ibi
diciē. Et nō. bñ tex. ꝙ nō ſolū perdūt ꝑuilegi
um in negociatiōibus ſꝫ etiā in ꝓpꝛio pr̄imonio
q̄ ex q̄ mercanē ex pr̄imonio dignū ē ꝙ nō ſint
ꝑuilegiati. In glo. fi. ibi in facultatib⁹ eccleſie
nō fit ꝑiudiciū. nō. glo. nā ex ea iūcto tex. poſſu
mus dicere ꝙ ſi cleric⁹ negociaē de bonis eccl'ie
nō debet ꝑdere ꝑuilegiū q̄ ad bona eccl'iaſtica
q̄ delictū pſone ⁊c. ⁊ vide Fede. in ꝯſi. cc. q̄ ſen
tit ꝙ ſi bona eccleſiaꝝ deferanē ad certū locū ne
gociatiōis cauſa nō teneē ſoluere aliq̄d pro ga
bella ita ꝙ. c. q̄ꝫq̄ꝫ. de cēſi. li. vi. ⁊ cle. p̄ſenti. eo. ti.
nō habeat locū in bonis eccl'ie qḋ ſemꝑ nō. Po
terit ꝗ ſupioꝛ clericū ꝯpeſcere vt nō negocieē in
bonis eccl'ie non tm̄ ex delicto clerici debet eccle
ſia ꝑdere ꝑuilegia in ſuis facultatibus qḋ eſt bñ
nō. ⁊ ſatis facit h̄ lr̄a in ar. In ea. glo. ibi res
clericoꝝ ⁊ eccl'iaꝝ gaudeant eodē priuilegio ⁊c.
nō glo. nā ḡnaliter vult vt bona clericoꝝ ⁊ eccle
ſiaꝝ gaudeant eodē ꝑuilegio. ad idē glo. in. c. ex
lr̄is. de pig. ⁊ in. c. ſiliter. xvi. q. i. ſed vt pluries di
xi h̄ nō ꝓcedit ḡnaliter. nā aliter p̄ſcribiē ꝯ eccle
ſiā ⁊ aliter ꝯ bona pr̄imonialia clerici. vt nō. glo
xvi. q. iij. c. i. ⁊ Jo. an. in dicta regula q̄ ad agen
dū. nec cleric⁹ petit reſtitutiōeꝫ in integꝝ in reb⁹
ꝓpꝛijs. vide glo. in cle. vnica. de in inte. reſti. ſpe.
de in inte. reſti. §. q̄liter. v̄. ſꝫ nunq̄d. ⁊ vide glo.
nō tradendā obliuiōi in. d. c. q̄ꝫq̄ꝫ. que dicit hoc
nō eſſe veꝝ vniuerſaliē. ꝓcedit ꝗ hoc dictuꝫ glo.
in caſib⁹ iure exp̄ſſis, ꝓbatur rōe. nā ꝑuilegium
vni ꝯceſſum nō debet extēdi niſi q̄tenus a iure
repitur extēſum in. c. ſane. de ꝑui. In ea. glo.
ibi ⁊ ita ſuſpēdiē ꝑuilegiū. nō glo. ꝙ in caſu hu
ius. c. cleric⁹ nō perdit irrecupabiliter ꝑuilegiū
ſꝫ ad tēpus donec quo inſtiterit in negociatiōi
bus. vide ſile in. c. i. de cle. ꝯiu. li. vi. Ultio ex

glo. h̄ q̄ritur de q̄tidiana. q. nunq̄d eccl'ia vel cle
rici teneanē ſoluē p̄ſtantias ſeu alia onera ꝑ poſ
ſeſſiōibus eis collatis ex q̄ ex illis poſſeſſiōibus
ſoluebanē onera auteq̄ꝫ ad eos ꝑuenirēt. in hac
. q. ꝑncipaliter repiunē tres opi. q̄dam vt Goff.
diſtinguūt inē onera ꝑus impoſita ⁊ nō ſoluta ⁊
alia de nouo imponēda vt ad p̄ᵃ teneanē clerici.
ad 2ᵃ nō. pro h̄ facit tex. in. l. Imperatoꝛes. ff. de
publi. vbi innuiē ꝙ quiſq̄ꝫ poſſeſſoꝛ ē obligatus
ad ſoluendū onera p̄teriti tp̄is ⁊ añq̄ꝫ poſſeſſio
ꝑuenerit ad eū. videē enim h̄ on⁹ annexū ipi rei
ideo trāſit in quēcunq̄ꝫ poſſeſſoꝛē. ar. in. c. ex lit
teri. de pig. ſed q̄ ad alia onera pōt eccl'ia vti ꝑui
legio ſuo ſicut in ſili diciē in fiſco in. l. fiſc⁹. ff. de
iure fiſ. alij diſtixerūt vtꝝ iſte poſſeſſiōes eſſent
ꝑus aſcripte ꝑ ſolido ⁊ libꝛa ſicut hodie cōiter i
ꝓuintia Tuſcie ⁊ tūc tranſeūt ad clericos cum
onerib⁹ ſuis. ſec⁹ autē vbi nulla fuiſſet aſcriptio
facta. 3ᵃ opi. ⁊ verioꝛ ē ꝙ aut illa bona habebant
on⁹ perpetuū annexū ⁊ inuariabile ⁊ tūc tranſe
unt ad clericos cū onerib⁹ ſuis. facit cle. i. de cē
ſi. ⁊ qḋ ibi nō. aut on⁹ nō erat tale vt ſunt iſte de
ſcriptiōes q̄ fiūt hodie q̄ extimanē bona cuiuſ
cunq̄ꝫ vt ſoluāt plus vel min⁹ f̄ᵐ impoſitiōeꝫ col
lecte ⁊ ad iſta onera nō teneē eccl'ia vel clerici q̄
nō pōt dici ꝙ h̄ ſit on⁹ annexū poſſeſſionib⁹ cuꝫ
nō ſit ꝑpetuū ſꝫ variabile. ⁊ q̄nq̄ꝫ imponiē perſo
ne ꝑ reb⁹. ſiꝗ ꝑueniūt ad eccleſiā debēt cēſeri iu
re eccleſiaſtico. ꝓ h̄ ho. tex. in. c. vnico. de iure pa
tro. li. vi. ⁊. d. l. fiſc⁹. ⁊ hāc opi. tenuit Jo. de lig. in
d. cle. p̄nti. ⁊ Jo. an poſt Archi. in. c. i. de imu. ec.
li. vi. Et q̄d ſi cleric⁹ habeat bona cōia cū fratre
laico nunq̄d teneaē ſoluē ⁊ de ſimilibus. q. vide
ꝑ Spe. in ti. de cle. ꝯiu. v̄. huiuſmōi autē. vide ꝑ
Bar. in. l. Repto. ff. de mune. ⁊ ho. vbi ponit alq̄s
p̄ticas afficiēdi bona ſecularia ⁊ ſic affecta tran
ſeāt ad clericos cui⁹ dicta mihi nō placēt maxie
ꝓpter fraudē. nā de directo venit ꝯ ꝑuilegiū ec
cleſie ꝯceſſuꝫ ꝑ Impatoꝛē in. l. i. C. de ſa. ſan. ec.
quiſq̄ꝫ eni hꝫ liberā facultatē donādi eccleſie et
ꝑ hāc impoſitiōeꝫ oneꝝ fraudulenter factā ipe
diē illa libertas donādi. addi. vſq̄ꝫ ad fi. Ul
teri⁹ queriē q̄ negociatio intelligiē clericis eſſe
ꝓhibita ⁊ q̄ nō remittūt doc. ad ea q̄ habenē in
ſpe. in. ti. de cle. ꝯiu. in v̄. ſꝫ quā dices. do. An. hic
dicit ꝙ ē dr̄ia inter negociatiōeꝫ ⁊ artificium di
cēs ꝙ negociatio ē clericis ꝓhibita ſꝫ artificiuꝫ
nō ꝑ ea q̄ habenē. lxxxiij. di. ꝑ totū. ⁊ maxie in. c
eijciēs. q̄ eſt palea. ⁊ in. c. q̄ñ non cognoui. ⁊. xci
di. clericl Ad p̄ᵐ autē de negociatione etiā facit.
qḋ habeē. in. c. i. ⁊. ij. j. ne cle. vel mo. Sed ad 2ᵐ
videlicet de artificio facit qḋ habeē de ꝯſe. di. v.
in. c. nunq̄ꝫ. ⁊ in ꝑalle. c. clericl. q̄ autē diciē nego
ciatio ⁊ ſic q̄d ſit negociari diē q̄ñ res empta nō
mutata mā alteri vendiē h̄ eni negociatio appel
laē ⁊ vr̄ ꝓhibita clericl. ꝑ ea q̄ habenē in. d. c. cle
ricl. artificiū v̄o eſt q̄ñ quis emit aliquā māꝫ ⁊ ꝑ
artificium reducit ad aliquam foꝛmā vt ſi foꝛte
emat iūcos ⁊ faciat caniſtra vel emat cartas et
ſcribat libꝛos vel emat aliquod ligṅuꝫ vt faciat

aliquā domū vel emat filū vt faciat retia. ⁊ idem in ſili. vt habeť in. d. c. nunq̄ꝫ. nā ſ᷑ᵐ do. An. tales nō dicūtur mercatores vel negociatores ſꝫ potius artifices ſtricto ſumpto vocabulo ⁊ ſic negociari, ꝓprie dicit in ꝯmercijs. j. de v̄. ſig. c. for⁹. §. negociū.

¶ De cohabitatiōe clericoꝝ ⁊ mulieꝝ Rica.

¶ Quia mulieꝝ ꝯſortia reddūt vitā ꝫ clericoꝝ de incōtinētia ſuſpectā. Ideo poſt p̄cedentē Ricā merito ſbijcit hec Rica.

I Nhibēdum Sacerdos mulieres q̄s etiā antiq canones pmittūt ſi ſuſpecte ſūt retinere nō debet. vl' clarius ſic. Cleric⁹ nō debet retinere in domo mulierē ſuſpectā de incōtinētia etiā ſi ſit mr̄ vel alia ꝯſanguinea. h. d. Et hꝫ q̄tuor dicta. p̄ ponit q̄ nullus cleric⁹ debet tenē extraneā. 2ᵒ. q̄ nec ꝯſanguineā. 3ᵒ. q̄ ꝯſanguinee indigēti ex hoſpitiū ſuū pōt ꝓuidere. 4ᵒ. q̄ nulla feīa tanq̄ꝫ miniſtra in eccleſijs clericis miſceať. 2ᵃ ibi ſꝫ neqꝫ. 3ᵃ ibi ſed ſi. 4ᵃ ibi ꝓhibendū. ¶ Nō p̄ abſtinēdū ab eo q̄ pōt eſſe cā mali. ¶ Itē nō q̄ clericus licite ꝓuidet ꝯſanguineis etiā de bonis ecclie qȯ intellige vt. j. ſbijciā cū glo. ¶ Itē nō regulā gn̄alē q̄ nullā feminā pōt cleric⁹ tenē in domo ex q̄ poſſit oꝛiri ſuſpitio incōtinētie. ¶ In glo. ij. ibi intellige de ſuſpectis ⁊ h̄ cōiter placet doc. h̄. ſꝫ tūc op. nā ſ᷑ᵐ h̄ nō erit dr̄a inter ꝯſanguineas ⁊ extraneas nā ſi extranee nō ſunt ſuſpecte poſſūt teneri in domo. vt in. c. a nobis. j. e. So. dicerē ſic q̄ ꝯſanguineas iuuenes al's nō ſuſpectas pōt cleric⁹ bone fame in domo tenē ſꝫ extraneas iuuenes nullo mō pōt tenē q̄ntūcunqꝫ ſint bone fame qꝛ talis ꝯmixtio ē piculoſa. nō ſic cū ꝯſanguinea ⁊ h̄ ſentit glo. in. c. volum⁹. lxxx. di. ⁊ vide qȯ le. ⁊ nō. in. c. cū oībus ea. di. licet do. An. h̄ videať regrere int̄ ꝯſanguineas vt alit ſit ſenex ſꝫ nō placet qꝛ tunc ceſſaret ſuſpitio incōtinētie ⁊ nullibi illud ꝓbať. Itē intellige q̄ nō ſit tal' ꝯſanguinea q̄ habeat ſecū pediſſequā qꝛ licet nō ſit ſuſpitio cū mr̄e vl' ſoꝛoꝛe poteſt dubitari de pediſſeq̄s vt h̄ in tex. ¶ Itē intelligo qn̄ cleric⁹ habitat ſol⁹ ī domo. ſi enī viueret cū alijs clericis nō debet tenē mr̄ē qꝛ liꝫ ipſe ſit bōe fame tn̄ oꝛiť ſuſpitio reſpectu alioꝝ clericoꝝ. vt nō. in. d. c. volum⁹. Sꝫ dubitať de epiſcopo nūqd poſſet ſecū habē mr̄ē ſeu aliam nō ſuſpectā. ⁊ dic do. An. h̄ q̄ nō. alle. glo. in. c. legiť. lxxxi. di. ſꝫ illa glo. moueť p tex. iuris ciuilis. in auē. nullā. C. de epi. ⁊ cle. Sꝫ ego dico oppoᵐ ⁊ allego tex. expſſuꝫ in. c. inťdixit. xxxij. di. nā i canonib⁹ nullibi ꝓbať ꝯriū imo vr̄ pmiſſū. vt. d. c. inťdixit. nec ē ſtandū legi ciuili exq̄ canō innuit oppoſitū. fateoꝛ q̄ pᵐ ē honeſti⁹ maxime, ꝓpť alios clericos cū ep̄o morātes. Et in fi. glo. vide ſimilē glo. in. d. c. cū oībus. ⁊ dic q̄ int̄ q̄rtū g̃duꝫ int̄ aſcēdentes ſ᷑ᵐ ꝯditiōeꝫ nr̄i tp̄is nō pōt ēē incōtinētie ſuſpitio qꝛ aſcēdēs eſſet decrepit⁹.

In glo. pe. ad fi. nō glo. q̄ cleric⁹ poti⁹ ꝯſanguineis q̄ꝫ alijs debet ſbuenire de reb⁹ eccliē nā teneť q̄s diligē magis ꝯſanguineū q̄ꝫ extraneū ⁊ in elemoſyna faciēda ē dare gradū vt p̄ ſibi q̄ꝫ ſuis ⁊ p̄ ſuis q̄ꝫ extraneis ⁊ p̄ extraneis notis q̄ꝫ ignotis ⁊c. vide pulchꝝ tex. in. c. non ſat|. lxxxvi. di. ⁊ tex. cū glo. in. c. geſcam⁹. xlij. di. Sꝫ ꝯ hanc glo. facit tex. in. c. ꝑuenit. i. q. iij. vbi dr̄ q̄ graui⁹ peccatū ꝯmittit p̄lat⁹ dādo ꝯſanguineis q̄ꝫ extraneis. Sꝫ itelligo tex. illū q̄ graui⁹ peccatū p̄ſumptiue qꝛ p̄ſumiť largis dare ꝯſanguineis q̄ꝫ extraneis ⁊ ſine aliq̄ mēſura. Itē loquiť qn̄ vult eos ditare ⁊ nō ſbuenire tanq̄ꝫ alijs indigētib⁹ nā amore ſanguinis carnalis ſpoliat eccliam. ⁊ vide qȯ ibi nō. in glo. Itē vide ad p̄dicta bo. tex. cū glo. in. c. oīno. xxxi. di. vbi dr̄ q̄ ꝓpriā vxorē ⁊ filios ſuſtinē debet de bonis ecclie. loqtur tn̄ de cōiuge ⁊ filijs an̄ clericatū habit|. Sꝫ ego puto idē ēē in filijs habitis p illicitū coituꝫ nā licet cleric⁹ male fecerit tn̄ exq̄ ſūt geniti nō ſunt ꝑdēdi ſed eis tanq̄ꝫ paupib⁹ ſubueniēdū. ꝓ h̄. c. cū habēt. ⁊ qȯ ibi nō. j. de eo q̄ dux. in ma. quā pol. ¶ Et ex oībus p̄dictis nō. bo. ar. ad. q. q̄tidianā. Nūqd deputat⁹ executoꝛ ad diſtribuēdū certa bōa pauperib⁹ poſſit diſtribuere inť ſuos ꝯſanguineos paupes. et vr̄ h̄ tex. cū p̄dictis q̄ ſic nā clericus ē executoꝛ. ⁊ debet diſtribuere ſupflua inť pauperes. xvi. q. i. c. fi. ⁊ tn̄ pōt diſtribuere inť cōſanguineos ꝓpos. vt patet h̄ ⁊ ex p̄dictis faciat qȯ nō. in. l. ſi mādauero. ff. mandati.

S Iquiſquā Excōicať clerie⁹ q̄ a ſuſpectaꝝ mulieꝝ collogo nō deſiſtit vel eorū ꝯſoꝛtio. h. d. ¶ Nō q̄ appellatiōe ſacerdot|. venit p̄ſbꝛ itē diacon⁹ ⁊ ſbdiacon⁹ ⁊ intellige large ſumpto vocabulo. nā oēs iſti large poſſūt dici ſacerdotes q̄ſi deo ſacrati, p q̄ faē qȯ nō. xxxij di. in ſūma. ⁊ vide tex. in. c. i. xv. q. v. vbi diacon⁹ appellať ſacerdos. ⁊ tene mēti in h̄ iſtū tex. nam potes ex eo facē hāc regulā q̄ in mā fauoꝛabili appellatiōe ſacerdot̄ ꝯp̄hendūtur oēs q̄ ſunt in ſacris oꝛdinib⁹ ſꝫ qꝛ mā erat h̄ odioſa iȯ foꝛte ꝓpter h̄ voluit exp̄mere qꝛ al's nō fuiſſent ꝯp̄henſi ⁊ ſic potes elicē regulā in oppoſituꝫ q̄ in mā odioſa vbi nihil aliud exp̄miť appellatiōe ſacerdotis venit tn̄ p̄ſbꝛ ⁊ ethimologiā ſacerdotis ⁊ p̄ſbyteri vide xxi. di. cleros. ¶ Nō 2ᵒ. modū p̄cedēdi ꝯ clericos foꝛnicarios palā non ꝯcubinarios vt moueāť vt h̄ dr̄. ¶ 3ᵒ. nō boᵐ dictū ex tex. q̄ ſuſpitio p̄cedēs ⁊ admoniť ſequēs cui nō pareť lꝫ iducāt p̄ſūptionē magnā ꝯ iobediētes nō tn̄ ꝓbant delictū vn̄ debet ꝯ talē tpari ſn̄ia vt nō imponať pena nālis delicti nā ſi ex ſuſpitiōe p̄cedēti ⁊ ex ſp̄ꝛeta monitōe iſti clerici haberēť ꝓ ꝯuictis nō ſolū excōicarenť ſꝫ graui⁹ ꝯ eos ꝓcedereť vt in. c. ſicut. ⁊. c. ſi autē. j. eo. Et ex h̄ infero q̄ auē. ſi q̄s ei. C. de adul. ponať caſū ſpecialē. nā ibi dr̄ q̄ ſi habēs ſuſpitionē ꝯ aliquē de adulterio cū vxoꝛe eideꝫ corā teſtib⁹ monitionem

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf